

Cilt: 6 Sayı: 71
Mayıs 2011
www.yayed.org.tr
ISSN: 1305-9092

memleket

yerel yönetim dergisi

memleket
yayınları

YAYED

adına, sahibi
Genel Yayın Yönetmeni
Birgül Ayman Güler
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Av. Zühal Sirkecioğlu Dönmez

Yazı İşleri Müdürü
Sibel Yıldırım

YAYIN KURULU

İlyas Osmanağaoğlu (Editör)
Mustafa Altunok
A. Müfit Bayram
İsmail Bingöl
Hikmet Hatırnaz
Sibel Yıldırım

DANIŞMA KURULU

Doç. Dr. Argun Akdoğan (TODAİE)
Dr. Süheyla Suzan Alica (Gazi Üniv.)
Prof. Dr. Doğan Canman (TODAİE)
Doç. Dr. Köbra C. Çamur (Gazi Üniv.)
Tevfik Çavdar
Prof. Dr. Dya Çitçi (TODAİE)
Doç. Dr. Tayfun Çınar (Ank. Üniv.)
Ziya Çoker
Doç. Dr. Seyhan Erdoğan (Ank. Üniv.)
Prof. Dr. Cevat Geray (Ank. Üniv.)
Prof. Dr. Atila Gökçürk (Muğla Üniv.)
Prof. Dr. Birgül A. Güler (Ank. Üniv.)
Metin Mutaf
Tayfun Orçun
Prof. Dr. Öğüz Oyan
Prof. Dr. Tayfur Özsen (Aramızda)
Doç. Dr. Yeşim E. Şahin (Dokuz Eylül Üniv.)
Yrd. Doç. Dr. Menaf Turan (Yüzüncü Yıl Üniv.)
Engin Tural
Doç. Dr. Birkân Uysal (TODAİE)
Belma Üstünişik
A. Dursun Yılmaz
Ali Rıza Yücel

İşletme Genel Yönetmeni
Kemal Düzel

Kapak Fotoğrafı
Şemun Akman

ISSN: 1305-9092

YAYED

Yönetim Yeri:

Ziya Gökalp Cad. 30/17
06420 KOLEJ-ANKARA
Tel: 0312 430 35 60, 430 62 90
Faks: 0312 430 62 90
www.yayed.org.tr
merkez@yayed.org

Baskı: Kardelen Ofset Ltd. Şti.
İncesu Caddesi 98'lar Apt. No: 6/Y KOLEJ-ANKARA
Tel/Faks: 0312 432 13 78 • 432 23 78
e-posta: kardelenofset@gmail.com

MEMLEKET MEVZUAT'TAN

2

AKP ORMANLARIMIZDA VE ORMANCILIĞIMIZDAKİ GERÇEKLEŞMELERİ DE ÇARPITIYOR

Yücel ÇAĞLAR

3

BELEDİYELERİN BAŞARISINI

DOĞRU DEĞERLENDİREBİLMEK İÇİN

KENTLERİN YAŞAM KALİTESİNDE Kİ DEĞİŞİMİ

HANGİ KRİTERLERLE ÖLÇMELİYİZ

Ahmet Müfit BAYRAM

8

CİTTASLOW HAREKETİ VE

TÜRKİYE'DEKİ UYGULAMALARI

Can Umut ÇİNER

12

RÖPORTAJ:

M. TUNÇ SOYER

Can Umut ÇİNER

24

TAPU BİLGİLERİNİ

ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

Gürsel ÖCAL DÖRTGÖZ

28

ANKARA'DA

VERİLEN SÖZLER TUTULDU MU

Ali SELVİ

33

İMAR UYGULAMALARI

Hüseyin KOÇAK

36

KENT VE YAŞAM

Hasan AKYAR

40

YAYED ETKİNLİKLERİ

44

BASINDAN SEÇMELER

Nurhan TÜRK, Kemal DÜZEL

47

DEĞİŞEN MEVZUAT

İsmail BİNGÖL

56

AVRUPA YEREL YÖNETİMLER

ÖZERKLİK ŞARTI

61

YARGI KARARI

YAYED

66

Köşe Yazısı...

DAVRANIŞ BİÇİMLERİ

Hıdırellez / Baharı Kutlama Günü

Leziz ONARAN

46

Yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Yayımlanan yazılardan kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz. Genel Yayın Yönetmeninin yazılı izni olmadan tanıtım amaçlı kısa alıntılar dışında dergide yer alan yazılar hiçbir yolla çoğaltılamaz, dağıtılamaz.

Dergi abone bedeli :

Yıllık (1 adet) abone bedeli (KDV dahil) 300 TL

Yıllık (2 ve daha çok) abone bedeli (KDV dahil) 240 TL

Hesap No :

YAYED İktisadi İşletmesi

T.C. Ziraat Bankası 1262 Mithatpaşa Şb. 43436143-5001

Posta Çeki: 5066311

**MAYIS
2011**

Dergimizin bu sayısında da, hepsi memleketin, özellikle yerel yönetimlerin ve tabii ki toplumun gündemiyle ilişkili önemli yazılar yer almakta.

2B konusuyla sıklıkla kamuoyu gündemine gelen ormanlarımız ve ormancılığımızın geleceğine ilişkin olarak Sayın Yücel Çağlar, AKP'nin "Türkiye Hazır: Hedef 2023" adıyla kamuoyuna açıkladığı "12 Haziran 2011 Genel Seçimleri Seçim Beyannamesi"nde yer alan, ormanlarımız ve ormancılığımızla ilgili madde ve hedefleri ayrıntılı olarak değerlendiriyor, söz konusu belgenin ormanlarımız ve ormancılığımızla ilişkili olarak Cumhuriyetin, tüm kazanımlarının yıkımı anlamına geldiğini, ayrıntılı bir analizle tespit ediyor, yazıya döküyor.

Ahmet Müfit Bayram "Belediyelerin Başarısını Doğru Değerlendirebilmek İçin Kentlerin Yaşam Kalitesini Hangi Kriterlerle Ölçmeliyiz?" başlıklı yazısında, son dönemde "marka şehirler", vb. gibi içeriği boş, belirsiz kavramlar kullanılarak, kentlerde artan yoksulluk ve eşitsizliklerin görünmez kılınmaya çalışıldığını, dergilerin veya uluslararası şirketlere hizmet veren danışmanlık firmalarının, her yıl dünya genelinde veya ülkemiz özelinde sözde kentleri inceleyerek, "yaşam kalitesi araştırması" adı altında kamu oyuna sundukları çalışmaların, daha yaşanabilir bir kent ve kentliler için daha iyi bir yaşamı ölçmek, belediye başkanlarının başarı veya başarısızlığını değerlendirmek için kullanılmasının söz konusu olamayacağını, bu tür çalışmalarda kullanılan değerlendirme ölçütlerinin, kim olduğumuza, toplumsal ve maddi koşullarımıza, kentin "meşru" veya gayrimeşru rantlarından pay alıp almadığımıza, kısaca toplumsal konumumuza ve amacımıza göre değiştiğini ileri sürüyor.

Yrd. Doç. Dr. Can Umut Çiner, Türkiye'de pek bilinmeyen cittaslow (sakin kent) hareketini irdeliyor. Cittaslow hareketinin insan doğasıyla daha uyumlu ve çevreye saygılı bir kentsel yaşamı olanaklı kılmak amacıyla, yerel kimliğini, özelliklerini ve farklılıklarını korumak isteyen yerleşim yerlerinin katıldığı bir birlik olduğunu, bu bağlamda, cittaslow hareketinin, kentlerde küreselleşmenin homojen mekânlar üreterek hızlandırdığı büyüme eğilimine de bir karşı çıkış olduğunu ileri sürüyor. Yazıda bu konuda ülkemizdeki ilk uygulamayı gerçekleştiren Seferihisar Belediyesinin bu yönde gerçekleştirdiği hizmetler tanıtılıyor. Seferihisar Belediye Başkanı sayın M. Tunç Soyer ile yapılan röportajın konusu da kentte gerçekleştirilen cittaslow uygulamaları.

İlgisini inamlı bir şekilde kanıtlayan herkesin tapu sicilini inceleyip, ihtiyaç duyduğu bilgilere ulaşabileceğini belirten Tapu ve Kadastro Başmüfettişi Gürsel Öcal Dörtgöz, Tapu Bilgilerini Araştırma Yöntemleri başlıklı yazısında, tapudaki bilgilerin neyi ifade ettiği, hangi bilgiye nasıl ulaşabileceği konusunda ayrıntılı bilgileri okurla paylaşıyor.

Yenimahalle Belediye Meclis Üyesi Ali Selvi, "Ankara'da Verilen Sözler Tutuldu mu?" başlıklı yazısında, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanının bugüne değin yaptığı vaatleri ve bu vaatlerin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini sorguluyor.

Tapu Kadastro Başmüfettişi Hüseyin Koçak, imar ile ilgili olarak uygulamada karşılaşılan soru ve sorunları açıklamaya, okura bilgi vermeye bu sayıda da devam ediyor.

Kent ve Yaşam bölümünde Sayın Hasan Akyar'ın iki yazısı bulunuyor. Bahçelievler Camii ni özne alarak yazdığı ilk yazısında çocukluk anılarının ışığında, ibadet mekanı olarak caminin toplum yaşamındaki önemini vurgulayan yazar, her geçen gün artan bir şekilde, dini yapıların ticari yapılarla iç içeleşmesinin sonuçlarını veciz bir tespitle "cami-market kardeşliği" olarak niteliyor.

15 Ekim 1985 tarihinde imzaya açılan ancak Türkiye tarafından 21 Kasım 1988'de bazı çekincelerle imzalanan Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, seçimler öncesi Türkiye'nin gündemine tekrar geldi ve yoğun tartışmalara neden oldu. Bu tartışmaların sağlıklı bir zeminde gelişmesi bakımından Yerel Yönetim Özerklik Şartı metnini ve Türkiye'nin çekince koyduğu madde ve paragrafları okurlarımıza sunmayı gerekli görüyoruz.

Prof. Dr. Leziz Onaran tarafından kaleme alınan "Davranış Biçimleri" bölümümüzde, hocamızın bu ay anılarıyla süsleyerek işlediği konu "Hidrellez".

Değişen mevzuat, yargı kararları bu sayımızda da devam ediyor.

Bir sonraki sayıda buluşmak dileğiyle...

AKP

ORMANLARIMIZDA VE ORMANCILIĞIMIZDAKİ GERÇEKLEŞMELERİ DE ÇARPITIYOR...

Yücel ÇAĞLAR

Yalnızca önümüzdeki yasama dönemi- ni değil, 2023 yılına değin geleceğimizi de ipotek altına almayı hedefleyen AKP'nin "Seçim Beyannamesi"nde tüm yasama alanlarının dönüştürülmesi öngörülüyor. "Türkiye Hazır Hedef 2023" adıyla kamu- oyuna açıklanan 160 sayfalık bildirmede Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılın- da hedeflenen Türkiye görüntüsü, Nasred- din Hoca'nın "... Ya tutarsa..." sözünü akla getiriyor. Daha da önemlisi, Türkiye neye hazır duruma getirildi acaba?

Bildirmede bir yandan bu soru yanıtla- nıyor alabildiğine abartmalarla, aldatma- calarla; bir yandan da 2023'e değin nelerin nasıl gerçekleştirileceğine ilişkin son dere- ce genel bir söylemle dile getirilmiş sözler veriliyor. Ormanlarımız ve ormancılığımız da unutulmuyor kuşkusuz; nasıl unutul-abilir ki? İktidara geldiğinden bu yana tüm doğal varlıklarımız, bu kapsamda orman- larımızı da akla gelmedik yollarla yıkıma açan, 1937 yılından bu yana yürürlükte olan devlet ormancılığı düzenini özelleştirmeye çalışan, bu doğrultudaki düzenleme ve uy-

gulamaları yüksek mahkemelerce birçok kez durdurulan AKP, sekiz yıllık iktidarın- da ormanlarımız ve ormancılığımızda yap- tıklarını da hem abartıyor hem de gerçekleri çarpıtıyor; hem de nasıl... Doğaldır ki, yol açtığı yıkımlardan hiç mi hiç söz etmiyor.

Böyle giderse, sözgelimi ormanlarımız- da yıkımlara ağıtlar yakan ama ormancılı- ğımızda olup bitenleri hemen hemen hiçbir boyutuyla dert edinmeyen kamuoyunun bu yaklaşımı bundan sonra da sürdürülecek- se eğer ormancılığımız Cumhuriyetimizin 100. yılına kimi bilir nasıl girecek.

AKP'nin "Türkiye Hazır Hedef 2023" adıyla kamuoyuna açıkladığı "12 Haziran 2011 Genel Seçimleri Seçim Beyannamesi"nde "Yaşanabilir Çevre ve Marka Şehirler" başlığı altında 21 alt başlık açılmış¹ ve alt başlıklar, birbirleriyle ilgisiz olmasının yanı sıra yinelemelere yol aç- cak biçimde düzenlenmiştir. Dahası, bu alt başlıklar kapsamında yapılan açıklamalar ve 2023 yılına değin gerçekleştirilecekleri ilişkin hedefler, önceki başlıklardakilerden tümtüyle soyutlanmıştır. Dolayısıyla ortaya

AKP,
sekiz yıllık
iktidarında
ormanlarımız
ve ormancılığı-
mızda
yaptıklarını
da hem
abartıyor hem
de gerçekleri
çarpıtıyor;
hem de nasıl...
Doğaldır ki,
yol açtığı
yıkımlardan
hiç mi hiç söz
etmiyor.

1 Alt başlıklar da AKP'nin "çevreye" nasıl yaklaştığını açıklıkla ortaya koyuyor: Hedef: Marka Şehirler, Yaşanabi- lir Çevre, Su Kaynakları, Ormanlar, Atık Yönetimi, Çevreci Ulaşım, Temiz Enerji Kaynakları, Yaşanabilir Şehirler, Alt Yapı Hizmetleri, Kentiçi Ulaşım, Konut, Kentsel Dönüşüm, Mülkiyet ve İmar Planlaması, Engelsiz Şehirler, Afet Yönetimi, Yerel Yönetimler, Küresel Rekabet İçin Şehir Politikaları, İstanbul, İzmir, Ankara, Bölgesel ve Kırsal Kal- kınma.

Anılan belgede ormanlarımız ve ormancılığımızla da ilgili hemen tümüyle gerçek dışı açıklamalar yapılmış; yanı sıra, her yanıyla, deyiş yerindeyse "suya tirit" hedeflere yer verilmiştir.

hem içerik hem de biçim yönünden pek süslü ancak bir o denli de boş, bomboş bir belge çıkmıştır. Anılan belgede ormanlarımız ve ormancılığımızla da ilgili hemen tümüyle gerçek dışı açıklamalar yapılmış; yanı sıra, her yanıyla, deyiş yerindeyse "suya tirit" hedeflere yer verilmiştir. Öyle ki, bu hedefler, ormancılığımızın içine sokulduğu karmaşayı birazcık olsun bilenlerin aklına, gençler arasında yaygın olan "- Ne alâka?" sorusunu aklı getiriyor. Gerçekten de; "beyannamede" yer verilen;

"Orman alanlarımız ülke topraklarımızın % 30'u olan 23,3 milyon hektara ulaştırılacaktır.

Milli parklarımızın sayısını 50'ye tabiat parkı sayısını ise 55'e çıkaracağız.

Kent ormanı sayısı iki katına çıkarılacaktır.

Ormanlarımızın tamamının tapu ve tes-til işlemleri tamamlanacaktır."

hedeflerinin ormancılığımızın içinde bulunduğu yaşamsal önemde sorunlarla hiçbir ilgisi yoktur. Ek olarak, "beyannamede" bu hedeflerin nasıl gerçekleştirilebileceğine de hiçbir biçimde açıklama getirilmemiştir.

Aldatmacalardan kim ölmüş ki...

"Beyannamede", yer verilen gerçekle-melerle ilgili açıklamaların hemen hemen hiçbir gerçekleri yansıtmıyor: Örneğin*;

AKP diyor ki;

"1992-2002 yılları arasında senelik ortalama olarak 75 000 hektar ağaçlandırma ve bozuk ormanların ıslahı yapılırken 2003-2009 yılları arasında bu rakam 7 misli artırılarak 501 387 hektarda ağaçlandırma ve bozuk ormanların ıslahı gerçekleştirildi."

AKP öncesi yedi yıllık dönemde yılda ortalama 90 bin hektar olmak üzere toplam 655 bin hektarda "orman yetiştirme ve iyileştirme" çalışması yapılmıştır. AKP döneminde ise bu miktar 2,2 milyon hektara çıkmıştır. Başka bir söyleyişle AKP

döneminde gerçekleştirilebilen çalışmalar 7 değil 3,5 kat artmıştır (!). Bu bilgi bu alanda olup bitenleri tüm boyutlarıyla yansıtsa yine de "başarı" sayılabilir. Ancak, söz konusu çalışmaların % 64'ü ağaçlandırma değildir, "bozuk/verimsiz" sayılan ormanlarda öteden beri yürütülen "iyileştirme" çalışmasıdır.

AKP diyor ki;

"2008, 2009 ve 2010 yıllarında toplam 1448274 hektarlık alanda çalışma yapılarak 814 milyon fidanı toprakla buluşturduk"

Hayır, sözü edilen 1 448 274 hektar alanın yalnızca;

% 9'u "orman" sayılan yerlerdeki ağaç-sız sayılan yerlerde,

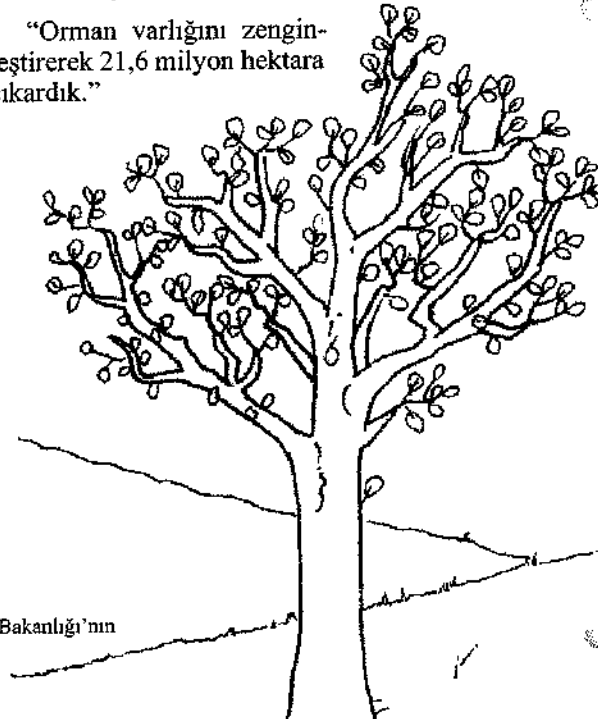
% 3'ü gençleştirilecek yaşlı orman ekosistemlerinde,

% 2,5'i de "bozuk devlet ormanı" sayılan alanlarda

yapılan ağaçlandırma çalışmalarını kapsamaktadır. Buna karşılık % 73'ü ise var olan orman ekosistemlerinin niteliklerinin "iyileştirilmesi" amacıyla yapılan teknik iş ve işlemlerdir. Ki, daha önce de belirtildiği gibi bu çalışmalar ülkemizde öteden beri yapılmaktadır. Bu çalışmaların hangi orman ekosistemlerinde ve nasıl yapıldığı, yol açtığı ekolojik, ekonomik ve toplumsal sorunların ise ayrıca tartışılması gerekiyor.

AKP diyor ki;

"Orman varlığını zenginleştirerek 21,6 milyon hektara çıkardık."

2 Bu bağlamda yer verilecek tüm bilgiler Çevre ve Orman Bakanlığı'nın ilgili genel müdürlüklerinin web sayfalarından alınmıştır.

Bu açıklama tümüyle aldatmacadır: Çünkü ülkemizde "orman" sayılan yerlerdeki artış, 1970'li yılların başından 2000'li yılların başına değin gerçekleştirilen ormancılık çalışmalarının sonuçlarını yansıtmaktadır. Kaldı ki, bu artışın çoğunluğu da terk edilen arazilerin doğal olarak yeniden orman ekosistemleriyle kaplanmasıyla gerçekleşmiştir. Çünkü AKP döneminde de "orman" sayılmayan yerlerde hemen hiçbir yeni orman oluşturma çalışması yapılmamıştır.

Öte yandan, azıcık ormancılık ve orman ekolojisi bilgisine sahip olanlar da bilir ki "orman varlığının zenginleşmesi" ile "orman" sayılan yerlerin genişlemesi birbirinden tümüyle farklı olgulardır. AKP döneminde orman ekosistemlerimiz ağaç ve ağaç türü çeşitliliği bakımından yoksullaştırılmıştır. Dahası, AKP döneminde "özel ağaçlandırma" uygulamalarıyla, özel kişi ve kuruluşların "bozuk" sayılan "devlet ormanlarını" fıstıkçamı, ceviz, badem, kestane vb meyveli ağaç bahçelerine dönüştürme çalışmalarına da hız kazandırılmıştır. Anayasanın yanı sıra 6831 sayılı Orman

Kanunu'nun 57. maddesine de aykırı olan Ağaçlandırma Yönetmeliği'yle sürdürülen bu uygulamalarla 2010 yılı sonuna değin, "bozuk" ya da "verimsiz" sayılan 75 bin hektar orman ekosistemi özel meyve bahçelerine dönüştürülmüştür.

AKP diyor ki;

"2003 yılında başlattığımız kent ormanları projesiyle bugüne kadar 69 'u il merkezlerinde ve 20 ilçe merkezi olmak üzere 89 yeni kent ormanı kurduk."

Hayır; bu bu açıklama da kesinlikle doğru değildir: AKP döneminde hiçbir "kent ormanı" kurulmamıştır. AKP döneminde yapılan, kentsel yerleşmelere en yakın yerlerdeki orman ekosistemlerinin, bu kapsamda ağaçlandırma alanlarının, dahası milli parkların bir kısmında "kent ormanı" olarak kullanılmaya açılmasıdır. Kimilerinin kullanımı yandaş belediyelere devredilen bu orman ekosistemlerinde çeşitli tesislerin yapılmasına izin verilerek bu orman ekosistemleri üzerindeki insan baskısı daha da artırılmıştır.

AKP döneminde hiçbir "kent ormanı" kurulmamıştır. AKP döneminde yapılan, kentsel yerleşmelere en yakın yerlerdeki orman ekosistemlerinin, bu kapsamda ağaçlandırma alanlarının, dahası, milli parkların bir kısmı da "kent ormanı" olarak kullanılmaya açılmasıdır.

AKP diyor ki;

“Halen bütün alanlar değerlendirilmekte, karayolları kenarları, okul bahçeleri, hastane ve cami avluları ile mezarlıklar ağaçlandırılmaktadır.”

Bu doğrudur; ancak nasıl ve ne pahasına? Özellikle karayollarının kenarlarında yapılan ağaçlandırma çalışmaları hemen hemen tümüyle başarısızdır: Müteahhitlere yaptırılan bu çalışmalar sırasında ne ekolojik koşullara ve karayolu ağaçlandırmalarına uygun türler kullanılmakta ne de dikimler sırasında teknik gerekler yeterince yerine getirilmektedir. Dolayısıyla, dikilen fidanların çoğunluğunu ya kurumakta ve bu yolla da göz ardı edilemeyecek boyutta kamusal kaynağın savurganlığına yol açılmakta ya da karayolları çevresinde “yeşil çirkinlikler” üretilmektedir.

AKP diyor ki;

“Türkiye’yi orman yangınları ile mücadelede çevre ülkelere de her an yardım edebilecek güçlü yangın söndürme sistemine kavuşturduk.”

AP iktidarı döneminde de orman yangınlarıyla savaşım yangın söndürme çalışmalarına indirgenmiş; öncelik ve ağırlık çıkan orman yangınlarının olabildiğince daha az yıkımla söndürülmesine verilmiş; ancak 2008 yılından sonra Serik-Taşağıl’da çıkan büyük orman yangınından sonra “yangınlara dirençli” orman yapılarının oluşturulmasına kalkışılmıştır. Bu nedenledir ki, AKP döneminde her yıl çıkan orman yangınlarının sayısı azalmamış, artmıştır. Sözgelimi, ülkemizde 1996-2002 döneminde yılda ortalama 1920 orman yangını çıkarken 2003-

2009 döneminde 2065 yangın çıkmıştır. Oysa, ülkemizde orman yangınlarının çıkma olası artıran nedenlerden ormanların içinde ve bitişiğinde yaşayan nüfus hızla azalmaktadır; orman-köylü ilişkilerinin niteliği değişmiştir, halkın bilgi ve bilinç düzeyi artmıştır, orman yangınlarıyla savaşım amacıyla kullanılacak kaynak artırılmıştır. Bu gelişmelere, özellikle de genel bütçeden sağlanan parasal kaynakların olağan dışı boyutlarda artırılmasına karşın yangın başına düşen ortalama yanan orman ekosistemi genişliği 1996-2002 döneminde ortalama 5,7 hektar iken AKP döneminde ancak 4,5 hektara düşürülebilmektedir.

Ya hiç sözü edilmeyen gerçekleştirmeler?

AKP döneminde ormanlarımızda ve devlet ormancılığı düzeninde son derece köktenci değişiklikler gerçekleştirilmiş; anımsanacağı gibi, bu kapsamda Anayasanın değiştirilmesine bile kalkışılmıştır. Ancak, bildirgede bunlardan nedense hiç söz edilmemektir. Sözgelimi, ilgili Bakan ve genel müdürlerin her fırsatta övünçle açıkladıkları;

henüz iktidarının ilk aylarında “2B arazilerinin” işgalcilerine satılmasının gündeme getirilmesi,

“orman” sayılacak/sayılmayacak yerlerin belirlenmesiyle ilgili iş ve işlemlerin ormancılıkla uzak yakın hiçbir ilişkisi bulunmaya kadastro ekiplerine de yaptırılması,

devlet ormanlarının yerli ve yabancı sermaye tarafından işletilebilmesi için Anayasanın 169. maddesinin değiştirilmesine kalkışılması,

Özellikle karayollarının kenarlarında yapılan ağaçlandırma çalışmaları hemen hemen tümüyle başarısızdır: Müteahhitlere yaptırılan bu çalışmalar sırasında ne ekolojik koşullara ve karayolu ağaçlandırmalarına uygun türler kullanılmakta ne de dikimler sırasında teknik gerekler yeterince yerine getirilmektedir.

2003 yılından bu yana 6831 sayılı Orman Kanunu'nun on kez değiştirilmesi ve bu değişikliklerin çoğunun Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi,

temel orman mühendisliği hizmetlerinin özelleştirilmesi,

"devlet ormanı" sayılan yerlerin, bu kapsamda özel olarak korumaya alınmış orman ekosistemlerinin de başta turizm ve madencilik başta olmak ormancılık dışı amaçlarla kullanılmasının yaygınlaştırılması,

"devlet ormanları" içinde devlet desteğiyle "özel ormanların" oluşturulması, bu kapsamda meyveliklerin kurulmasına da izin verilmesi,

"orman köylüsü" sayılan yurttaşlarımıza ve/veya kooperatiflerine orman ürünlerinin hasadında tanınan kimi hakların kaldırılması,

temel ormancılık çalışmaları teknik eleman yokluğundan gerektiğince yapılamaz ve bu nedenle de orman ekosistemleri "ayakta ölüren" sayıları 11'e çıkarılan orman fakültelerinden mezun olan 3500 dolayında orman mühendisinin işsiz kalması,

orman ekosistemlerinin yönetiminde temel alınan planların hazırlanması, uygulanması ve denetlenmesinde başıbozukluklara yol açılması ile hazırlanan planların yerel yöneticilerce keyfi biçimde değiştirilebilmesi,

hiçbir gereği yok iken Dünya Bankası, Avrupa Birliği, Birleşmiş Milletler gibi kuruluşlardan sağlanan parasal desteklerle yürütülen yabancı kaynaklı projelerin hızla yaygınlaştırılması,

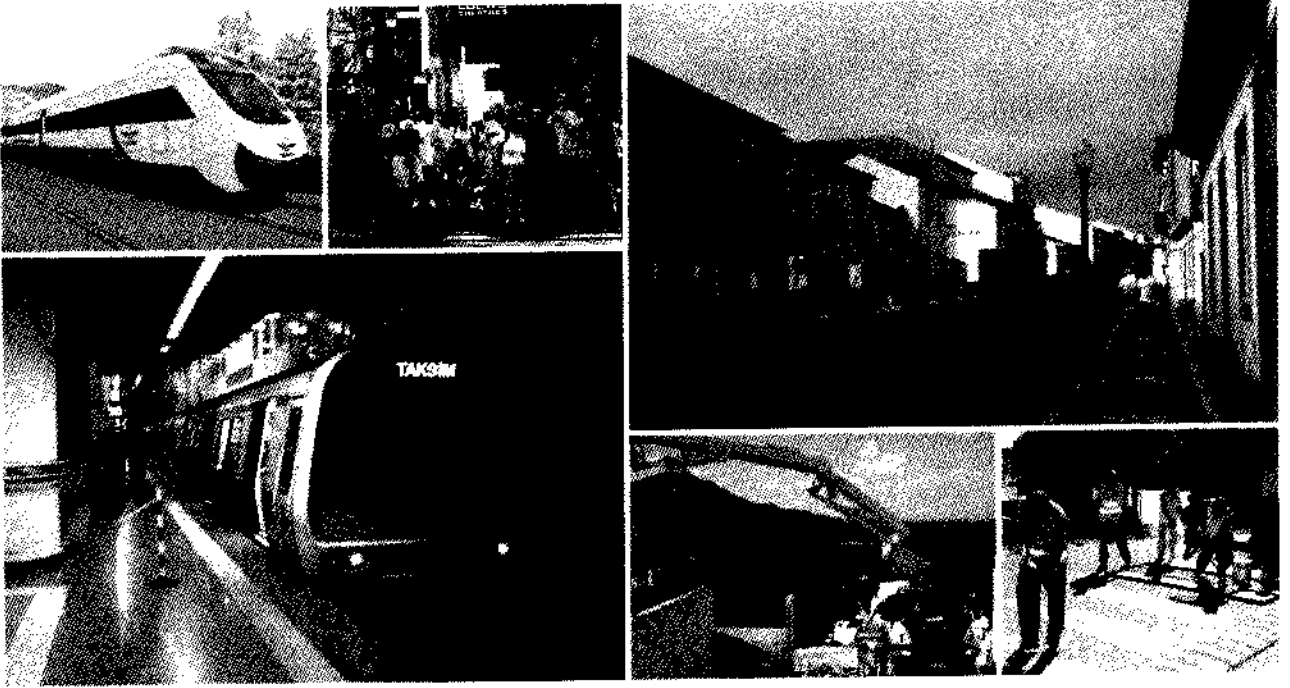
ne amaçları, ne hedefleri, ne stratejiler ve ne de kapsamı yönünden birbirleriyle ilgisi bulunmayan "Ulusal Ormancılık Stratejisi", "Ulusal Ormancılık Programı", vb AB yönlendirmeli "ulusal" belgelerin çeşitli konularda çok sayıda "eylem planının" hazırlanması vb gerçekleştirmelere 160 sayfalık "beyanname" hiç yer verilmemiştir. Neden acaba?

"Türkiye Hazır: Hedef 2023" adıyla kamuoyuna açıkladığı "12 Haziran 2011 Genel Seçimleri Seçim Beyanamesi", AKP'nin Cumhuriyetimizin yaşamın her alanındaki kazanımlarının yıkımı bildirgesidir. Sekiz yıllık iktidarında yaptıkları ve yapmadıkları göz önünde bulundurunca bu, şaşılabilir bir durum değildir kuşkusuz. Keşke, başta işçi sendikaları, üretici örgütleri olmak üzere ilgili demokratik kitle örgütleri bu gerçeği tüm boyutlarıyla gerektiğince sergileyebilse; keşke duyarlı kamuoyu "devlet ormanı" sayılan yerlerin madencilik, HES, üniversite, vb tesislere tahsis edilmesine gösterdiği ilgi ve duyarlılığı ormancılık uygulamalarına da yansıtabilse, kısacası, keşke yurttaşlarımızın çoğunluğu bu gerçekleri gerektiğince kavrayabilse; keşke keşke keşke...

Belki o zaman ormanlarımızın ve ormancılığımızın geleceğinden yana da umutlu olabileceğim.

"Türkiye Hazır: Hedef 2023" adıyla kamuoyuna açıkladığı "12 Haziran 2011 Genel Seçimleri Seçim Beyanamesi", AKP'nin Cumhuriyetimizin yaşamın her alanındaki kazanımlarının yıkımı bildirgesidir. Sekiz yıllık iktidarında yaptıkları ve yapmadıkları göz önünde bulundurunca bu, şaşılabilir bir durum değildir kuşkusuz.

BELEDİYELERİN BAŞARISINI DOĞRU DEĞERLENDİREBİLMEK İÇİN KENTLERİN YAŞAM KALİTESİNDEKİ DEĞİŞİMİ HANGİ KRİTERLERLE ÖLÇMELİYİZ?

Ahmet Müfit BAYRAM *

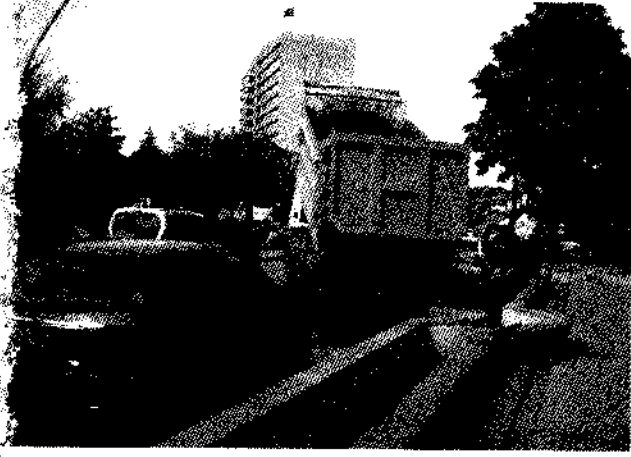
Şişli'nin kıdemli Belediye Başkanı Mustafa SARIGÜL belediye başkanlarının görevinin beldelerini marka yapmak, şahlandırmak olduğunu, başkanların başarısının veya başarısızlığının bu ölçüte göre değerlendirilmesi gerektiğini söylüyor.

Benzer bir yaklaşım, "Hedef: Marka Şehirler" ifadesiyle AKP'nin seçim bildirgesinde de mevcut.

Kentin marka olması ne demektir? Marka olmak, zengin fakir tüm kentlilerin sağlıklı koşullarda, mutlu ve geleceğe güven duyarak yaşadıkları bir kent anlamına mı gelmekte, kentlilerin yaşam kalitesinin göstergesi mi olmaktadır?

Uluslararası şirketlere hizmet veren bir danışmanlık firması, her yıl dünya genelinde kentleri inceleyerek kendi koyduğu öl-

* Şehir Plancısı

çütler çerçevesinde “yaşam kalitesi” açısından kentleri derecelendiriyor ve sonuçları kamuoyuyla paylaşıyor.

Şirketin kamuoyuyla paylaştığı son rapor 2009 yılına ait. Dünyada 215 şehirde gerçekleştirildiği belirtilen Yaşam Kalitesi Araştırması'nın 2009 yılı sonuçlarına göre; lider Viyana. 2008 yılına göre 7 sıra gerileyen İstanbul 121. sıraya düşerken, “demokrasi” sahibi oluyum derken petrol vanalarının ve diğer ekonomik kaynaklarının kontrolünü batılı firmalara kaptıran, kendi kaynakları ile batılı şirketleri beslemeye başlayıp, kendi halkına harcayacak parası kalmayınca “yaşam kalitesi”nden olan Bağdat sonuncu olmuş. Bu günlerde “demokrasi” yolunda ilerlediği iddia edilen Mısır'ın, Libya'nın, Tunus'un kentlerinde yaşam kalitelerinin ne tür değişimlere gebe olduğunu tahmin etmek içinse kahin olma-ya gerek bulunmuyor.

Söz konusu firmanın internet sitesinde yer alan bilgilere göre, kentler on ana başlık çerçevesinde toplandığı belirtilen verilere göre değerlendirmeye tabi tutulmuş. Kendi web sitesinde amacını “global piyasalara” danışmanlık yapmak olarak açıklayan bu firmanın yaptığı araştırmada, değerlendirmeye esas oluşturmak üzere tespit edilmiş olan ölçütler, şüphesiz ki hizmet ettiğini belirttiği kitlenin yani ulus üstü bir kurumda yada uluslar arası bir şirkette çalışıp başka bir ülkenin başka bir kentinde yaşamak durumunda kalan insanların yani neo-liberal ekonomik sistemin yeni efendilerinin ihtiyaç ve değer yargılarına göre şekillenmiş.

Kambiyo rejiminin serbestliği, yabancıların çocuklarının okuyacağı uluslar arası okulların varlığı veya “siyasi istikrar” o

kenkte yaşam kalitesinin seviyesini belirleyecek önemli ölçütler arasında. Bu noktada, siyasi istikrar derken kastedilenin, o ülke vatandaşlarının refah düzeyi ve bu düzeyin gelecekte de sürdürülebilme potansiyeli ile alakası olmadığını, ülkenin uluslar arası finans piyasalarından borçlanma ve bu borçlarını geri ödeme kabiliyetinin devam ediyor olması anlamına geldiğini bilmem söylemeye gerek var mı?

Uluslararası firmalara personel konusunda danışmanlık yapan firmanın ölçütleri böyle (Anılan ölçütlerin tamamına ulaşmak için bakınız: <http://www.mercer.com.tr/press-releases/1358345>.) Görülüyor ki “Dünya Kenti İstanbul”un durumu bu kıstaslara göre pek de parlak değil.

Peki kentte yaşayan sıradan insanlar için bir kentin yaşanabilirliğini gerçekte hangi ölçütlerle test etmemiz gerekmektedir?

Sanırım ilk olarak, o kentte yaşayan insanların sürekliliği olan bir işe (iş garantisine), yani düzenli bir gelire sahip olup olmadığına bakmak gerekmektedir. TÜİK verilerine göre, 2011 yılı Şubat, Mart, Nisan aylarını kapsayan dönemde kentsel yerlerde kayıtlı işsizlik oranı 3 puanlık azalışla % 12,6 olmuş.

Bu başlık altında bir diğer ölçüt çalışanların, yani işi olduğu belirtilen nüfusun sosyal güvencesi olup olmadığıdır. TÜİK verilerine göre, yaptığı işten ötürü herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmadan, yani sosyal güvenlik yoksun olarak çalışanların oranı yüzde 41,3. Bu oran tarım dışı sektörlerde yani bir anlamda kentlerde % 27,7 olarak ölçülmüş. Sosyal güvencesiz

Dünyada 215 şehirde gerçekleştirildiği belirtilen Yaşam Kalitesi Araştırması'nın 2009 yılı sonuçlarına göre lider Viyana. 2008 yılına göre 7 sıra gerileyen İstanbul 121. sıraya düşerken, “demokrasi” sahibi oluyum derken petrol vanalarının ve diğer ekonomik kaynaklarının kontrolünü batılı firmalara kaptıran, kendi kaynakları ile batılı şirketleri beslemeye başlayıp, kendi halkına harcayacak parası kalmayınca “yaşam kalitesi”nden olan Bağdat sonuncu olmuş.

len, sadece durakta değil, yolcu alabileceği her yerde dakikalarca yolu kapatarak ve trafiği tehlikeye atarak durması normal kabul edilen, bu çarpık yapıya itiraz edenlerin, git taksiye bin o zaman denilerek bizzat diğer yolcular tarafından azarlandığı, ter kokularını içerisinde ve üst üste seyahat edilen halk otobüsü ve dolmuşun da toplu taşın aracı sayıldığı ülkemizde.

Temiz bir çevre, yeterli ve maddi açıdan erişilebilir rekreasyon alanları, kadınları/anneleri toplum yaşamına katılma konusunda özgür kılacak ücretsiz kreşler, eğitimin parası olmayanlar için de gerçekten hak olarak kullanılmasını sağlayacak kamu öğrenci yurtları, çocuğunuzu güvenle gönderebileceğiniz kaliteli devlet okulları, ücretsiz ve kaliteli hizmet sunan sağlık ocaklarının, hastanelerin sayısı ve niteliğini de daha iyi kent için ölçütlerimiz arasına saymamız gerekmektedir.

Kamusal alanları dolduran sanat eserlerinin, yaşamımızı zenginleştiren bir yaşam kalitesi göstergesi olduğunu, nitelikli sanat eserlerinden mahrum bir kent, o kentte yaşayan insanların hayatını yoksunlaştıracığını, sığlaştıracığını söylersek eğer, "elit" veya "monşer" mi olmuş oluruz?

Kent toprağının plansız bir şekilde rant teslim edildiği, tarihi, kültürel ve doğal varlıkların, kentin hafızası olan her şeyin, geçmişin/geleceğin rant amaçlı olarak, yok edildiği, kenti binalar yığını olmaktan çıkartıp "kent" yapan her şeyin, kentli olamamış rant tacirlerinin insafına teslim edildiği, altına hücum günlerini anımsatan şekilde yağmalanmadığı bir kenti yaşanabilir saymak mümkün mü?

Konutu barınma aracı olarak değil finansal bir yatırım aracı olarak gören, herhangi bir envanter çalışmasına gerek duyulmaksızın, sadece İstanbul'da imarlı imarsız bir milyondan fazla konutun, depreme karşı güvensiz olduğu gerekçesiyle yıkılacağı, bizzat yeni konutları yapmaya, bu işten para kazanmaya talip müteahhitler ve konut almaya mecbur bırakılan dar gelirlilere faizle para satacak bankalarca dile getirildiği bir ortamda, tüm bu sorunlardan bağımsız şekilde konut sorununun sadece sayılar olarak ifade edilmesi, ele alınması mümkün olabilir mi?

Seçim bildirgesinde, konut sorununu kentsel dönüşüm ve mortgage yoluyla çözeceğini söyleyen CHP, yüzde 32'si güvenli

çalışmak, iş güvencesi olmaksızın çalışmak yani bir gün sonra işini kaybetme riskiyle yaşamak anlamına gelmektedir. İş olamayının hiçbir şeyi yoktur. İşsizlerin ve iş güvencesiz çalışanların toplamının, çalışma çağındaki nüfusun yüzde 32'sini oluşturduğu bir kentin yaşam kalitesi için başka bir kıstasa bakmaya gerek olup olmadığı tartışılmalıdır.

Kentlerdeki yaşam kalitesini ölçmek için başka hangi ölçütler söz konusu olabilir?

Kavşaklarda eksoz dumanı altında kağıt mendil, vb. satmak adı altında dilendirilen çocukların sayısı veya bu çocuklara kamu kuruluşlarınca sahip çıkılıp çıkılmadığı, yardıma muhtaç, evini bankalara kaptırdığı için sokakta yaşamak zorunda kalan ailelerin ya da ortalıkta dolaşan çorba veya kavun dağıtım araçlarının sayısı da daha iyi bir kentsel yaşam başlığı altında değerlendirilmesi gereken başlıklar olabilir mi?

Kent yaşamı değerlendirilirken bir insan hakkı olan ulaşım özgürlüğünü göz ardı etmek söz konusu olabilir mi? Eğer ulaşım özgürlüğü gerçekten bir haksa, sıradan vatandaşın ulaşım ile ilgili düşünce ve sorunlarını, anılan araştırmada olduğu gibi yalnızca toplu taşının yaygınlığını veya trafik sıkışıklığını inceleyerek tespit etmemiz yeterli olmayacaktır.

İşe veya okula gidiş geliş amacıyla trafikte harcanan süreler, toplu taşının yaygınlığı yanı sıra niteliği ve aile bütçelerine getirdiği maddi yükün de, kentte yaşayan insanların yaşam kalitesini doğrudan etkileyen şeyler olmadığını söylemek mümkün mü? Hele ki, saatlerce ayakta seyahat edi-

Kavşaklarda eksoz dumanı altında kağıt mendil, vb. satmak adı altında dilendirilen çocukların sayısı veya bu çocuklara kamu kuruluşlarınca sahip çıkılıp çıkılmadığı, yardıma muhtaç, evini bankalara kaptırdığı için sokakta yaşamak zorunda kalan ailelerin ya da ortalıkta dolaşan çorba veya kavun dağıtım araçlarının sayısı da daha iyi bir kentsel yaşam başlığı altında değerlendirilmesi gereken başlıklar olabilir mi?

bir işe sahip olmayan kent halkının sağlıklı ve güvenli koşullarda barınma hakkının, sosyal devlet ilkesi çerçevesinde en önemli yaşam kalitesi ölçütlerinden biri olduğunun sadece mortgage ve kentsel dönüşüme havale edilen konut politikalarıyla bırakın barınma sorununu çözmemeyi, barınma sorunu olanları sayısını artıracağının farkında değilmi yoksa?

Kişi başına düşen altyapı harcamasında neredeyse dünya rekoruna sahip olmamıza, yolları, kaldırımları neredeyse her yıl yıkıp yeni baştan yapıyor olmamıza karşın, her yağmur yağdığında derelere kapılıp gitme veya heyelan altında kalma korkusu yaşıyor olmamızın, bat-çık kavgalarının havuza dönüşmesinin hayatımızı renklendiren küçük heyecanlar olduğunu söylememiz, bu şekilde değerlendirmemiz mümkün olabilir mi?

Vergilerle veya tüm topluma ait varlıklar elden çıkarılarak finanse edilen sözde altyapı yatırımlarının belli bir plana bağlı olarak değil de, keyfi kararlarla yapılıyor, tüm topluma ait kaynakların yerinde harcanıp harcanmadığının denetlenmiyor olması, parmak sayısı demokrasisiyle açıklanamayacak bir kentli hakkı ihlali, yaşam kalitesizliği göstergesi sayılmaz mı?

Sağlıksız gıdaların afenen ve yeterli denetim olmaksızın satılıyor olması ve adaletsiz gelir dağılımı da, en azından tüketim maddelerine ulaşılabilirlik kadar önemli bir ölçüt olarak bir kentin yaşanabilirlik sıralamasındaki yerini etkileyecek öneme sahip olmalıdır.

Vakayı adiyeye haline gelen hırsızlık, gasp, tahammülsüzlük, trafik eşkıyalığının yaygınlığı vb. gibi doğrudan can ve mal güvenliğini etkileyen vahim olaylarındaki önlenemez artışın yarattığı güvensizlik ortamı, özel güvenlik şirketlerini besleyecek maddi gücü olmayan kesimler açısından kentsel yaşam kalitesini yada kalitesizliğini gösteren önemli bir kıstas sayılmaz mı?

Sayıdığımız bu ölçütlere onlarcasını eklememiz mümkün şüphesiz ki.

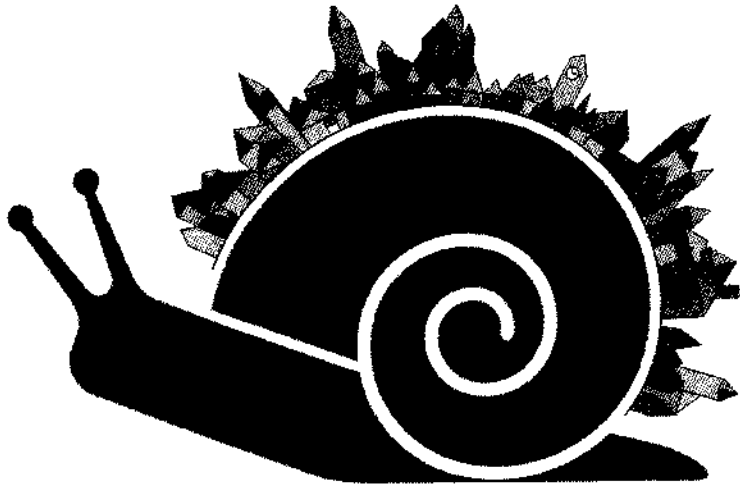
Diğer yandan, belediye başkanlarının başarısının, yiyor ama iş yapıyor, yasalara uysa hiçbir şey yapamaz denilerek değerlendirildiği, yasa tanımazlığın takdir gördüğü, bal tutanın parmağını yalamasının doğal karşılandığı, ahlaki değerlerin yok edildiği, her şeyin alınıp satılabilir hale geldiği bir ülkede kentlerin/belediyelerin, kentlilere sunduğu yaşam kalitesinden bahsetmek ne kadar anlamlı? O da ayrı bir tartışma konusu.

Sonuç olarak, daha iyi kent ve kentliler için daha iyi bir yaşamı ölçmek, belediye başkanlarının başarı veya başarısızlığını değerlendirmek için tüm toplumsal guruplar açısından geçerli ve evrensel nitelikte ölçütler bulabilmenin mümkün olmadığını söyleyebiliriz. Her ne kadar sürekli tersi ifade edilse de ölçütlerimiz, kim olduğumuza, toplumsal konumumuza, maddi koşullarımıza, kentin "meşru" veya gayrimeşru rantlarından pay alıp almadığımıza, kısaca söylersek toplumsal konumumuza, baktığımız yere ve amacımıza göre değişmekte.

Şimdi soralım. Bu ölçütlerle değerlendirildiğinde İstanbul'un, Ankara'nın veya diğer kentlerimizin sıralamadaki yeri ne olur sizce?

Ya "marka" olmak?
Hadi canım sende...

cittaslow

CİTTÀSLOW HAREKETİ VE TÜRKİYE'DEKİ UYGULAMALARI *

Can Umut ÇİNER ¹

**Cittaslow
oluşturmanın
temel amacı,
kentte çevre
ve yiyecek
politikalarını
iyileştirmek,
bir başka
deyişle bunların
"kalitesini
artırmak"tır.
Küreselleşmenin
getirdiği
zevklerin
standartlaş-
masına ve
Mc Donalds
kültürüne (fast
food) karşı
bir başkaldırı
hareketidir.**

Bir sabah Belçika'nın ortaçağ ken-
ti Bruges'den aşağı yukarı üç saat sonra
Fransa'nın metropolü Paris'e geldiğimde,
hissettiklerimi ve iki kent arasında yaşa-
dığım kültür şokunu hiç unutamadım. Ke-
limenin tam anlamıyla sakin bir kent olan
Bruges'den sonra başlayan büyükşehir ma-
cerası: Gar, metro, aktarma, üzerinize ge-
len insanlar, polis, güvenlik, göçmenler ve
yoksulluk manzaraları insana yaşamın zor
olduğu bir mekanla karşı karşıya olduğu-
nu düşündürüyor. Hemen bu hissettiklerim
üzerine konuştuğum öğretim üyesi mağrur
tavırla "biz buna kent diyoruz mösyö" de-
mişti. Hoca herhalde, Bruges'ün de bir or-
taçağ kenti olduğunu unuttu diye içimden
geçirdim ve gülümsemekle yetindim.

Sakin kent (cittaslow) hareketini, ilk
duyduğumda bu anımı hatırladım ve bazı
Anadolu kentlerimizdeki caddelerin trafiğe
kapatılarak kente yeniden kazandırıldığında
kentlerin çehrelerinin nasıl değiştiği aklıma
geldi. Kütahya kent merkezindeki Cumhu-
riyet Caddesi'nin (Sevgi Yolu) trafiğe ka-
patılmasının kentin kamusal mekânlarını²
artırmanın işlevsel araçlarından biri ola-
rak değerlendirilmesi gerektiğini, beledi-
yelerin bu türden güzel hizmetlere devam
etmelerinin toplumda hemen her kesimin
desteğini almanın bir yolu olabileceğini
düşündüm. Örneğin, Kayseri Büyükşehir
Belediyesi'nin, birkaç Avrupa kentinde
benzeri uygulamaları bulunan bisikletli ula-
şım projesi (kaybis) bu türden çabaların bir
başka uygulaması olarak görülebilir.³ Sakin

* Makalenin yazımına sağladığı katkılardan dolayı Cittaslow Türkiye Koordinatörü Bülent Köstem'e
ve Doç. Dr. Bülent Duru'ya teşekkürlerimle.

1 Yrd. Doç. Dr. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
e-posta: cuciner@politics.ankara.edu.tr

2 "Kamusal alan" kavramı, felsefi anlamının yanında, 1980li yıllardan itibaren Batılı kent bilimciler tarafından hal-
kın kullanımına açılmış olan yapılaşmamış mekânları anlatmak için kullanılmaktadır.

3 Hürriyet, "Yeni Ulaşım Aracı Kaybis olacak!", 12 Temmuz 2010, <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/15292776.asp>.

kent, işte bu türden hizmetler paralelinde düşünülmesi ve değerlendirilmesi gereken toplumsal bir hareket, bir tür kenti tıpkı yaşam gibi tatlılaştırmanın⁴ bir girişimi.

Bu yazıda, kısaca cittaslow tanıtılacak ve Türkiye'deki ilk cittaslow uygulaması olan Seferihisar Belediyesi örneğine değinilecektir. Seferihisar dışında, Türkiye'nin diğer sakin kentleri Akyaka (Muğla), Yenipazar (Aydın), Gökçeada (Çanakkale) ve Taraklı (Sakarya) olarak kabul edilmiştir.

I. Metropolleşmeye Karşı Sakin Kentler

1999 yılında İtalya'nın Chianti bölgesinin, Greve Belediye Başkanı Paolo Saturnini'nin girişimiyle Bra (Francesca Guida), Orvieto (Stefano Cimicchi) ve Positano (Domenico Marrone) belediye başkanları ile Slow Food hareketinin kurucusu Carlo Petrini'nin de desteği alınarak bazı Avrupa kentleri ve belediyeleri yaşamın hızlı ritmini düşürmeyi amaçlayan bir ağ oluşturdular.⁵ Bu ağ, İtalya'da ortaya çıkmış bir başka hareketin (slow food) içinden doğmuş ve ağır adı, İtalyanca città (kent) ve İngilizce slow (yavaş) kelimelerinin birleştirilmesiyle türetilmiş ve adına cittaslow (sakin kent) denilmiştir. Cittaslow oluşturma'nın temel amacı, kentte çevre ve yiyecek politikalarını iyileştirmek, bir başka deyişle bunların "kalitesini artırmak"tır. Küreselleşmenin getirdiği zevklerin standartlaşmasına ve Mc Donalds kültürüne (fast food) karşı bir başkaldırı hareketidir.

Saturnini'ye göre, tüm kentler homojen mekânlara dönüşmüştür.⁶ Bir başka deyişle bu hareket, küreselleşmeye karşı, kentlerin dokusunu, sakinliğini korumak ve yaşam tarzının aynılaştırılması aracılığıyla yerel özelliklerin ortadan kaldırılmasını engellemek içindir. Kısaca, cittaslow küreselleşmenin sonucu olarak ortaya çıkan standart mekânlardan farklılaşma amacıyla yerel

kimliğini, özelliklerini ve farklılıklarını korumak isteyen yerleşim yerlerinin katıldığı bir birliktir.⁷ Bu bağlamda, cittaslow hareketi, kentlerde küreselleşmenin homojen mekânlar türeterek hızlandırdığı büyüme eğilimine, kabaca metropolleşme olgusuna da bir karşı çıkıştır.

Vakit Nakittir'e Karşı Yavaş Yemek Hareketi (Slow Food)

1970'li yılların başından itibaren Batı Avrupa'da geleneksel beslenme kültürüne karşı ortaya çıkan hızlı yemeğin (fast food) yayılması, aslında küreselleşme sürecinin evrimini özetler niteliktedir. Bireysel ve toplu yaşamın zorunlu olarak yemek yeme biçimlerini etkilediği bilinmektedir. Ancak, kabaca, satın alma gücüne ve yaşanan ülkeye göre değişen beslenme pratikleri, özellikle Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'nin güçlü ulusötesi şirketleri ve onların pazarlama ve reklam stratejileri eliyle ortaya çıkan bir küresel beslenme olgusu da kaçınılmazdır. Bu yazının konusu olmakla birlikte, sadece ABD üzerinden gelen sandviç-burger benzeri bir yayılma etkisinden söz edilemez. Asya (Japon, Çin), Güney Asya (Hindistan), Akdeniz Ülkeleri (İtalya) ve Orta Doğu (Lübnan), Latin Amerika (Meksika) mutfaklarının da fast food türünden restoranlarının özellikle gelişmiş ülkelerden başlayarak yayıldığı bilinmektedir.⁸ Kısaca, kebabçının olmadığı bir Avrupa ülkesi hemen hemen yoktur, ancak buradaki mesele, kebabın üzerine konulan sostur. İşte bu sos yerelleştirilmiştir. Bu bağlamda, fast food kültürü beslenme sürecinin küreselleşmesi bağlamında önemli bir gerçeklik olarak önümüzdedir, ancak bu küreselleşen mutfağın yerel damak tatlarına uyumlaştırıldığı da bilinmektedir. Tüm bunların küreselleşme sürecinin bir parçası olduğu, küresel ile yerelin bütün olarak algılanması gerektiğini bize tekrar hatırlatmaktadır. Bu gerçekliğe karşı başkaldırlardan biri İtalyan gazeteci ve yemek yazarı Carlo Petrini'dir.

Bu hareket, küreselleşmeye karşı, kentlerin dokusunu, sakinliğini korumak ve yaşam tarzının aynılaştırılması aracılığıyla yerel özelliklerin ortadan kaldırılmasını engellemek içindir.

4 "Tatlı Kent" kavramının üretilmesinde İtalyanca iyi-güzel-tatlı yaşam anlamındaki "dolce vita" ve John Steinbeck'in Tatlı Perşembe (Sweet Thursday) adlı romanından esinlenilmiştir.

5 Susan Radstrom, "Identity: an Introduction and History of Cittaslow", Italian Journal of Planning Practice, V.1., N.1, 2011, s. 91

6 Susan Radstrom, a.g.m., s. 91

7 Bülent Köstem, "Cittaslow Nedir?" http://www.cittaslowseferihisar.org/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=62; CITTASLOW, <http://www.cittaslow.org/index.php?method=section&id=2012&title=Association>; Nedin Atilla, "Sakin şehirlerimizin sayısı 10'a yükseliyor", 31 Temmuz 2011, <http://www.aksam.com.tr/sakin-sehirlerimizin-sayisi-10a-yukseliyor-3223y.html>; Zeynep Güney, (der.), "Hızla Yayılan Yavaş Şehirler Yavaş Şehir Chiavenna", 2008, <http://www.sehrinuzerindekieller.org/wp-content/uploads/2010/08/ys.pdf>.

8 Gilles Fumey, "La Mondialisation de l'Alimentation", L'Information Géographique, V.71, 2007, s. 71-82..

CİTTASLOW

AKYAKA

1986 yılında Petrini tarafından ortaya atılan Slow Food hareketi, Roma'nın İspanya Meydanı'nda (Piazza di Spagna) Mc Donalds restoranının açılmasına tepki olarak başlamıştır. İtalya'da yankı bulan bu tepki ile Mc Donalds açılmamış, bu bir sosyal harekete dönüşmüştür.

1986 yılında Petrini tarafından ortaya atılan Slow Food hareketi, Roma'nın İspanya Meydanı'nda (Piazza di Spagna) Mc Donalds restoranının açılmasına tepki olarak başlamıştır. İtalya'da yankı bulan bu tepki ile Mc Donalds açılmamış, bu bir sosyal harekete dönüşmüştür. Amerikan tarzı fast food'a karşı, tepki olarak İngilizce kavram-sallaştırılan slow food hareketi, resmi olarak, biyolojik çeşitliliğe ve yerel gelenekleri dikkate alan bir gıda oluşturmak için bir manifesto ile 1989 yılında başlamıştır.⁹ Hareket, hızlı yemek ve tüketim kültürünün getirdiği sadece sağlıksız beslenme değil, aynı zamanda yaşamın ritmini ve değerlerini dönüştürücü ve yıkıcı etkilerine karşıdır. Onlara göre, insanların karınlarını doyurmaları tek başına önemli bir unsur olamaz; iyi ve temiz yemek yemek de önemlidir.

Küresel ölçekte, kapitalizmin gelişmesiyle birlikte hızlı yaşamak ve ona bağlı öğelerin temel olduğu bir dönemde buna karşı tepkilerin gelişmesi de kaçınılmazdır. Özellikle, vaktin nakit olarak değerlendirildiği bir mirastan gelen küresel ekonomik düzende, insanlar bilgi, teknoloji, üretim ve tüketim ağları ile birbirlerine tutunmuşlardır. Bu küresel sistemde zamanın maliyeti

ve hayatın akışının hızlılığı insanlara kaçınılmaz bir süreç olarak sunulmaktadır.¹⁰ Slow Food Hareketi, öne çıkarılan bu gerçeğe yola çıkarak küreselleşmenin hızlı yaşam ve yemek hareketine karşı küresel ölçekte örgütlenmiştir. Hareket, özellikle, yöresel lezzetlerin kaybolmasının engellenmesi ve insanların ne yediklerini bilmeleri konusunda bilinçlenmeleri amacıyla ilham almıştır.¹¹

Petrini'ye göre, etik ve zevk slow food'un temel felsefesidir. Petrini, küreselleşmenin hızlandırdığı konulardan olan bioçeşitliliğin azalmasını, pek çok bitki ve hayvan türünün yok olmasını kabul edilemez bulmaktadır. Ona göre, bu gerçekleri görmeden günümüzde iyi yemek yiyen biri olmak hem budalalıktır, hem de mutsuz edicidir. Halbuki köylü tarımını desteklemek insanı yemek zevkiyle buluşturan yolların başında gelebilir. Petrini'ye göre, slow food, bu türden faaliyetlerin desteklenmesi suretiyle de hem çevreci hem de yemeyi iyi yeme merakını kuvvetlendirici bir hareket haline dönüşmüştür.¹²

Slow Food, bugün Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün tanıdığı bir

9 Paul L. Knox, "Creating Ordinary Places: Slow Cities in a Fast World", Journal of Urban Design, V.10, N. 1, 2005, s. 9.

10 Paul L. Knox, a.g.m., s.3.

11 SLOWFOOD, <http://www.slowfood.com/international/1/about-us>.

12 Carlo Petrini ve André Pitte, "Comment Retrouver L'Art de Bien Manger?", La Pensée de Midi, V.3, N.3, 2004, s. 8.

hareket olarak varlığını sürmektedir. Hem bir hareket, hem de bir ağ olan cittaslow, "yavaş felsefesini" yaşamın diğer alanlarına yerleştirmeyi amaç edinmiş Slow Food hareketinin içinden doğmuş, ona kardeş bir örgütlenmedir. Bu hareketin içinde yer almayı seçen kentler, yaşamın sakinliğini kabul ederler. Onlara göre, bu sakin ritmin yöresel gelenek ve alışkanlıklarla da kent içinde sürdürülmesi gerekir. Kısaca, her vatandaş yaşamını kolay ve hoş bir şekilde yaşamayı hak etmektedir.

Cittaslow Ağının Gelişimi

Cittaslow, Haziran 2011 itibariyle 24 dünya ülkesinden 147 yeri içine almış bir küresel örgütlenmeye erişmiştir.¹³ Bu ağa katılan belediyeler, kentin dokusunu ortaya çıkaran faaliyetleri destekleyerek kenti ziyaret edenlerin bunları keşfetmelerinin önünü açmaktadır. Bu faaliyetler, genelde, yöresel mutfak, müzik ve folklor öğeleridir. Bunun yanında, moda olan organik yiyeceklerin üretilmesi ve teşvik edilmesi gibi çalışmalar da göze çarpmaktadır.

Cittaslow'a üye olan kentler, genellikle 50.000 nüfusunun altındaki yerlerdir. Cittaslow Türkiye internet sayfasında cittaslow'a üye olanlara kendi geleneklerini, göreneklerini, yemeklerini, değerlerini koruyarak küresel sahnede yer alabilme imkânını sunduğu belirtilmektedir. Cittaslow, küçük mekânların yeniden keşfedilmesine, bir başka deyişle var olan özelliklerinin daha görünür hale getirilmesine yönelik politikaların uygulanmasına imkan tanımaktadır. Ayrıca, cittaslow'un bu türden politikaları geliştirmeye yönelik stratejilerin de yaşam bulabileceği bir ortam hazırlamakta olduğu vurgulanmaktadır.¹⁴ Kısaca, mekânı sosyal olarak yeniden inşa eden ve bunu kentsel tasarım ile ilişkilendiren cittaslow belediyelerinin, vatandaşlarını var olan geleneksel miras ile buluşturmayı amaçladığı görülmektedir.¹⁵

Cittaslow birliği tarafından, sakin kent olarak nitelendirilebilmek için 59 adet ölçüt tanımlanmıştır.¹⁶ Birliğe üye olmak isteyen belediyeler özellikle çevre, altyapı, kentsel üretimin kalitesi, teknoloji, yerel ürünlerin ortaya çıkarılması ve desteklenmesi, turizm

Cittaslow'a üye olan kentler, genellikle 50.000 nüfusunun altındaki yerlerdir. Cittaslow Türkiye internet sayfasında cittaslow'a üye olanlara kendi geleneklerini, göreneklerini, yemeklerini, değerlerini koruyarak küresel sahnede yer alabilme imkânını sunduğu belirtilmektedir.

13 CİTTASLOW LIST, http://www.cittaslow.org/download/File_News_Eventi/CİTTASLOW_LIST_june_2011.pdf.

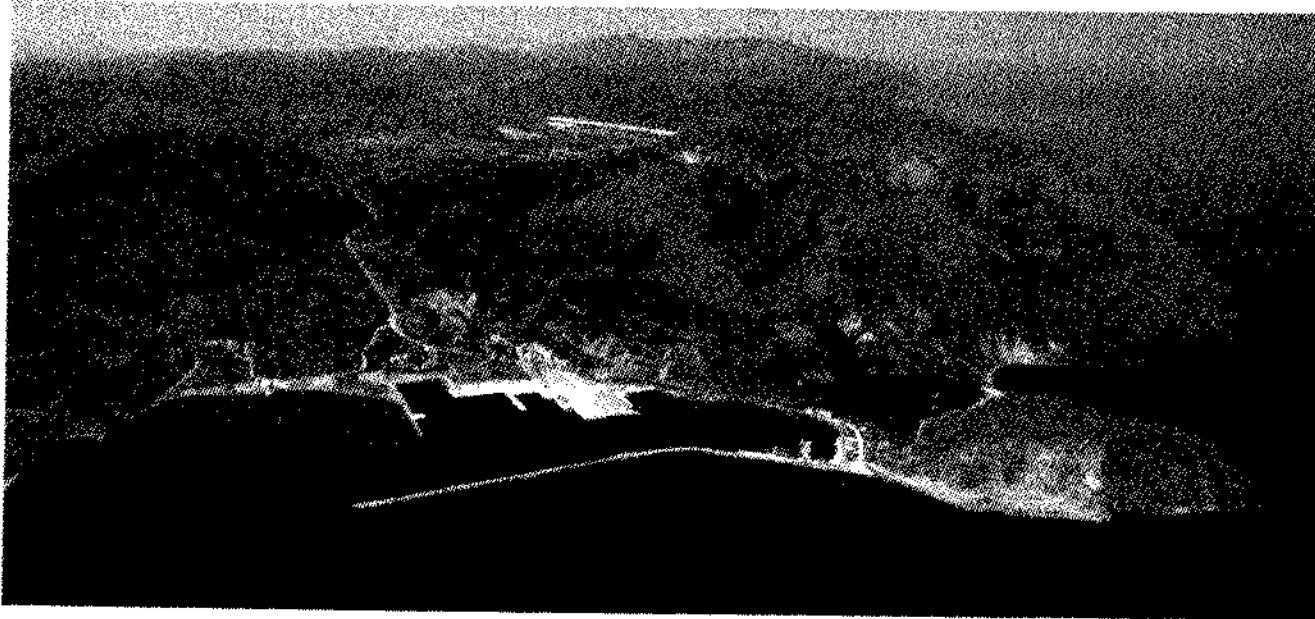
14 CİTTASLOW TÜRKİYE, <http://www.cittaslowturkiye.org/?p=234>.

15 Qualité de Vie, http://www.qualitedevie.org/qualite/tiki-read_article.php?articleId=19.

16 Ölçütler, yazının sonuna ek olarak konulmuştur.

CİTTASLOW

GÖKÇEADA

Yeni Kentleşme temel olarak kentte otomobil girmeden önceki geleneksel Avrupa kenti modelini temel alan bir anlayışı temsil eder. Yeni kentleşme, kentin mahallelerini yaya yoluna uygun bir biçimde yeniden tasarlayan, mahallelerde yerel ekonomik faaliyetleri destekleyen, kentin farklı toplumsal-sınıfsal kesimlerinin birlikte yaşamalarının önünü açan, kültürel ve tarihsel mirasa saygılı ve çevreci ilkelere sahip bir akımdır.

ve misafirperverlik, yeme-içme gibi pek çok farklı hizmet alanlarında izlenmekte, ölçütlerin yarısından fazlasını yerine getirenler cittaslow sertifikası olarak birliğe katılmaktadır.¹⁷

Cittaslow Felsefesi: Kentsel Planlama İlkeleri Açısından Cittaslow Yeni Bir Anlayış Mı?

Cittaslow, yavaş yemek'ten ödünç aldığı "yavaş" felsefesini kentsel politikaya uygulamayı hedeflemektedir. Kentsel politikalar bağlamında, kent ölçeğindeki planlama pratiklerinde ortaya çıkan temel kavram "kentsel tasarım"dır. Kentsel tasarım, özellikle 1990'lı yıllardan itibaren önem kazanan kentsel saçılma meselesi karşısında Yeni Kentleşme akımının temel kavramlarından biri olmuştur. ABD'de ortaya çıkan bu "Yeni Kentleşme" akımı, bir başka deyişle yeni-geleneksel planlama yaklaşımı ile özellikle kent banliyöleri ve yarı kırsal alanları tarihsel yapıya atıfla yeniden düzenlenmeyi önermektedir.

Yeni kentleşme konusunda, akademik olarak pek çok ampirik çalışmalar yapılmış; 1994 yılında pek çok kent bilimci ve mimarın katılımıyla "Yeni Kentleşme Kongresi" adlı altında uluslararası bir sivil toplum örgütü kurulmuştur. Bu akım bağlamında, özellikle enerji verimliliği, gaz emisyonları, seyahatte otomobil bağımlılığı, toplu taşıma araçlarına erişim, yaşam kalitesi, kentsel memnuniyet, topluluk aidiyeti gibi pek çok konuda ampirik çalışmalar yapılmış, bu alandaki durum ölçülmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda da, iki ana kavram ortaya atılmıştır: Yeni geleneksel kent (neo-traditional town) ve toplu taşıma bağlı kentsel gelişim (transit-oriented development).¹⁸

Yeni Kentleşme temel olarak kentte otomobil girmeden önceki geleneksel Avrupa kenti modelini temel alan bir anlayışı temsil eder. Yeni kentleşme, kentin mahallelerini yaya yoluna uygun bir biçimde

yeniden tasarlayan, mahallelerde yerel ekonomik faaliyetleri destekleyen, kentin farklı toplumsal-sınıfsal kesimlerinin birlikte yaşamalarının önünü açan, kültürel ve tarihsel mirasa saygılı ve çevreci ilkelere sahip bir akımdır. Yeni kentleşme, buna benzer 27 ilkesi ile yerleşme alanlarının yeniden tasarlanmasını talep eder.¹⁹

Yerel ekonomik faaliyetlerin desteklenmesi başlığı altında ekolojik tarım faaliyetlerinin desteklenmesi önemli bir yer tutar. Köylü bahçelerinin ve pazarlarının desteklendiği Fransa'nın Notre-Dame-de-Gravenchon kenti gibi örnekler yeni kentleşme akımı ile kırsal toprakları yakınlaştırıcı unsurlardan biri olarak kabul edilmektedir.²⁰

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Konferansı'nın 1992 tarihli temel metni olan Avrupa Kentsel Şartı'nın da konuyla bağının kurulması gerekir. Bu metin, yerel yönetimlerin imzasına açılmış ve bunun sonucunda Avrupa Kentsel Haklar Bildirgesi de kabul edilmiştir. 1998 yılındaki konferansta Avrupa Kentsel Şartı'nın ikincisi, "Avrupa Kentsel Şartı II-Yeni Bir Kentlilik İçin Manifesto" kabul edilmiştir. Avrupa'nın kentsel politikalarının ulaşmak istediği hedeflerden biri olarak da değerlendirilebilecek Şart, kent yönetiminden çevreye, ulaşımdan mimariye kadar kent ile ilgili olabilecek pek çok konuya değinmiştir.²¹

Avrupa Kentsel Şartı ilkeleri kısaca hatırlandığında, ekte cittaslow ölçütleri ile karşılaştırıldığında görüleceği gibi, cittaslow anlayışı ile paralellik kurulabileceği açıkça görülecektir. Özel araçlarla seyahatin azaltılması gerekliliği, sokağın yeniden kazanılması için yaya bölgelerinin oluşturulması, Avrupa'nın kültür ve tarihi mirasının önemli unsurlarının korunması, kentlerde meydanların oluşturulması, mimari yaratıcılığın desteklenmesi, kentsel mirasın korunması için bilgilendirme çalışmaları, eski el sanatları ve yapı tekniklerinin yaşatılması gerekliliği, tarihi kentsel

17 CITTASLOW TÜRKİYE, <http://www.cittaslowturkiye.org/?p=234>.

18 Cynthia Ghorra-Gobin, "La Théorie du New Urbanism: Perspective et Enjeux", Ministère des Transports, de l'Équipement, du Tourisme et de la Mer, Rapport Final, 2006, s. 4.

19 Serge Smitz, "Du new urbanism au new ruralism: un débat en cours sur des nouvelles visions de l'avenir des campagnes aux États-Unis", Géocarrefour, V.83, N.4, 2008, s. 332.

20 Serge Smitz, a.g.m., s. 332.

21 Bülent Duru, "Avrupa Birliği Kentsel Politikası ve Türkiye Kentleri Üzerine", Mülkiye, C.29, S.246, 2005, s. 64-68.

CİTTASLOW TÜRKİYE SEFERİ HİSAR

dokunun kentle bütünleştirilmesi, kentsel alanlarda spor yapılmasının desteklenmesi ve boş zamanların değerlendirilmesi çalışmaları, kentlilerin kültürel faaliyetlerden faydalanma hakkı, yerel yönetimlerin ekonomik kalkınmasının temini gibi pek çok ilke²² aslında Atina Anlaşması olarak bilinen Le Corbusier'nin himayesinde 1933 yılında Atina'da gerçekleştirilen 4. Uluslararası Modern Mimari Kongresi'nde alınan kararlara kadar götürülebilir.²³

Kentsel planlama sürecinde yeniden yapılanma özellikle son yıllarda yeniden gündeme gelen ve tartışılan konulardan biridir. Özellikle kentlerin sosyal inşa süreci ve kültürel özelliklerin ön plana çıkarılması, aynı standartlaşma, hızlı yaşam gibi yine küreselleşme süreci ile ilgilidir. Küreselleş-

me süreci, bir yandan da yerel farklılıkların ön plana çıkarılmasını desteklemekte, bu farklılıkların metalaştırılmasının önünü açmaktadır. Bu bağlamda, Avrupa'da "Avrupa Kentlerinin Yeniden İnşası" çerçevesinde modern Avrupa kentinin aşırı sanayileşmiş yapısına karşı sanayi öncesi kenti gibi ve buna uygun kentsel mekânların oluşturulması projesidir. Avrupa Kentsel Rönesansı olarak da bilinen bu mimari akım, pek çok mimar, planlamacı ve kent bilimci tarafından desteklenmiştir. Aynı zamanda, Avrupa Kent Bilimciler Konseyi²⁴ "Yeni Atina Şartı: 21. Yüzyılda Kentler İçin Bir Vizyon" deklarasyonunda Avrupa kentsel mirasının korunması, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması ve kentlerin geleceğinin sağlam mekânsal perspektiflerle kurgulanması gerektiğinin altı çizilmiştir.²⁵

Küreselleşme süreci, bir yandan da yerel farklılıkların ön plana çıkarılmasını desteklemekte, bu farklılıkların metalaştırılmasının önünü açmaktadır.

22 Avrupa Kentsel Şartı İlkelerinin Ana Başlıklarına İlişkin Özetinden bazılarıdır.

23 Atina Şartı ile ilgili olarak bkz: Turhan Yörtük (der.), İnsanca Yaşamak İçin Şehir ve Konut, Babil Yayınları, Ankara, 2005.

24 Avrupa Mekân Plancıları Derneği olarak da çevrilebilir. (<http://www.ceu-ectp.org>)

25 Luis D. Balula, Urban Design and Planning Policy: Theoretical Foundations and Prospects for a New Urbanism in Portugal, Graduate School—New Brunswick Rutgers, The State University of New Jersey Doktora Tezi, New Jersey, 2010.

CİTTASLOW

TARAKLI

Seferihisar Belediyesi, Haziran 2009 tarihinde Uluslararası Cittaslow Başkanlığı'na yaptığı başvuru ile Seferihisar'ı tarihi, coğrafi yapısı, nüfusu ve ayırt edici özellikleri bakımından tanıtmış, başvurusunu gerekçelendirmiştir. Bu tarihten yaklaşık beş ay sonra da, 28 Kasım 2009'da belediyenin üyeliği kabul edilmiştir.

Yeni kentsel alan düzenlemesinin sürdürülebilir kalkınma meselesi ile bağını kuran çalışmalar da bu dönemde dikkat çekmektedir. Örneğin, İngiliz Çevre, Ulaşım ve Kentsel Çevre Bakanlığı bu konuda yayınladığı rehberlerle, kent planlamasında geleneksel öğelerin kullanılmasının kentsel tasarım ilkeleri ile kalite arasındaki bağı kuvvetlendirdiğini iddia etmektedir. Benzer biçimde, 2004 yılında Sürdürülebilirlik İçin Kentsel Tasarım Çalışma Grubu'nun "Sürdürülebilirlik İçin Kentsel Tasarım" başlıklı raporunda kentsel tasarımın Avrupa kentlerinin mevcut geleneklerine göre düzenlenmesinin sürdürülebilir kalkınmanın ön koşulu olduğu belirtilmektedir.²⁶

Cittaslow hareketi bu çerçevede düşünüldüğünde, kentsel tasarım ilkeleri bağlamında kentsel dokuyu öne çıkarıcı yapıların desteklenmesi, yaya yollarının genişletilmesi, bisiklet yollarının artırılması, toplu taşımanın özendirilmesi, ekonomi dostu mimarinin desteklenmesi, kentsel yeşil alanların artırılması gibi pek çok öğenin yeni

kentleşme akımının etkisinde olduğu iddia edilebilir.²⁷

II. Türkiye'de Cittaslow Uygulaması ve Seferihisar Belediyesi

İzmir'in Seferihisar İlçe Belediyesi, 28 Kasım 2009 tarihinde Cittaslow Uluslararası Koordinasyon Komitesi toplantısında Türkiye'nin ilk sakin kenti unvanını almıştır. Akman ve Argun'a göre, Seferihisar Belediyesi'nin bu üyeliği, ulusal ve küresel rekabette yer edinebilmesi için önem arz etmektedir.²⁸ Seferihisar Belediyesi, Haziran 2009 tarihinde Uluslararası Cittaslow Başkanlığı'na yaptığı başvuru ile Seferihisar'ı tarihi, coğrafi yapısı, nüfusu ve ayırt edici özellikleri bakımından tanıtmış, başvurusunu gerekçelendirmiştir. Bu tarihten yaklaşık beş ay sonra da, 28 Kasım 2009'da belediyenin üyeliği kabul edilmiştir.

Genel olarak ağa katılmak isteyen Türkiye belediyelerinin üyelik süreci şu aşı-

26 Luis D. Balula, a.g.k.

27 Luis D. Balula, a.g.k.

28 Elvertin Akman, Çiğdem Argun, "Yerel Kalkınmanın Bir Aracı Olarak CittaSlow (Yavaş Kentler) Seferihisar Örneği", Kent ve Toplum, Yıl.1, Sayı.2, 2010, s.47.

malardan geçer. Cittaslow olmak isteyen yerin, cittaslow ölçütlerinden hangilerine sahip olduğunu ve gelecekte gerçekleştireceği projeler ile hangi ölçütleri karşılamak istediği belirtilir. Bir kentin Cittaslow Birliği'ne üye olması için Birlik tüzüğünde belirtilen 59 ölçütün en az yarısını karşılamak gerekmektedir. Bu ölçütler şu başlıklar altında sınıflandırılmıştır: Çevre ve altyapı politikaları, kentsel kalite için teknolojiler ve tesisler, yerel üretimi korumak, misafirperverlik, farkındalık, slow food faaliyetlerine ve projelerine destek.

Adaylık dosyası hazırlandıktan sonra, cittaslow tüzüğünde belirtilen 600 Avro olan başvuru ücreti ödenir ve Adaylık dosyası Cittaslow Türkiye Koordinatörü tarafından incelenir. Bu inceleme aşamasında ve/veya başvuru sürecinin herhangi bir aşamasında aday kent Cittaslow Türkiye Koordinatörü ve/veya Cittaslow Türkiye Ağı üyeleri tarafından inceleme amacıyla ziyaret edilebilir. İnceleme sonucunda dosya yeterli puanı alırsa dosyalar İtalya'daki Genel Merkeze

gönderilir. Adaylık başvurusu Genel Merkez tarafından da onaylanırsa aynı yıl içerisinde bir uluslararası etkinlikte aday kentin üyeliği ilan edilir ve sertifika verilir.²⁹

Seferihisar Belediyesi Hizmetleri

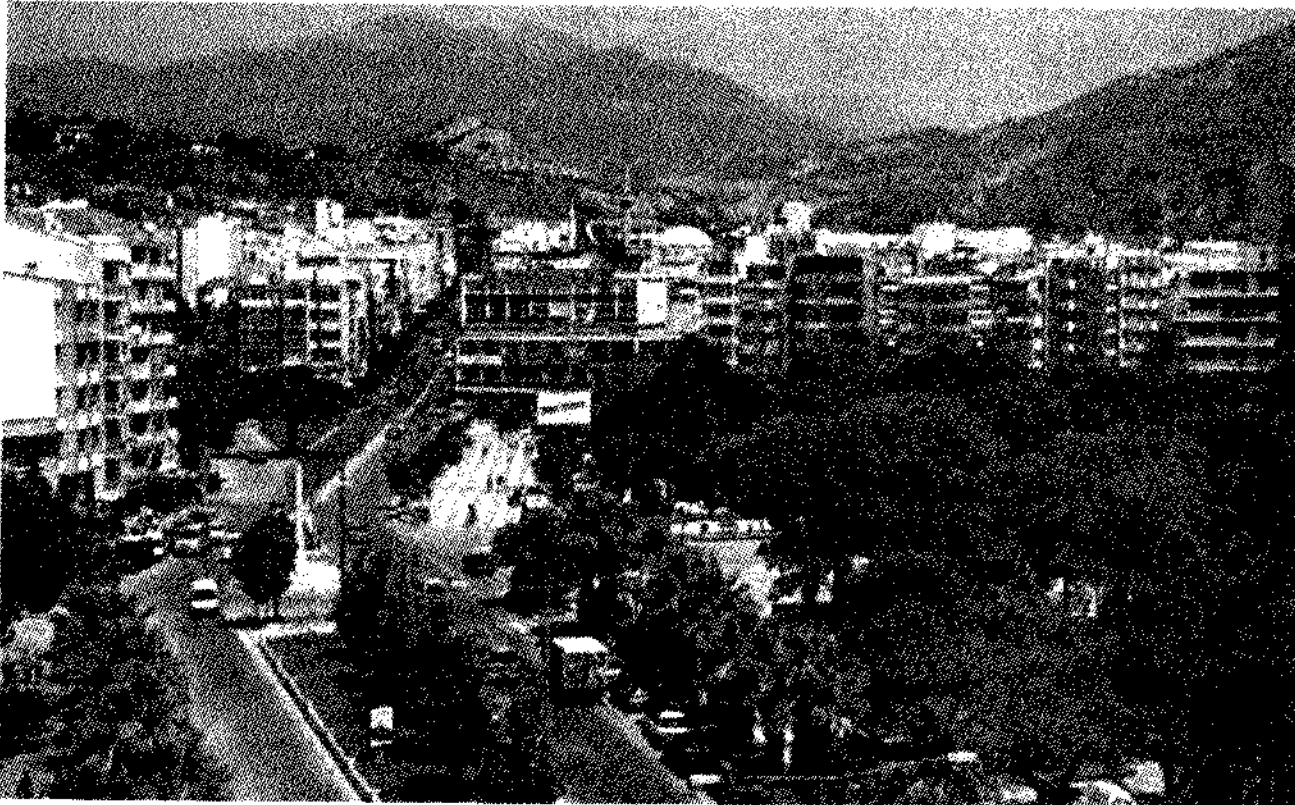
Seferihisar Belediyesi'nin cittaslow bağlamındaki hizmetlerinden en önemlilerinden biri, köylülerin ürettiklerini satmalarına imkân veren köylü pazarlarının oluşturulmasıdır. Bu çerçevede, belediyenin desteğiyle gerçekleştirilen pazarlar, hem yerel kalkınma hem de çevre açısından önemli kazanımlardır. Belediye'nin benzer bir uygulaması olan Sığacık Üretici Pazarı'nın kurulması ve burada kadınların evlerinde yaptıkları ürünleri satmalarına imkân verilmesi köylü pazarı oluşturma girişiminin bir diğer önemli uygulaması olmuştur. Yine bu kapsamda düşünülebilecek olan kadın emeğinin değerlendirilmesi çalışmaları çerçevesinde, kadınların meslek edinmelerinin ya da gelir getirici bir faaliyette bulunmala-

Bir kentin Cittaslow Birliği'ne üye olması için Birlik tüzüğünde belirtilen 59 ölçütün en az yarısını karşılamak gerekmektedir. Bu ölçütler şu başlıklar altında sınıflandırılmıştır: Çevre ve altyapı politikaları, kentsel kalite için teknolojiler ve tesisler, yerel üretimi korumak, misafirperverlik, farkındalık, slow food faaliyetlerine ve projelerine destek.

29 Cittaslow Türkiye Ağı, www.cittaslowturkiye.org/.

CİTTASLOW

YENİ PAZAR

rına imkan sağlayacak kadın emeği evleri açılmaya başlanmıştır.³⁰

Kent estetiği bağlamında yapılan hizmetlerden biri Seferihisar Atatürk Caddesi'nin cittaslow anlayışı çerçevesinde yeniden düzenlenmesine yönelik tasarım faaliyetidir. Bu kapsamda, cadde belli zamanlarda trafiğe kapatılmaktadır. Mimari ve kentsel tasarım ile ilgili uygulamalara ilişkin ihale sürecinin devam ettiği bilinmektedir.³¹ Benzer şekilde Sığacık Peyzaj Tasarım Projesi ile Sığacık Meydanı cittaslow ölçütlerine uygun bir meydan haline getirilmiştir.

Yerel yemeklerin fast food'a karşı kentte sunulması bağlamında da belediyenin çalışmaları bulunmaktadır. Bu çerçevede, Belediye ve Hıdırlık Kadın Kooperatifi'nin işbirliğiyle Sefertası adlı yerel lezzetlerin ön plana çıkarıldığı bir restoran açılmıştır.

Ayrıca, Belediye'nin girişimiyle 2010 yılında 75 yaş üzerindeki Seferihisarlılar için bir yemek düzenlenmiştir. Bu yemekteki konuşmalardan, Seferihisar'ın geçmişini kültürel bakımdan yansıtmayı amaçlayan bir sözlü tarih kitabı yayımlamaya yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Sonuç olarak, Seferihisar'ın zengin tarihsel ve kültürel mirasının üzerine yapılan çalışmaların cittaslow projeleri ile tam bir uyum içinde olduğu düşünülebilir.

Türkiye'deki Diğer Sakin Kentler

2011 Cittaslow Genel Kurulu'nda Türkiye'nin Cittaslow Başkenti olan Seferihisar Belediyesi tarafından birliğe aday gösterilen dört belediye daha Cittaslow üyesi olmuştur: Akyaka (Muğla), Yenipazar (Aydın), Gökçeada (Çanakkale) ve Taraklı (Sakarya). Sakin kent olarak seçilen bu belediyelerden, Akyaka Özel Çevre Koruma Bölgesi olup, bioçeşitliliğiyle; Taraklı mimari yapısı ve restore edilmiş yapılarıyla; Yenipazar yöresel yemekleriyle; Gökçeada ise adada organik tarımsal faaliyetleriyle ön plana çıkmıştır.³²

Değerlendirme

21. yüzyılda metropoller dünya vatandaşlarının küresel sistemin gereklerine göre yaşadığı mekânlardır. Küreselleşmenin hızlandırdığı metropolleşme olgusu içinde yaşanan dünyada hem tepkileri hem de alternatif mekânsal arayışları beraberinde getirmiştir. Metropollerde yaşamın ekonomik ve sosyal zorlukları diğer pek çok unsur ile birleşerek, küreselleşme açısından sunulabilecek yeni mekânların ortaya çıkışını hızlandırmıştır. Bu bağlamda, sakin kent hareketi, ütopyacılar tarafından aldığı ilhamla bir yandan yeni kentleşme akımının etkisiyle, bir yandan da küreselleşme karşıtı hareketlerden esinlenerek, aslında küreselleşmenin kent ölçeğinde geldiği bir başka aşamanın ürünüdür. Bu aşama, kurgulanabilir yeni mekânları inşa ederek ve ölçeği küçültürerek daha fazla malı ve sermayeyi dolaşıma açarak, bu yeni ölçeklerde sunmaktadır. Küresel düzlemde üretilen mallara karşı, yerel ölçekte yapılacak tarımsal faaliyetlerin desteklenmesi gibi politikalar aracılığıyla yerel özellikler yeniden keşfedilecek, onların küreselle ilişkisi kurulduğu biçimde de bu mekânlar değerlendirilecektir.

KAYNAKÇA

Akman, Elvettin, Çiğdem Argun, "Yerel Kalınmanın Bir Aracı Olarak CittaSlow (Yavaş Kentler) Seferihisar Örneği", Kent ve Toplum, Yıl.1, Sayı 2, 2010, s. 43-48.

Atila, Nedim, "Sakin şehirlerimizin sayısı 10'a yükseliyor", Akşam, <http://www.aksam.com.tr/sakin-sehirlerimizin-sayisi-10a-yukseliyor-3223y.html>, 31 Temmuz 2011, 12.08.2011.

Balula, Luis D., Urban Design and Planning Policy: Theoretical Foundations and Prospects for a New Urbanism in Portugal, Graduate School—New Brunswick Rutgers, The State University of New Jersey Doktora Tezi, New Jersey, 2010.

CITTASLOW LIST, http://www.cittaslow.org/download/File_News_Eventi/CITTASLOW_LIST_june_2011.pdf, 13.08.2011.

30 Seferihisar Belediyesi, http://www.seferihisar.bel.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=404&Itemid=404.

31 Seferihisar Belediyesi, http://www.seferihisar.bel.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=419&Itemid=419.

32 NTV, <http://www.ntvmsnbc.com/id/25227599/#storyContinued>.

Sakin
kent
hareketi,
ütopyacılar
aldığı
ilhamla
bir yandan
yeni
kentleşme
akımının
etkisiyle, bir
yandan da
küreselleşme
karşıtı
hareketlerden
esinlenerek,
aslında
küreselleşmenin
kent
ölçeğinde
geldiği
bir başka
aşamanın
ürünüdür.

CİTTASLOW SEFERİHİSAR, http://www.cittaslowseferihisar.org/index.php?option=com_content&view=article&id=64&Itemid=63, 13.08.2011.

CİTTASLOW TÜRKİYE, <http://www.cittaslowturkiye.org/?p=234>, 12.08.2011.

CİTTASLOW, <http://www.cittaslow.org/index.php?method=section&id=2012&title=Association>, 12.08.2011.

Duru, Bülent, "Avrupa Birliği Kentsel Politikası ve Türkiye Kentleri Üzerine", Mülkiye, C.29, S.246, 2005, s. 59-75.

Fumey, Gilles, "La Mondialisation de l'Alimentation", L'Information Géographique, V.71, 2007, s. 71-82.

Ghorra-Gobin, Cynthia, "La Théorie du New Urbanism: Perspective et Enjeux", Ministère des Transports, de l'Équipement, du Tourisme et de la Mer, Rapport Final, 2006.

Gülney, Zeynep (der.), "Hızla Yayılan Yavaş Şehirler Yavaş Şehir Chiavenna", 2008, <http://www.sehrinuzerindekieller.org/wp-content/uploads/2010/08/ys.pdf>.

Hürriyet, "Yeni Ulaşım Aracı Kaybis olacak!", 12 Temmuz 2010, <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/15292776.asp>, 13.08.2011.

Knox, Paul L., "Creating Ordinary Places: Slow Cities in a Fast World", Journal of Urban Design, V.10, N. 1, 2005, s. 1-11.

Köstem, Bülent, "Cittaslow Nedir?" http://www.cittaslowseferihisar.org/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=62, 13.08.2011.

NTV, <http://www.ntvmsnbc.com/id/25227599/#storyContinued>, 12.08.2011.

Petrini, Carlo, André Pitte, "Comment Retrouver L'Art de Bien Manger?", La Pensée de Midi, V.3, N.3, 2004, s. 7-11.

Qualité de Vie, http://www.qualitedevie.org/qualite/tiki-read_article.php?articleId=19, 12.08.2011.

Radstrom, Susan, "Identity: an Introduction and History of Cittaslow", Italian Journal of Planning Practice, V. 1., N. 1, 2011, s. 90-113.

Scmitz, Serge, "Du new urbanism au new ruralism: un débat en cours sur des nouvelles visions de l'avenir des campagnes aux Etats-Unis", Géocarrefour, V. 83, N. 4, 2008, s. 331-336.

Seferihisar Belediyesi, http://www.seferihisar.bel.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=419&Itemid=419, 13.08.2011.

Seferihisar Belediyesi, http://www.seferihisar.bel.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=404&Itemid=404, 13.08.2011.

SLOWFOOD, <http://www.slowfood.com/international/1/about-us>, 13.08.2011.

Yörükcan, Turhan (der.), İnsanca Yaşamak İçin Şehir ve Konut, Babil Yayınları, Ankara, 2005.

Bk. Cittaslow Örneği - Mükemmel Yer Rakılları³³

Cittaslow İlkeleri

1. Hava, su ve toprak kirliliğini, yani kentsel alanların parametrelerinde olduğunu belirlemek
2. Kentsel yapı ve sosyal yapıyı ayrıntı olarak incelemenin temel amacı ve yavaşlaştırmak için çalışmaktır
3. İnkılapçı ve sosyal hareketlerin yavaşlaştırmayı ve gerçekleştirmeyi
4. Kentsel yapıyı sosyal yapıyı ve sosyal yapıyı sosyal yapıyı bulmak
5. Örneğin, kentsel alanın kentsel alanını ve sosyal yapıyı bulmak
6. Kentsel yapıyı sosyal yapıyı bulmak
7. Kentsel yapıyı sosyal yapıyı bulmak
8. Kentsel yapıyı sosyal yapıyı bulmak

33 CİTTASLOW SEFERİHİSAR, http://www.cittaslowseferihisar.org/index.php?option=com_content&view=article&id=64&Itemid=63.

9. Gürültü kirliliğini kontrol etmek ve azaltmak için bir program
10. Işık kirliliğini kontrol etmek için sistem ve programlar
11. Çevre yönetimi sistemlerinin benimsenmesi (EMAS ve ECOLABEL ya da ISO 9001; ISO 14000, SA 8000 ve Gündem 21 projelerine katılım)

Altyapı Politikaları

1. Tarihi merkezlerin ve/veya kültürel ve tarihi değer çalışmalarının geliştirilmesi ve ıslah edilmesi için planlar
2. Güvenli ulaşım ve trafik için planlar
3. Okulları ve kamusal binaları bağlayan bisiklet yolları
4. Özel taşımacılık ve trafiğin toplu taşıma ve yaya alanları ile bütünleştirilmesi üzerinden, alternatif ulaşımı destekleyen planlar (toplu taşıma alanlarına bağlanan ilave kentsel araba park yerleri, bisiklet yolları, okullar ve işyerlerine erişim sağlayan yaya güzergâhları, vb.)
5. Kamusal ve kamu ile ilgisi olan alanların engelliler için erişilebilir olması, mimari engellerin kaldırılması ve teknolojilere erişimin sağlanmasının garanti altına alınabilmesi için uygulanmalar
6. Aile yaşantısını kolaylaştıran ve yerel aktivitelere olanak sağlayan programların teşvik edilmesi (eğlence ve spor faaliyetleri, okul ve aile arasında bağ oluşturmayı amaçlayan aktiviteler, yaşlılar ve kronik hastalar için ev yardımı da dahil olmak üzere çeşitli yardımlar, sosyal tesisler, belediye çalışma saatlerinin düzenlenmesi, umumi tuvaletler)
7. Tıbbi yardım merkezi
8. Vasıflı yeşil alanların asgari teçhizata sahip olması ve hizmet altyapıları (yeşil alanların birbirleriyle bağlantıları, oyun sahaları, vb.)
9. Ticari malların dağıtımı ve "doğal ürünler için ticari merkezler" oluşturulması için plan
10. Mağaza sahipleriyle, zor durumda olan vatandaşlarla ilgilenme ve yardım etme üzerine mütabakat: "dost mağazalar"
11. Bozulmakta olan kentsel alanların ve şehrin yeniden kullanılmasına yönelik projelerin iyileştirilmesi
12. Kent tarzının yeniden yapılandırılması ve iyileştirmesi için bir program
13. U.R.P. (kentsel yenilenme programı) işlevlerinin, Cittaslow bilgi bürolarıyla bütünleştirilmesi

Kentsel Kalite için Teknolojiler ve Tesisler

1. Biyomimari için büro ve biyomimarının teşvik edilmesi yönündeki bilgilendirme projesi için görevlendirilen personelin eğitimi için programlar
2. Şehri, fiber optik kablolar ve kablosuz sistemler için teçhiz etmek
3. Elektromanyetik alanları gözlemlene sistemlerinin benimsenmesi
4. Çevre ve manzarayla uyumlu çöp kutularının tedarik edilmesi ve çöplerin belirlenmiş zaman tablolarına göre kaldırılması
5. Toplu ve özel alanlarda; önemli, çevresel olarak uygun bitkilerin, tercihen bahçe/peyzaj mimarisi ölçütlerine uygun çizgilerdeki yerel bitkilerin, yetiştirilmesine yönelik promosyon ve programlar
6. Vatandaşlara hizmet sağlamak için planlar (Belediye hizmetlerinin internet üzerinden duyurulması, vatandaşlar için internet tabanlı bir belediye ağı oluşturulması ve vatandaşların bu ağı kullanmaları yönünde eğitilmeleri)
7. Özellikle gürültülü alanlarda gürültünün kontrol edilmesi için plan
8. Renklerle ilgili plan
9. Uzaktan çalışmanın (telework) teşvik edilmesi

Yerel Üretimi Korumak

1. Organik tarımcılığın geliştirilmesi için projeler
2. Esnaf ve zanaatkarlar tarafından üretilen ürünlerin, eşya ve el işlerinin kalitesinin sertifikalandırılması
3. Yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan esnaf ve zanaatkarların ve/veya el işi ürünlerinin korunması ve himayesine yönelik programlar
4. Yok olma riskiyle karşı karşıya olan geleneksel çalışma ve meslek yöntemlerinin himayesi
5. Organik ve/veya yerel topraklarda üretilmiş ürünlerin kullanılması ve restoranlar, okul kafeteryaları ve himaye altındaki yapılarda yerel geleneklerin muhafaza edilmesi
6. Yavaş Yemek ile işbirliği içerisinde, okullarda tat ve beslenme konusunda eğitim programları
7. Yok olma riski altında olan şarap ve gastronomik yavaş yemek çeşitleri için, aktivitelere destek olmak
8. Yerel ürünlerin tespit edilmesi ve bu ürünlerin ticarileşmesi için destek (pazarlarda yerel ürünler için yer ayrılması vb.)
9. Şehirdeki ağaçların sayılması ve büyük ya da "tarihi ağaçların" değerinin artırılması
10. Yerel kültürel etkinliklerin teşvik ve muhafaza edilmesi
11. Kent ve okul bahçelerinin geleneksel yöntemlerle yetişmiş yerel ekinler için geliştirilmesi

Misafirperverlik

1. Turist bilgisi ve nitelikli misafirperverlik için eğitim kursları
2. Tarihsel merkezlerde, yol gösteren turist güzergâhları ile birlikte, turist işaretlerinde uluslararası işaretlerin kullanılması
3. Ziyaretçilerin şehre yaklaşmalarını ve bilgi ve hizmetlere erişimlerini kolaylaştıran resepsiyon yönergeleri ve projeleri (otopark, resmi kurumların açılış saatlerinin uzatılması/esnetilmesi, vb.), özellikle takvimlendirilmiş etkinlikler için
4. Şehrin "yavaş" güzergâhlarının düzenlenmesi (broşürler, internet siteleri vb.)
5. Turistik işletmeciler ve mağaza sahiplerinin, ücret şeffaflığı ve fiyatların müessesenin dışında sergilenmesi gerekliliği konusunda bilinçlendirilmesi

Farkındalık

1. Vatandaşlara Cittaslow olmanın amaçları ve prosedürleriyle ilgili bilgi sağlayan kampanyalar
2. "Yavaş" felsefesini kazanmada sosyal yapıların dâhil edilmesi için programlar ve Cittaslow projelerinin uygulanması. Özellikle; eğitici bahçe ve parklar, kitap olanak ve hizmetleri ve bitkilerin tohumlarının korunması projelerine katılım
3. Slow City ve Slow Food faaliyetlerinin yaygınlaştırılması için programlar

Slow Food Faaliyetlerine ve Projelerine Destek

1. Yerel Slow Food Örgütlenmesinin (Convivium) kurulması
2. Slow Food ile işbirliği yaparak okullar için tat ve beslenme üzerine eğitim programları düzenleme
3. Slow Food ile işbirliği yaparak okul sebze bahçelerinin kurulması
4. Arca veya Slow Food Merkezlerinin, yok olma riski altında olan türlere veya ürünler için bir veya daha çok projelerini uygulamak
5. Yavaş Yemek tarafından temin edilen yerel bölge ürünlerinin kullanılması ve beslenme geleneklerinin, katma yemek eğitim programlarıyla birlikte, müşterek yemek servisleri, himaye altındaki yapılar ve okul kantinleri içerisinde muhafaza edilmesi
6. Yavaş Yemek ile işbirliği içerisinde, "Mercati della Terra"nın yerine getirilmesiyle elde edilen tipik yerel bölge ürünlerinin desteklenmesi
7. "Terra Madre" projesinin ve yemek cemiyetlerinin ortak eşleştirme ile desteklenmesi

Röportaj

SEFERİHİSAR BELEDİYE BAŞKANI

M. TUNÇ SOYER

**İLE TÜRKİYE'NİN
CİTTASLOW BAŞKENTİ
SEFERİHİSAR ÜZERİNE
SÖYLEŞİ**

Can Umut ÇİNER *

1959 yılında Ankara'da doğdu. Bornova Anadolu Lisesi'ni ve Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni iyi derecede bitirdi. İsviçre Webster Kolej'de "Uluslararası İlişkiler" alanında yüksek lisans yaptı.

Üniversite yıllarında Ankara Sanat Tiyatrosu'nda oyuncu ve rejisör asistanı, Türk Haberler Ajansı'nda da muhabir olarak çalıştı.

Eğitimi tamamlandıktan sonra 5 yıl boyunca turizm sektöründe görev yaptı. Aralarında Özdere Sultan Otel ve Gümüşdür Denizati Otel'in bulunduğu 7 tesisin genel müdürlüğünü yürütürken, kurduğu aile şirketiyle bir turizm yatırımı yapmaya karar verdi. 1991 yılında Sığacık'ta Teos (Fransız) Tatil Köyü'nü işletmeye açtı ve 9 yıl boyunca yönetti.

2000 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Avrupa Birliği Yüksek Lisans Programı'na katıldı ve AB Eğitim programlarından "COMENIUS" üzerine bir tez yazdı. Avrupa Birliği'nden İzmir'e temin edilebilecek mali kaynaklar konusunda hazırladığı raporu, dönemin Büyükşehir Belediye Başkanı, rahmetli Ahmet Piriştina'ya sundu. Başkanın teklifi üzerine, Büyükşehir Belediyesi Başkan Danışmanı olarak çalışmaya başladı. Ardından Büyükşehir Belediye Başkanı olan Aziz Kocaoğlu'na da danışmanlık yaptı.

İzmir Ticaret Odası'nda Dış İlişkiler Müdürlüğü ve Genel Sekreter Yardımcılığı yaptı.

2006'da Bakanlar Kurulu tarafından kurulan EXPO 2015 İzmir Yönlendirme Kurulu ve Yürütme Komitesi Genel Sekreterliği'ne atandı. 20 milyon Avroluk bir bütçenin kullanıldığı 3 yıllık adaylık sürecinde, uluslararası kuruluşların yanı sıra devlet kurumları ve bakanlıklarla olan ilişkilerini geliştirdi.

Birikimini, 20 yıldır memleketi olarak bildiği ve büyük gelişme potansiyeline inandığı Seferihisar'ın hizmetine vermek isteyen Tunç Soyer, sosyal demokrat kişiliğinin gereği olarak Cumhuriyet Halk Partisi çatısı altında Seferihisar Belediye Başkanlığı'nı sürdürüyor.

Evli ve iki kız çocuk babası olan Tunç Soyer'in eşi matematik öğretmeni olarak görev yapıyor. Tunç Soyer, çok iyi derecede İngilizce ve Fransızca biliyor.

* Yrd. Doç. Dr. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
e-posta: cuciner@politics.edu.tr

MM : Seferihisar Belediyesi Türkiye'nin ilk sakin şehir (cittaslow) başkenti. Sakin şehir olma fikri nasıl ortaya çıktı? Bu süreç nasıl gerçekleşti?

Sakin Şehir kavramıyla tanışmamı internete borçluyum. "Böyle bir yerde yaşamak istemez miydiniz" başlıklı bir e-postada Cittaslow'un ne olduğu ve Cittaslow'lardan görüntüler vardı. Belediye başkanı olmadan önce gelen bu iletiyi unutmadım ve belediye başkanı olduktan sonra bu konuda çalışmalara başladım.

MM : Ne zaman sakin şehir olmaya karar verdiniz?

Aslına bakarsanız Seferihisar hep sakin yaşamış, kendi kültürüne sahip çıkmaya çalışmış bir yer. Cittaslow kavramıyla tanışınca aslında Seferihisar'la bu kavramın son derece örtüştüğünü gördük.

MM : Bu süreçte ilçe düzeyinde işbirliği yaptığınız kurum ve kuruluşlar oldu mu?

İlçe düzeyinde Kaymakamlık başta olmak üzere birçok kurumla ortaklaşa çalışmalarımız oldu. Sığacık yeşil alanında gerçekleştirilen ve Sığacık'ta güneş enerjisi ile aydınlatılan yerel bitkilerin kullanıldığı, İzmir Kalkınma Ajansı desteği ile gerçekleştirilen Sığacık Peyzaj Projemiz için Kaymakamlığa bağlı Turizm Altyapı Hizmet Birliği ile birlikte çalıştık.

İzmir'deki üniversitelerle farklı alanlarda ve farklı seviyelerde işbirliğimiz oldu. İzmir'den Yaşar Üniversitesi, İzmir Ekonomi Üniversitesi, Ege Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi ile birlikte çalıştığımız gibi Türkiye'nin çeşitli yerlerinden birçok üniversiteyle ortak çalışmalarımız oldu. Ege Üniversitesi ile birlikte Çevre Master Planı hazırlıyoruz, İzmir Ekonomi Üniversitesi ile Cittaslowlarda kullanılacak kentsel mobilyalar üzerin endüstriyel

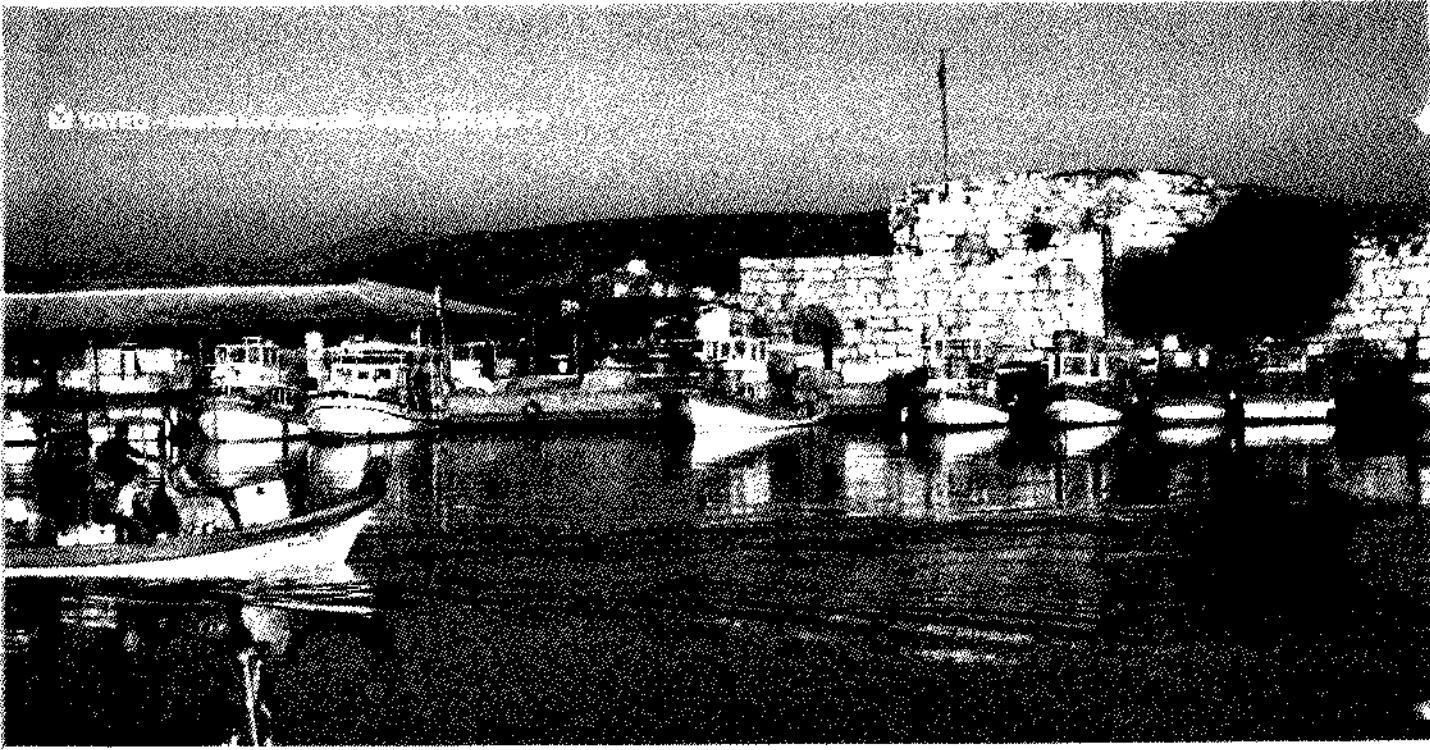
tasarım çalışmamız oldu, Yaşar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi ile bir çalışmamız oldu açıkçası biz Cittaslow çabalarımızda en çok destek aldığımız yerler arasında üniversiteler vardı.

Sığacık Peyzaj projesi için İzmir Kalkınma Ajansı'nın fonlarından destek aldığımız gibi Sürdürülebilir Balıkçılık projemiz için Avrupa Birliği'nden de destek aldık. Kısacası Cittaslow adına gerçekleştirilen projelerde birçok kurum ve kuruluşun emeği var diyebiliriz.

MM: Sakin şehir olmak için belediye olarak ne türden yenilikler-projeler gerçekleştirdiniz? Daha açık ifadeyle sakin şehir olmanın çeşitli ölçütleri var. Bunları gerçekleştirmek için neler yaptınız?

Kısaca bahsetmek gerekirse, öncelikle eski belediye binasını köylerimize tahsis ettik. Binanın her bir odasını hiçbir ücret almadan köylerimize verdik ve bu odalarda kendi ürettikleri ürünleri satmalarını sağladık. Köy Pazarı olarak adlandırdığımız bu binanın önünde her Salı köylülerimizin Pazar açmalarını organize ettik. Üreticinin ürünlerini, hiçbir aracı olmadan doğrudan tüketiciye satabildiği bu pazarda yer almanın tek kuralı sattıklarının Seferihisar'da kendileri tarafından üretilmesi idi. Amacımız krizin belki de en çok vurduğu kesim olan köylülerimize destek verebilmektir. Üretici pazarı dediğimiz pazarın açılış günündeki manzara aslında bu alanda üreticilerimizin ne kadar desteğe ihtiyacı olduğunu gösterdi. Köylülerimiz için kurduğumuz tezgâhların çoğu boş kaldı çünkü köylülerimiz bu alanda destek göremediği için üretmeyi bırakmıştı. Üretici pazarına talep olduğun gören üreticilerimiz boş bıraktıkları arazilerini tekrar ekmeye başladılar. Şu an üretici pazarımızda elmadan, soğana Seferihisar'da hiç görülmemiş miktarda ve çeşitlilikte ürünler bulunmakta.

Seferihisar üretici pazarının başarısı sonucu Sığacık Kaleiçi'nde yine bir üretici pazarı uygulaması başlattık. Sığacıklı kadınların önderliğinde gelişen Sığacık Üretici Pazarı'nda kadınlarımızın evlerinde yaptığı salçaları, nohutlu mantıları, samsadesleri, baklavaları ve çeşitli sebzeleri bulabilirsiniz.

Bir diğer projemiz Seferihisar'ın ana caddesi olan Atatürk Caddesini kapsıyor. İzmirli ve Seferihisarlı ressamlarla ve mimarlarla klasik bir taşra kasabası caddesi olan ana caddemizi nasıl güzelleştirebileceğimiz üzerine bir çalışma yaptık. Onlara çanak antenlerle, dev reklam panolarıyla, elektrik ve telefon kablolarıyla dolu caddemizi bir tuval gibi düşünmelerini ve bu resmi güzelleştirmek için hayal kurmalarını istedik. Seferihisar'ın geçmişinden gelen ve geneline uygulanabilecek bir mimari yapı üzerine geliştirilen çalışmalar sonucu bir taslak ortaya çıktı. Pencerelelerinde söveleri olan binalar, geniş kaldırımlar ve güneş enerjisinden yararlanan aydınlatma sistemleri ve yayaların sosyalleşebilecekleri alanların bulunduğu bu taslağı bu yaz hayata geçirebildik. Kadınlarımızın ekonomik özgürlüklerini kazanmalarına yardımcı olmak için mahallelerimizde kadın emeği evleri açmaya başladık, kadınlarımız bu evlerde zanaat öğrenerek üretimde bulunuyor ve ürettiklerini pazarlarda satabiliyor.

Çevre ile ilgili çalışmalarımız bir yandan devam ediyor. Ege Üniversitesi'nin hazırlamakta olduğu Çevre Master Planının çevre alanındaki çalışmalarımıza ışık tutmasını bekliyoruz. Bu sene 3 plajımıza mavi bayrak aldık, karbon salınımımızı azaltmak için güneş enerjili aydınlatma elemanları kullanmaya başladık.

Yerel yemeklerimize sahip çıkma ve yaygınlaştırmak için çeşitli çalışmalarımız oldu. Geçen sene

75 yaş üstü Seferihisarlılar için bir yemek düzenledik. Bu yemek sırasında kendilerin küçükken annelerinin hangi yemekleri yaptığını, babalarının hangi masalları anlattığını, arkadaşlarıyla hangi oyunları oynadıklarını sorduk. Bu konuda ortaya çok ilginç sonuçlar çıktı bu sonuçları toplayıp bir sözlü tarih kitabı ortaya çıkarmak istiyoruz. Bu çalışmaların sonucu olarak ortaya çıkan nohutlu mantı, samsades, lok lok ve çalkama gibi yerel yemekleri yaygınlaştırmak ve ziyaretçilerimize sunmak için Hıdırlık Kadın Kooperatifi önderliğinde Sefertası isimli bir yerel yemek lokantası açtık. Burada kadınlarımız tarafından yapılan yerel yemeklerimiz konukların beğenisine sunuluyor.

MM : Bu süreçte ilçenin mevcut yapısına ve ruhuna aykırı işler var mıydı? Ya da belediye yönetiminin onaylamadığı, yanlış bulduğu noktalar?

Cittaslow kavramı Seferihisar'a bu kadar uyan bir kavram olmasaydı belki olabilirdi ama bu konuda çok sorun yaşamadığımızı söyleyebilirim. Tabi ki takıldığımız ufak tefek konular oldu sonuçta bu süreç belediyenin düşünce yapısının büyük oranda değişmesini öngörüyor. Yaptığını bütün işlerde bu işe Cittaslow kriterlerine uygun mu ya da Cittaslow açısından bir sıkıntı yaratır mı diye düşünmek zorundayız. Bu düşünce yapısının sadece Belediye Başkanı veya bir birimin müdürü tarafından değil aynı zamanda bütün belediye personeli tarafından sahiplenilmesi gerekiyor.

MM : Önümüzdeki yıllarda gerçekleştirmek istediğiniz projelerden bahseder misiniz?

Öncelikle Teos antik kentimizin kazılarının devam etmesi için elimizden geleni yapmaya devam

etmek istiyoruz. 46 yıldır hiçbir şey yapılmaya bu kazılar bu sene sponsorlar sayesinde başladı. Dünyanın en büyük Dionysos tapınağına ve ilk aktörler sendikasına sahip olan, 12 İyon kentinden biri olan Teos kenti kendi çağında en az Efes kenti kadar önemli. Sığacık kaleiçi Kanuni Sultan Süleyman tarafından kurdurulmuş ve kurulduğundan beri içinde yaşamın devam ettiği bir kale. Biz Seferihisar'da kitle turizmi yerine alternatif bir turizm şekli ortaya koymaya çalışıyoruz. Kenti ziyaret edenlerin kenti yaşayabilecekleri, kent sakinleriyle sosyalleşebilecekleri bir turizm anlayışı bu. Bu yaklaşımın en iyi uygulama aracı olarak ev pansiyonlarını görüyoruz. Bu nedenle Sığacık Kaleiçi bölgesinde ev pansiyonculuğunu eğitimlerle başlattık. Bu sene içerisinde Kaleiçi restore edilecek ve mimari açıdan da ev pansiyonculuğuna hazır hale gelecek. Gelecek senelerde gerçekleştirmek istediğimiz bir diğer konu Seferihisar'ı tam olarak bir Çocuk Dostu kent haline getirmek. Çocuk dostu kent kavramı UNICEF tarafından yönetilen bir proje. Çocuk dostu kent olabilmek için aynı Cittaslow'da olduğu gibi bazı kriterleri yerine getirmeniz gerekiyor. Biz bu projeye çocuk belediyesi kurarak başladık. Çocuk belediyesinin belediye başkanı, zabıta müdürü ve diğer müdürleri var. Bu sene bu konuda başlattığımız çalışmaları devam ettirmeyi planlıyoruz.

MM : Sakin şehir anlayışını çevre politikaları açısından değerlendirir misiniz?

Cittaslow çevre konusunda oldukça duyarlı kriterlere sahip. Gürültü, elektromanyetik, ışık kirliliklerinin yanı sıra plajlara mavi bayrak alınması, arıtma tesisine sahip olunması gibi birçok kriterle sahip. Tabi ki bütün bu kriterlerin hepsinden tam not almak çok zor. Cittaslow olmak isteyen kentler sadece kendilerini güçlü hissettikleri alanlarda değil her kriter kapsamında çalışmalar ortaya koymalı ve önümüzdeki seneler için yatırım yapmalıdır.

MM : Çeşitli yazarlar, cittaslow'u bir yerel kalkınma modeli olarak sunuyorlar. Sizce sakın

şehir bütün anlattıklarımızın yanında bir yerel kalkınma modeli midir?

Aslında Cittaslow tam olarak da bir yerel kalkınma modeli. Özellikle Türkiye için bu geçerli diyebiliriz. Gelişmekte olan kentlerin yerel değerlerine, kültürüne, tarihine, esnafına sahip çıkarak gelişmeleri, küreselleşme sonucu birbirine benzeyen binlerce kentten biri olmamaları için bir yol haritası sunuyor Cittaslow. Bu yol haritasını izler ve basamaklar olarak tabir edebileceğimiz kriterleri gerçekleştirirseniz bu yerel kalkınma modelini hayata geçirebilirsiniz. Bu nedenle kriterler genel ifadeler taşımakta ve bu kriterler için nasıl projeler tasarlayacağınız sizin ihtiyaçlarınıza, kaynaklarınıza ve belki de en önemlisi hayal gücünüze bağlı.

MM : Sakin şehir seçilmenin ilçe ekonomisine katkıları oldu mu? Uzun vadede başka projelerin önünü açabilir mi? turizm, yeni yatırımlar açısından...

Cittaslow olmamız tanınırlığımızı artırarak, insanlara, kurum ve kuruluşlara sesimizi duyurmamıza hayallerimizi anlatmamıza vesile oldu. Üniversitelere, fon sağlayan kurumlara, çeşitli bakanlıklara, yurtiçindeki ve dışındaki sivil toplum kuruluşlarına projelerimizi anlatma olanağı verdi bize Cittaslow olmak. Hazırladığımız birçok projenin doğru yerlere ulaşmasını ve belki de destek bulmamızı sağladı diyebiliriz. Tanınırlığımızın artması turizm açısından da inanılmaz bir talep artışına neden oldu. Haftasonları Sığacık binlerce insanla dolup taşmaya başladı. Sakin şehir olduktan sonra Seferihisar'ın kalabalıklaşması bir ikilem gibi gözükse de bizim geçtiğimiz yollardan geçen diğer ülkelerdeki Cittaslow'lar bunun üstesinden, Cittaslow felsefesini yaygınlaştırarak daha çok Cittaslow olmasını sağlayarak gelmişler. Türkiye'de Cittaslow olmak isteyen birçok kent var. Bizden sonra Akyaka (Muğla), Gökçeada (Çanakkale), Taraklı (Sakarya) ve Yenipazar'da (Aydın) Cittaslow olarak kabul edildi.

Sayın Başkan değerli vaktinizi bize ayırdığınız için Memleket Mevzuat Dergisi adına çok teşekkürler. Çalışmalarınızın ülkemizdeki kentleşme politikalarının olgunlaşmasına ve geliştirilmesine çok büyük katkı sağlayacağı açık.

TAPU BİLGİLERİNİ ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

TAPU SENEDİ

Gürsel ÖCAL DÖRTGÖZ *

GENEL OLARAK TAPU SİCİLİ

Gayrimenkulle ilgili olan herkes tapu sicilini inceleyip, ihtiyaç duyduğu bilgileri öğrenebilir. Ancak bunun için ilgisini inanılır bir şekilde kanıtlaması lazımdır. İlgisini kanıtlarsa ihtiyaç duyduğu belgelerin de onaylı örneklerini tapu sicil ve kadastro müdürlüğünden alabilir.

Tapu sicili tapu sicil müdürlüklerinde tutulan defterler ile belgelerin bütününe verilen isimdir. Bu defterlerden en önemlisi tapu kütüğüdür. İlgili kimse sadece tapu kütüğünü değil tapu ve kadastro idaresinde bulunan her türlü belgeyi inceleyebilir. Dilerse bir avukata da inceletir.

Taşınmaz mallar tapu sicil müdürlüklerinde tutulan büyük boy defterlere kaydedilir. Bu defterlere tapu kütüğü denmektedir. Tapu kütüğünün karşılıklı gelen iki sayfası bir tek sayfa kabul edilir. Bu nedenle bir tek sayfa numarası verilmektedir. Her bir taşınmaz tapu kütüğünde bir sayfaya tescil edilmiştir. Yani her taşınmazın tapu kütüğünde bir sayfası vardır. Bu sayfada şerhler, beyanlar, mülkiyet, irtifaklar, rehinler gibi sütunlar vardır.

Bu sütunlardan birinin dolması halinde yeni bir sayfa açılır. Bu sayfaya ek sayfa veya mabat sayfa denmektedir. Bir kütük sayfasını incelerken bu sayfanın geldisine ve gittisine de bakmak gerekir. İncelediğiniz sayfanın sol üst köşesinde eski ve yeni sayfa numaraları vardır. Buralara sayfa numaraları yazılmışsa bu eski ve yeni sayfaları da mutlaka incelemeniz zorunludur. Çok önemli bir husus, incelemekte olduğunuz sayfada olmayabilir ama eski veya yeni sayfasına kaydedilmiş olabilir.

Tapu kütüğü 100 sayfadan oluşur. Yani 100 tapu taşınmazın kaydını içerir. Taşınmaz mallar hakkında bilgi edinmek isteyen bir kimsenin, tapu kütüğünün tutuluş şeklini de asgari ölçüde bilmesi gerekir.

Tapu kütüğü taşınmaz mala ilişkin bilgilerin özeti gösterir. Bu özet bilgilerin ayrıntılarını da görmek isterseniz parsel dosyalarına bakmanız gereklidir. Her taşınmaz mal için bir dosya tutulmaktadır. Taşınmaz malla ilgili her türlü yazışma bu dosyada arşivlenir.

Tapu kütüğünde taşınmaz malın pafta, ada, parsel numarası, dükkan, mesken, arsa, tarla gibi niteliği, yüzölçümü bulunur. Taşınmaz mal hakkında bilgi edinmek isteyen kimsenin öncelikle bu sütunlara göz gezdirmesi gerekir. Bu bilgiler teyit edildikten sonra tapu kütüğünün "Mülkiyet" sütununa bakılmalıdır.

Mülkiyet Sütunu

Mülkiyet sütunu taşınmaz malın kime ait olduğunu (sahibi) gösterir. Üzerleri kırmızı ile çizilmiş olanlar, eski maliklerdir. Üzerleri çizilmemiş olanlar halen malik olan kimseleri gösterir.

Mülkiyet sütununda üzeri kırmızı ile çizilmemiş tek bir kimsenin ismi varsa taşınmazın tamamının sahibi o kimsedir. Üzeri çizilmemiş birden çok kimse varsa ve her bir ismin karşısında kesirli olarak 1/3 gibi hisse-

* Tapu Kadastro Baş Müfettişi (Hukukçu)

ler yazılmışsa bu paylı (müsterek) mülkiyeti gösterir. Müsterek mülkiyette her hissedar hissesini dilediği gibi satabilir, bağışlayabilir, ipotek edebilir. Ancak satış halinde diğer hissedarların önalım (şufa) hakları vardır.

Mülkiyet sütununda birden çok isim olmasına rağmen isimlerin karşısında payları belirtilmemişse elbirliği (iştirak halinde mülkiyet) var demektir. İştirak halinde mülkiyette tüm isimler ortak paranteze alınmış olarak tapu kütüğünde gösterilir. Karşısına da iştiraki doğuran neden yazılır. Ör: Verasette İştirak. Kısaca Ver. İşt. yazılmaktadır. İştirak halinde mülkiyette iştirakçiler iştirak paylarını ancak kendi aralarında birbirlerine devredebilirler. İştirak bozulmadıkça üçüncü bir kişi yararına işlem yapamazlar. İştirak dışındaki birine paylarını satamaz, ipotek edemezler.

Özgürce tasarruf hakkını kazanmaları için iştirak halini bozmaları gerekir. Bu da tüm iştirakçilerin bir araya gelip tapu sicil müdürlüğüne başvurmaları ile olur. İştirak hali bozulunca müsterek (paylı) mülkiyete geçilmiş olur.

Miras kalan taşınmazlar genelde iştirak halinde tescil edilmektedir.

Mülkiyet sütununda maliklerin isimleri yanında baba adları da bulunur. Malikin taşınmazı hangi sebeple (satış, bağış, taksim gibi) edindiği ve gün-ay-yıl olarak hangi tarihte edindiği de yazılır.

Şerhler Sütunu

Tapu kütüğünün ilk sütunu şerhler sütunudur. Şerhler sütunu son derece önemlidir. Taşınmaz mal hakkında bilgi edinmek isteyen kimsenin öncelikle bu sütuna bakması gerekir. Haciz, ihtiyati tedbir, satış vaadi, kamulaştırma gibi haklar bu sütuna yazılır. Bu sütuna yazılan bazı şerhler taşınmaz malın el değiştirmesini ve üzerinde her türlü işlem yapılmasını engeller.

Şerhler sütununda ihtiyati tedbir, kamu alacağı haczi, iflas, konkordato, kamulaştırma gibi şerhler varsa taşınmaz üzerinde hiçbir işlem yapılamaz. İşlem yapılabilmesi için bu şerhlerin kaldırılması yani terkin edilmesi gerekir. Buna karşın, satış vaadi, şufa, kat karşılığı inşaat yapılacağına dair şerh, haciz, ihtiyati haciz vb. işlem yapılmasını engellemez.

İrtifak Hakları Sütunu

İrtifak hakları sütununa taşınmaz üzerinde tesis edilen intifa, sükna, geçit, kaynak, üst hakkı gibi irtifak hakları yazılır. Bu haklardan hiç birisi taşınmaz üzerinde işlem yapılmasını engellemez. Ancak kıymetini önemli ölçüde düşürür. Örneğin üzerinde intifa hakkı bulunan bir taşınmaz malı satın alırsanız. İntifa sona erinceye kadar taşınmazı kullanma imkanınız yoktur. İntifa varsa sürenin dolması, süre gösterilmemişse hak sahibinin ölümü ile sona erer. Süre gösterilmemiş intifalı bir yeri alırsanız taşınmazı kullanabilmeniz için intifa sahibinin ölümünü beklemeniz gerekecektir.

Beyanlar Sütunu

Beyanlar sütunu taşınmaz hakkında bilgi edinmek isteyen kimseleri aydınlatmak ve onları uyarmak için dizayn edilmiş özel bir sütundur. Bu sütuna yazılan hususların hemen hemen hiç birisi taşınmaz üzerinde işlem yapılmasını engellemez (ancak bir iki istisnası vardır. (malikin vesayet altına alınması gibi). Beyanlar sütununda yazılı hususlara mutlaka dikkat edilmelidir. Bu sütundaki hususlar işlem yapılmasını engellemez ama ilerde taşınmazın başına geleceklerin habercisidir. Kesinleşmemiş mahkeme kararı beyanlara yazılır. Yüzölçümün hatalı olduğu, imar düzenlemesine başlandığı, parselin zamanla kamulaştırılmasının düşünüldüğü v.b. beyanlara yazılır. Beyanlara yazılabilen 60 civarında belirtme türü vardır.

Rehinler Sütunu

Rehinler sütununa ipotekler yazılmaktadır. Taşınmaz mal teminat gösterilerek kredi alınmışsa bu işlem ipotek olarak tapu kütüne tescil edilir. İpoteklerin hiç birisi taşınmaz üzerinde işlem yapılmasını engellemez. Ancak kıymetini önemli ölçüde düşürür. İpotekler derece esasına göre tescil edilir. 1.derecedeki ipotek, 2.derecedekinden üstündür. 1.derecedeki ipotek alacaklısı alacağının tümünü almadan 2.derecedeki alacağını alamaz. Bir taşınmaz üzerine sonsuz derecede ipotek kurmak mümkündür. 1.derecedeki terkin edilince son-

raki derecelerde bulunan ipotekler kendiliğinden 1.dereceye yükselmez. Sadece serbest dereceden yararlanma hakkı kararlaştırılmış olan ipotek boşalan üst dereceye yükselir.

Birden çok taşınmaz malın aynı alacak için ipotek edilmesi mümkündür. Buna müşterek ipotek denir.

KAT MÜLKİYETİ KÜTÜĞÜNÜN İNCELENMESİ

Bir arsa üzerine apartman yapılmışsa bu apartman için kat irtifakı veya kat mülkiyeti kurulması gerekir. Kat irtifakı inşa edilmekte olan arsalar üzerinde kurulur. Kat mülkiyeti ise inşaatı tamamlanmış, yapı kullanma belgeleri (iskan ruhsatı) alınmış binalar üzerinde kurulmaktadır.

Kat irtifakı kurmanın amacı daha inşaat yapılırken herkesin dairesinin belli olmasıdır. Bir faydası da inşaatı başlayıp, bitirebilmek için kredi sağlamaktır. Kat irtifaklı daireler daha inşa halindeyken satılabilir. Bu satışlar sayesinde müteahhit finansman sağlamış olacak bu yolla yapmakta olduğu inşaatı kolayca tamamlayabilecektir. Kat irtifakı kat mülkiyetine geçiş için bir ön aşamadır.

Bitmiş binalar da kat irtifakı kurulamaz. Doğrudan kat mülkiyeti kurmak gerekir.

Kat irtifakı veya kat mülkiyeti kurulması halinde arsanın tapu kütük sayfası kapatılmakta yerine kat mülkiyeti kütüğü adı ile tutulan sicilde sayfalar açılmaktadır. Her bir bağımsız bölüm için kat mülkiyeti kütüğünde ayrı bir kütük sayfası açılmakta ve her bağımsız bölüm için ayrı tapu senedi verilmektedir. Bir apartmanda kaç tane bağımsız bölüm varsa o apartmana ait o kadar sayfa vardır. Ayrıca her sayfaya ait bir dosya tutulmaktadır.

Bağımsız olarak kullanmaya elverişli dükkan, mesken gibi yerlere bağımsız bölüm denir.

Bağımsız bölümler hakkında arayacağınız bilgileri kat mülkiyeti kütüğünden bakmanız gerekmektedir. Kat mülkiyeti kütüğünde de tapu kütüğündeki sütunların aynıları vardır. Ancak bu sayfalarda ana gayrimenkule (arsaya) ait bilgiler yanında bağımsız bölüme (mesken-işyerine) ait bilgiler de vardır. Bağımsız bölümün numarası, bulunduğu kat, bağımsız bölümün mesken, dükkan gibi niteliği, arsa payı bu sayfada bulunur.

Bağımsız bölümlerin bürüt veya net yüzölçümleri maalesef kat mülkiyeti kütüğünde gösterilmemektedir. Esasında kat mülkiyeti kütüklerinde dairenin bürüt ve net yüzölçümlerini gösterir birer sütun açılması gerekir. Çünkü alıcı için dairenin dükkanın yüzölçümünün ne kadar olduğu önem taşır.

BİNALAR İÇİN İNŞAAT PROJESİNİN İNCELENMESİ

Üzerinde kat irtifakı veya kat mülkiyeti kurulmuş her binanın inşaat projesi (mimari proje) olmak zorundadır. Bu projeler bir mimar veya inşaat mühendisi tarafından çizilmiştir. İnşaat projesi belediye tarafından tasdik edilir. Aslı belediyede tasdikli bir örneği tapu sicil müdürlüğünde saklanır. Belediye sınırları dışında bu projeler bayındırlık ve iskan müdürlüklerinde bulunmaktadır.

Kat mülkiyeti veya kat irtifakı kurulmamışsa tapu sicil müdürlüğünde inşaat projesi olmaz. Bu halde taşınmaz belediye sınırları içerisinde ise belediye fen işleri veya imar müdürlüğünden, belediye sınırları dışında ise bayındırlık müdürlüğünden proje temin edilebilir.

Bazı illerde 1957, bazılarında ise 1975 yılından önce inşa edilmiş binalarda proje alınması zorunlu değildi.

Projeyi incelemekte fayda vardır. Proje alacağınız veya sahibi olduğunuz bağımsız bölümün planıdır. Ayrıca tüm apartmanı da harita şeklinde kat kat, daire daire gösterir.

Almayı düşündüğünüz bağımsız bölümün katını, cephesini, bu projede görebilirsiniz. Yüzölçümünü hesaplayabilirsiniz.

Zaman zaman projeye çelişecek şekilde yanlış dairelerin satıldığı olmaktadır. Projeyi incellerseniz böyle bir hataya düşme ihtimaliniz azalır. Bazen apartmandaki dairelerin kapı numaraları, projedekinden farklı sıralanmış olmaktadır. Bu halde satın aldığınız yer apartmandaki sıralamaya göre değil projeye göre olur. İnsanlar satın alıp, yerleştikten hatta yıllarca oturduktan sonra bile bu tür yanlışlıklar (sahibi olduğu yerden farklı dairede oturması gibi) ortaya çıkmakta ve oturduğu daireyi boşaltmak zorunda kalmaktadır.

Üzerinde birden çok blok bulunan bir parsel de kat irtifakı kurulabilmesi için vaziyet planı ibraz edilmesi gerekir. Vaziyet planı blokların bir birine olan konumunu gösteren bir plandır. Yaptığımız bir incelemede

inşaatına hiç başlanmamış (G) blokun İnşaatı tamamlanmış olan (S) blokla değiştirilmiş olduğunu gördük. Bu değişiklik yapılarak satış yapılmıştır. Alıcıya bitmiş bloktaki daire gösterilmiş ancak inşaatına dahi başlanmamış olan bloktan daire satılmıştır. Bu konularda dikkatli olmak gerekir.

Bitmiş binaların yapı kullanma izin belgelerinin (iskan ruhsatının) belediyeden alınmış olması gerekir.

PAFTALARIN (HARİTALARIN) İNCELENMESİ

Pafta, bir bölgedeki taşınmaz malların tümünü gösteren haritalardır. Kadastro müdürlüğünce hazırlanırlar. Bunlara kadastro paftası denir. İmar çalışmaları sonucu belediyelerce hazırlanan paftalarda vardır. Bunlara da imar paftaları denir. Paftalar kadastro müdürlüklerinde arşivlenmekte ve oradan takip edilmektedir. Belediyelerce hazırlanan imar paftaları da imar planı kesinleştikten sonra kadastro müdürlüğüne devredilmekte ve kadastro müdürlüğünde arşivlenmektedir.

Arazi, arsa gibi taşınmaz malların şeklini görmek istiyorsanız ilgili kadastro müdürlüğüne müracaat etmeniz gerekmektedir. Zeminde bulunan binalar da paftalar üzerine işlenmektedir. Ancak binaların paftalarda gösterilmesi maliklerin talepleri halinde yapılmaktadır.

Yani paftalar tam olarak zemindeki durumu yansıtmayabilir. Paftada gözükmemesine rağmen zeminde bina mevcut olabilir ya da bir bina paftada gözükmesine rağmen zeminde yıkılmış olabilir. Malik yıkıldığını bildirmemişse bina paftada gözükmeye devam eder.

İnşa edilmiş bir binanın paftada ve tapu sicilinde gösterilmesi işlemine cins değişikliği denir.

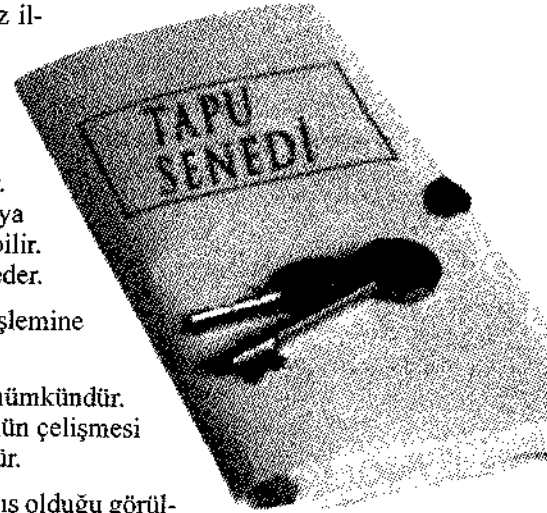
Paftadan arazi veya arsanın tam yüzölçümünü hesaplamak mümkündür. Tapu kütüğü ile paftadaki yüzölçümün veya zemindeki yüzölçümün çelişmesi halinde asıl olan (geçerli olan) paftadan hesaplanacak yüzölçümdür.

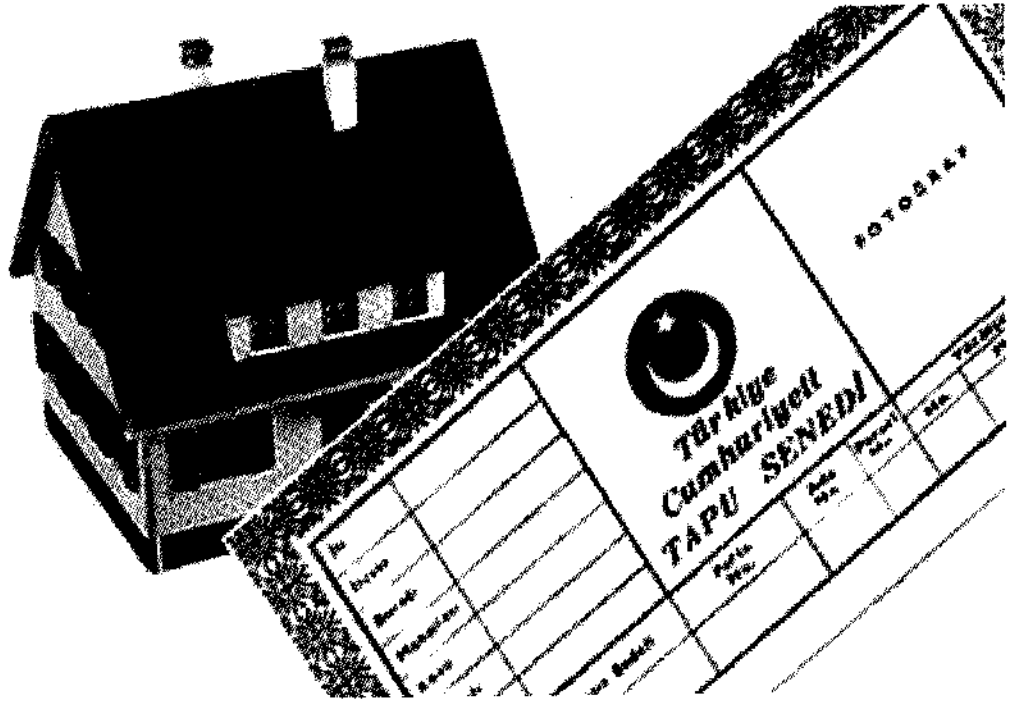
Zaman zaman tapu kütüğüne yazılan yüzölçümün hatalı yazılmış olduğu görülmektedir. Bu hata gerçek yüzölçümünden az veya çok olmaktadır. Zarara uğramamak için satın almadan önce, mutlaka paftadan yüzölçüm hesaplatmakta fayda vardır. Bazen tapu kütüğünde 10.000 M2 tescilli olan yer, zamanında bir sıfır fazla yazıldığından aslında 1.000 M2 olabilmektedir. Geçerli olan tapu kütüğündeki değil, paftadan hesaplanacak yüzölçümdür.

Arazi veya arsanın zemindeki yüzölçümünün bir önemi yoktur. Asıl olan paftadaki (haritadaki) yüzölçümüdür.

Paftaları İnceleme Yöntemleri

- 1-Paftalarda kuzey işareti vardır. Kuzey işaretine uygun olarak paftayı yönlendiriniz.
- 2-Kuzey işareti yoksa, yazıların üst kısmı kuzey işaretini gösterir.
- 3-Her pafta bir ölçeğe göre çizilmiştir. Paftanın ölçeği altında yazar. Bu ölçeğe göre taşınmaz küçültülmüş demektir. Bu ölçeğe göre taşınmazın gerçek yüzölçümünü ve cephelerinin uzunluğunu, belli bir noktaya (yola, suya) olan mesafesini hesaplayabilirsiniz.
- 4-Her paftada adalar vardır. Ada çevresi, yol, dere, ırmak gibi tabi sınırlarla çevrili taşınmazlar topluluğu demektir. Bir ada içerisinde genelde birden çok taşınmaz mal vardır. Her taşınmaz mala "parsel" denir. Bir adanın tek parselden de oluşması mümkündür. Ada numaraları 101'den, parsel numaraları ise 1'den başlar. Yani ilk parsel 101 ada 1 nolu parseldir. 101 adada 1, 2, 3... nolu parseller olabilir. Sonraki ada 102 olur. 102 nolu adada yine 1, 2, 3... nolu parseller olabilir.
- 5-Her paftanın üstünde numarası yazar. Bu o paftanın adıdır. Bir de kare şeklinde pafta indeksi vardır. Bu paftanın komşu paftaların adlarını gösterir. Paftanın kenarlarındaki numaralara bakarak dört taraftaki komşu paftaları bulmak mümkündür.
- 6-Ada numaraları parsel numaraları ile karışmaması için az büyük yazılmıştır.

7-Her paftaya ilişkin teknik bilgileri içeren fen klasörü vardır ve kadastro müdürlüğünde bulunur.

8-Paftadaki parsel parçalara ayrıldığında (ifraz görüldüğünde) bu parselin üzerinde, yapılan ayırma işaretlenir. İki parsel birleşirse aradaki sınır üzerine x işareti konarak birleşen sınır iptal edilir. Parsel üzerine bina yapıldığında bina zeminde ölçülerek paftadaki parsel üzerine işlenir.

9-Paftada yollar, köprüler, dereler, elektrik hatları, elektrik direkleri, geçit hakları ve benzerleri ilgili yönetmelikte mevcut olan özel işaretleri ile gösterilir. Yani paftaya baktığınızda nerede elektrik direği var, nereden elektrik telleri geçiyor, nerede dere var görebilirsiniz. Hangi tarlalar arasında tel örgü var, çit var, hangi arsalar arasında duvar var, duvarı kim yapmış, kime ait, görebilirsiniz.

Pafta deyip geçmeyin, paftayı güzel okuyabiliyorsanız, işaretlerin anlamını biliyorsanız, pafta size arazi hakkında her şeyi anlatır.

TAPUDAKİ HAKLARIN ÖNCELİK SIRASI

Tapu sicilinde haklar bir sıraya göre tescil edilir. Bu sıra yevmiye defterinden alınan numaraya göre belirlenmektedir. Tapu sicil müdürlüğüne yapılan her başvuru bir tarih ve yevmiye numarası altında tapu kütüğüne tescil edilir. Bunun için müdürlüklerde yevmiye defteri adı ile bir defter tutulmaktadır.

Yevmiye numarası son derece önemlidir. Tarih ve yevmiye numarası önce olan hak kedisinden sonraki haklardan üstün tutulur, o haklara nazaran öncelikli sayılır. Örneğin, yevmiye numarası önce bir haciz, kendisinden sonraki hacizden, ipotekten, irtifaktan, hatta hatta ihtiyati tedbirden önce gelir.

Yani bu haciz nedeniyle gayrimenkul icra kanalıyla satılacak olursa, hacizden sonra tapuya işlenmiş her türlü hak satış sırasında kendiliğinden terkin edilir. Hacizden sonraki tüm haklar kendiliğinden sicilden silinir.

Demek ki, tapu sicilindeki hakların sırası yevmiye numarasına göre belirlenmektedir. Bu kural, tapu sicilini inceleyecek olan kimsenin bilmesi gereken önemli bir kuraldır.

Ancak ipoteklerde durum böyle değildir. İpoteklerin birbirlerine olan üstünlüğü yevmiye numarasına göre değil, dereceye göre belirlenir. İpotekler tapuya tescil edilirken I., II., III... gibi bir derece altında tescil edilir. I. Derecedeki ipotek II. Derecedekinden, II. Derecedeki ipotekte III. Derecedeki ipotekten üstündür.

İpotekte dereceler arasındaki bu üstünlük şu anlama gelir. İpotek borcu ödenmez de gayrimenkul icra kanalıyla paraya çevrilecek olursa, satış bedelinden önce I. Derecedeki ipotek alacaklısı alacağının tamamını alır, eğer geriye para kalırsa II. ve sonraki dereceler para alabilir.

ANKARA'DA VERİLEN SÖZLER TUTULDU MU

Ali SELVİ *

1. ULAŞIM

1994 Mart yerel seçimlerinden başlayarak verilen sözlerin hangisi tutuldu? Üç bölgede birden başlayan metro hafriyat çalışmalarının büyük bir kısmı tamamlanmadığı gibi Büyükşehir Belediyesi verdiği sözü tutmayarak, metronun yapımını 15 yıllık aradan sonra Ulaştırma Bakanlığına devretti. Ve sonuç olarak geldiğimiz nokta: On sekiz yılda bir metre metro yapılamadı.

2. SU SORUNU

Bildiğimiz gibi su sorunu 1994'te nasıl devralındıysa öylece kaldı. Ta ki 2008'de barajlar kuruyup Ankara susuz kalıncaya kadar. Sonuçta Gerede Havza'sının tertemiz suyu dururken, Kızılırmak suyu alelacele 1,5 milyar dolar harcanarak devreye sokuldu. Sonuç malum, Ankara son iki yılda ortalamaların üstünde bir yağış alıp barajlar dolup Kızılırmak suyuna gerek kalmayınca, Kesikköprü-Ankara arasına döşenen borular suyun içerdiği arsenikten dolayı çürümeye terk edildi, ya da arada sırada Gölbaşı Mo-

gan Gölü'ne su vermek için kullanılır oldu. Olağanüstü elektrik harcanarak aktarılan ve balıklar için bile zehirli olan bu Kızılırmak suyu için harcanan astronomik paralar, Ankaralının cebinden toplanan vergilerdir.

3. GÖKKUŞAĞI

Bir dinlence merkezi düşündün ki, iki ana caddenin ortasında, egzoz dumanının içinde... insanların vakit geçirebilmesi, yemek yiyebilmesi, çay-kahve içebilmesi, dinlenebilmesi için tasarlandığı iddia edilen, sırf rant için kurulmuş bir alan... Gelin görün ki uygulamaya bile geçilemeden, atıl vaziyette, kentin orta yerinde duran koskoca bir fiyasko var Bahçelievler'de.

4. KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ (UCUBE)

Eskişehir yolunun neredeyse ortasına yapılan bu demir yığını yıllardır öylece duruyor. Ne alan var, ne satan, ne de tamamlayan var bu ucubeyi. Milyonlarca Lira

Bir dinlence merkezi düşündün ki, iki ana caddenin ortasında, egzoz dumanının içinde... insanların vakit geçirebilmesi, yemek yiyebilmesi, çay-kahve içebilmesi, dinlenebilmesi için tasarlandığı iddia edilen, sırf rant için kurulmuş bir alan... Gelin görün ki uygulamaya bile geçilemeden, atıl vaziyette, kentin orta yerinde duran koskoca bir fiyasko var Bahçelievler'de.

* Yenimahalle Belediye Meclis Üyesi

harcanarak inşa(!) edilen bu demir-çelik yığını çok dahiyan bir düşünceyle son zamanlarda billboard olarak devşirilmiştir. Ankaralının hatta Türk Halkı'nın vergileri ve günümüzde sanayi hammaddeleri olarak büyük önem taşıyan ve sürekli olarak fiyatları artan, demir ve çelik nasıl israf ediliyor bu UCUBE kanıtıdır bunun. "Bu kullanılan demir ve çelik artı emek ile Anadolu'da köprüsü olmayan kaç köye köprü yapılır" bu sorunun cevabını kim verecek?

5. YOL YAPIMLARI

Belediye başkanları, Belediye meclis üyeleri, belediye bürokratları sürekli olarak yurtdışına gönderilirler. Bu geziler genellikle gelişmiş batı ülkelerine olur ki, oralarda uygulanan ve sonuç vermiş sistemler, düzenler, örnek alınarak Ankara'ya uygulanır. Acaba Ankara'nın yolları uluslararası standartlara uygun mu diye hiç akıllarından geçti mi?

Örnekler: Yenimahalle 1. Durak kavşağı, Etimesgut'tan gelip Eryaman'a, Sincan'a, Ayaş'a, Beypazarı'na gidecek olan araçların kavşak düzenlemesi olmadığından önce Batıkent'e yönlendiren ve oradan yasal olmayan bir U dönüşüyle Ayaş Yolu'na girmesini zorlayan ilave olarak yaklaşık 5 km fazla yol kat etmesine neden olan düzenleme. Okuduğunuz gibi bu uygulamanın anlatması ve tasvir edilmesi bile zor.

Akay kavşağı ne oldu, trafik sorununu çözdü mü? Metro yapılsaydı, Çayyolu, Ümitköy, Sincan, Eryaman, Keçiören bölgelerinden gelen halk otobüsleri, belediye otobüsleri ve diğer toplu taşıma araçları Kızılay Bölgesi'ne girmemiş olsaydı böylece trafik rahatlamaz mıydı?

Dünya'da bir örneği olmayan uygulama da Kızılay Meydanı'ndaki sola dönüş ya-

sağı. Kocaman levhalarla yazdılar: "SOLA DÖNÜŞ YASAK" diye.

Bir diğer problem de, 18 yılda bir metre yapmayarak insanları özel araçlarına mahkum eden Büyükşehir Belediyesi'nin, Ana arterlere yaptığı alt geçitler... Son yağmurda gördük bu altgeçitlerin içler acısı, altyapıdan yoksun, araçları yutan birer kör kuyuya nasıl dönüştüklerini.

6. ULUS MEYDANI DÜZENLENMESİ

Seçim döneminde televizyonlarda ballandıra ballandıra anlatılan Cumhuriyet'in kurulduğu Ulus Meydanı'nın ve ilk Meclis'in çevresinin düzenlenmesi vaatleri

neden hayata geçmedi? Ayrıca Gençlik Spor Genel Müdürlüğü binası yıkılacaktı, Şehir Çarşısı yeniden düzenlenecek. Ulus Atatürk Anıtı daha belirgin hale getirilecekti. Anafartalar Çarşısı ve Tarım Bakanlığı binası da yıkılarak Ulus Meydanı'na eklenecekti. Ne oldu bu sözler? 18 yılda yapılmıyorsa kaç yılda yapılacak? Seçim bitti vaatler de bitti.

Gençlik Parkı düzenlendi ancak Atatürk'ün ışıklı tabelası yerine konulmadı. Opera'daki Kültür Bakanlığı'nın duvarı düzenlendi. Burada da Atatürk yine yok sayıldı.

7. MAHKEME KARARLARI

1994-2011 döneminde mahkemeler tarafından verilen kararlar hiçe sayılmış adeta Ankara'da hukuksuzluk yaratılmıştır. Bu

Gençlik
Parkı
düzenlendi
ancak
Atatürk'ün
ışıklı tabelası
yerine
konulmadı.
Opera'daki
Kültür
Bakanlığı'nın
duvarı
düzenlendi.
Burada da
Atatürk
yine yok
sayıldı.

konuyla ilgili, Mithatpaşa Köprüsü, Maltepe Köprüsü, Sıhhiye "U" köprüsü, Akay Kavşağı hemen akla gelen ilk yapılar.

8.ANA ARTERLERDE BULUNAN TABELA VE LEVHALAR

Ana bulvar ve caddelerde bulunan Tabela ve Levhalar, görsel kirliliğe ve karmaşaya yol açmasına rağmen, gereken düzenleme yapılmamış; şehrin ana arterleri bu hali ile kaderine terk edilmiş olup bir dahaki seçimlerde yeni seçim malzemesi oluncaya kadar da bu haliyle devam edecektir.

9.MERKEZ BANKASI'NIN CUMHURİYET'İN BAŞKENTİNDEN HİLAFAFETİN BAŞKENTİ İSTANBUL'A TAŞINMASI

Yerel yöneticiler şehirlerinin ekonomik, sosyal ve kültürel yönden güçlü olmasını sağlamakla görevlidirler. Ancak Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek Merkez Bankası ve bazı devlet bankalarının İstanbul'a taşınmasına seyirci kalarak bir tek kelime etmemiştir. Oysa bu konunun siyasi amacının yanı sıra ekonomik boyutu da önemli bir husustur. Zira bu tarz kurumların şehirden ayrılmasının ekonomik ve istihdam alanları bakımından, kent halkına zarar vereceği açık ve nettir.

Bu gelişmeler Ankara'yı Ekonomik ve Sosyal yönden etkilediği gibi Cumhuriyetin Başkenti Ankara'yı da siyasi yönden zayıflatma amacının yansımalarıdır.

10.FUAR ALANI

Büyükşehir Belediye Başkanı, Etimesgut Şeker Fabrikasına ait arazi üzerinde inşa edeceğine söz verdiği fuar alanı projesi de verilip tutulmayan onlarca sözlerden birisidir.

11.ANKARA'NIN BEŞ GİRİŞ KAPISI

Dört dönemdir seçilen Büyükşehir Belediye Başkanı İ.Melih Gökçek, her seçim döneminde söz verdiği halde Ankara'nın, İstanbul, Samsun yolu, Konya, Eskişehir ve Havaalanı girişlerinin düzenlenmesi projesi havada kalan bir başka vaattir.

12.HIDIRLIK TEPE DEN - TELEFERİK

Seçim döneminde söz verilip de gerçekleştirilmeyen Hıdırlık Tepeden Ankara kalesine Teleferik yapılması düşüncesi de başka bir bahara kalmıştır.

13.ALTINDAĞ UÇAK OTELİ

İşte gülünecek seçim vaatlerinden birisi daha: "Altındağ Hıdırlıktepe'ye beş yıldızlı uçak otel projesi" 2004' te verilen bu söz kaç Ankaralının aklında kalmıştır.

14.DOĞALGAZ

Ankara halkından toplanan Doğalgaz fatura bedelleri EGO'nun giderlerine harlandı mı? Bilmiyoruz. Gerçek olan bir şey var ki; Ankara halkına peşin peşin satılan doğalgazın paraları BOTAŞ'a ödenmedi.

15.DAĞITILAN KÖMÜR

Kömürler hak etmeyen yandaşlara dağıtıldığı gibi dağıtılan kalitesiz kömürler Ankara halkının daha fazla karbondioksit solumasına ve akciğer hastalıklarına sebep olmaktadır. Belediye tarafından dağıtılan kömürler yeni bir rant kapısı yaratmış, yandaşlarını zengin etmiştir.

16.PERSONEL POLİTİKASI

1994 yılında iş başına gelen Ankara Büyükşehir Belediyesi yönetimi göreve gelir gelmez personel ve çalışanlar üzerinde adeta bir terör estirmiştir. 18 yıllık yönetimleri sırasında çok sayıda memur ve işçi ile mahkemelik olunmuş iş gücü düşürülerek belediye zarara uğratılmıştır.

17. ANKARA ÇAYI

Çubuk Çayı, İncesu Deresi gibi dere-lerin birleşiminden meydana gelen Ankara Çayı Ankaralılar için büyük bir şanstır. Bu çay Atatürk Orman Çiftliği bölgesinde Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin Porsuk Çayı'nda yapmış olduğu düzenlemeye benzer bir şekilde düzenlenerek Ankara'nın mesire ve dinlenme alanı haline getirilebilirdi. Ancak, Ankara Çayı ıslah edilmediği için maalesef yazın kokudan geçilemez bir şekilde akıyor.

...ve su akıyor Türk bakıyor.

Seçim döneminde söz verilip de gerçekleştirilmeyen Hıdırlık Tepeden Ankara kalesine Teleferik yapılması düşüncesi de başka bir bahara kalmıştır.

İMAR UYGULAMALARI

SORULAR - SORUNLAR KISA NOTLAR

Hüseyin KOÇAK *

Plânsız Alanlar İçin Mevzi İmar Plânına Gerek Yoktur

Plânsız sahalarda yapılacak ifraz işlemlerinde; Plânsız Alanlar İmar Yönetmeliğinin ilgili maddelerine uygun işlem yapılması gerekir. Belediyenin 13'üncü maddedeki kurallara uygun hareket etmesi gerekir. O yerde mevzi imar plânı yapılması zorunlu tutulamaz. Adı üstünde; Plânsız Alanlar İmar Yönetmeliği gereğince işlem yapılmaktadır.

Plânsız Alanlarda İfraz

Plânsız alanda kalan bütün taşınmazların 5403 sayılı Kanun kapsamında kaldığını düşünmek doğru değildir. Bilindiği üzere bu kanun ve 2007/5 sayılı genelge tarımsal alanlar için düzenleme içermektedir. Cinsi "Kargir ev, ahır ve bahçe" olan parselin ifraz işlemine 5403 sayılı Kanun kapsamında bakılmamalıdır.

10/C Uygulaması ve Bedele Dönüştürme

İmar uygulamasında genel kural; uygulamaya tabi bütün parsellerden eşit oranda DOP kesilmesidir. Bunun istisnası, 2981/3290 sayılı Kanununun 10/C maddesi uygulaması sırasında mevcut yapıları kurtarmak amacıyla farklı DOP kesilmesi mümkündür. Bu durumda fark bedele dönüştürülür.

Boşluklar Hazine Adına Tescil Edilir

İmar plânı kapsamında kalan boşlukların belediye adına tescil edileceğine dair mevzuat bulunmamaktadır. Kadastro Kanununun 16 ve 18. maddeleri gereğince, boşlukların Hazine adına tescil edilmesi gerekir.

İhdas Mevzuatı ve Danıştay'ın Yaklaşımı

Tapu Kanununun 21'nci maddesi; "Köy veya belediye sınırları içinde kapanmış yollarla, yol fazlalıkları köy veya belediye namına tescil olunur" hükmünde olmasına karşılık, Danıştay kararları; "Düzenleme ortaklık payı oranının, kamu alanlarına ayrılan yerler toplamından, kapa-

* Tapu ve Kadastro Baş Müfettişi

nan kadastral yolların düşülmesi suretiyle hesaplanması gerekir" şeklindedir. (6.Da. 28.09.1994, E.1994/169, K.1994/3262)

İhdas işlemi Danıştay tarafından uygulamanın "bozma" sebebi sayılmasına karşın; bir parselasyon dosyası, yollar belediye tarafından ihdas edilmiş olarak Tapu ve Kadastro İdaresine geldiğinde; Tapu Kanununun 21.maddesi ve 1477 sayılı genelge gereğince kabul görüp, işleme alınabilir.

Resen Uygulama Madde 18 ile Olur

Belediye ya da il özel idaresi ancak 18 uygulaması yapıyorsa resen yetkilidir. Onun dışında yapılacak işlemler talebe bağlı olmalıdır. Bir yerde daha önce 18 uygulaması yapılmış olduğu durumlarda yeni bir plân tadilatı gereği olarak yola terk söz konusu olursa yine ilgisinin talebi gerekir. İlgili kurum ancak ikinci bir 18 uygulaması yapıyorsa, o zaman resen yetki kullanabilir.

Kısmen Uygulamalarda, Uygulama Dışı Kalan Kısımın Cinsi

18 uygulamasına kısmen giren parsellerin, uygulama dışında kalan kısmı, mevcut cinsi ile tescilli kalmalıdır. Uygulama dışında kalan kısım artık parsel midir, değil midir diye kategorize etmemek gerekir. Kalan kısım eğer bir imar parselini oluşturacak kadarsa, 15 ve 16'ncı maddeler gereğince yola, yeşile terk yapmak suretiyle imar parseline kavuşulup, yapı yapılması mümkün olabilir. Ancak kalan kısım müstakil bir imar parselini oluşturacak kadar değilse, o kısım mevcut cinsiyle 18 uygulamasını beklemek durumunda kalır.

Fazla Yolun İhdas Edilmemesi

2644 sayılı Tapu Kanununun 21'inci maddesi; "Köy veya belediye sınırları içinde kapanmış yollarla yol fazlalıkları köy veya belediye namına tescil olunur" hükmündedir.

DANIŞTAY Kararları ise; "DOP oranının, kamu alanlarına ayrılan yerler toplamından, kapanan yolların düşülmesi suretiyle hesaplanması gerekir" şeklindedir. (Danıştay 6.Da. 28.06.1994, E.1994/169, K.1994/3262)

Yani DANIŞTAY kararlarına göre; kapanan kadastral yollar, DOP ile karşılanacak tesisler için kullanılacak, bu şekilde DOP sıfıra düşürüldüğü halde halen kadastral yollardan kalan miktar varsa, kalan kısım, Tapu Kanununun 21'inci maddesi gereğince ihdas edilebilecektir. DOP sıfıra düşürüldükten sonra halen kapanan yol kalıyor olmasına rağmen belediye bunu ihdas etmeyip vatandaş lehine kullanmak istiyorsa, böyle bir talebi karşılamakta sakınca bulunmamaktadır.

Hatalı Yüzölçüm İle Parselasyon

Daha önce 18 uygulaması yapılmış olan bir kadastro parselinde hata olduğu anlaşılmış olsa bile, oluşan parseller artık tescil edilmiş olduklarından, eski ana parselinin yüzölçümünü düzeltip yeniden uygulamaya almak şeklinde bir uygulama yapılamaz. Belediyenin, aynı yerde tadilat yapması halinde de, son imar parsellerinin yüzölçümünü dikkate alması gerekir. Yine evveliyata dönülemez.

Ancak, bilindiği üzere parselasyon çalışması ilanı Danıştay tarafından resmen tebliğ hükmünden sayılmadığından, uygulamanın kesinleşme tarihi üzerinden belli bir süre geçmiş olsa da, İdare Mahkemesinde dava açılabilir. Dava sonucu uygulama iptal edilirse, belediye uygulamayı yenilemek durumunda kalacaktır. İşte o zaman yüzölçüm hatasını gidermiş olarak parseli uygulamaya alabilir.

İkinci Uygulama ve Yola Terk

18 uygulaması yapılmış bir yerde, ikinci bir uygulama yapılması mümkündür. Ancak, ikinci kez DOP kesintisi yapılamaz. Bu konu 18'inci maddede açıkça yer almaktadır. İkinci bir düzenlemede; yol genişletmesi olabilir. Bu yol genişletmesi için de yeni bir DOP kesintisi yapılamaz. Ancak ilgililerin talebi ile 15 ve 16'ncı madde uygulanmak suretiyle bu terkler yapılabilir. Yani, 18 uygulaması yapılan bir yerde 15 ve 16'ncı maddelerin uygulamasında hiç bir sakınca bulunmamaktadır. Yeter ki, yapılan işlem imar mevzuatına uygun olsun.

İkinci uygulama nedeniyle olan 15 ve 16'ncı madde uygulamasında işlemin haritasının belediye elemanı tarafından değil, normal bir yola terk işleminde olduğu gibi, serbest harita mühendisleri tarafından yapılması gerekir (2000/14 sayılı genelge).

İmar Uygulaması ve İptali

18'inci madde uygulamasına karşı açılan dava sonucu İdare Mahkemesince verilecek iptal kararı, dava konusu parsel ile sınırlıdır ve tüm uygulamanın iptali anlamına gelmez. O nedenle de, sadece plân yürürlüğünün durdurulmasına sebep olan parsel ile o parselin iptali ile etkilenen parselleri kapsayacak şekilde düzenleme yapılması yeterlidir.

İptal kararı, tüm uygulamayı etkiliyorsa ya da tüm uygulamayı etkilemese bile, kararın etki sahası net olarak belirlenemiyorsa; geri dönüşüm ve yeni uygulama tüm uygulama sahasını kapsayacak şekilde yapılmalıdır.

İmar Parselinin Tapudaki Durumuna Göre İşlem Yapılır

18 uygulaması İdari Yargı tarafından iptal edilmişse, bu iptal kararı gereğince Tapu ve Kadastro İdaresince bir işlem yapılamaz. İptal edilen uygulamayı yapan idarenin yeni bir uygulama yapması gerekir. Yeni uygulama neyi öngörüorsa, ona göre işlem yapılması gerekir.

Önceki uygulama, İdari Yargı tarafından iptal edilmiş olmasına karşın ilgili idare tarafından yeni bir uygulama yapılmıyorsa; ya da ilgili İdare, gerek iptali müteakip bir uygulama yapmış gerekse iptal söz konusu olmadan bir uygulama yapmış olmasına rağmen bu uygulamayı Tapu ve Kadastro İdaresine henüz intikal ettirmemişse; Tapu Sicilde yapılacak her türlü işlem (kamulaştırma da dahil) tapu kütüğünde kayıtlı duruma göre olacaktır.

Uygulamanın İptali

18 uygulamasına karşı, kişi ancak kendi parseli ile ilgili dava açabilir ve iptal de yalnızca dava açılan parselle sınırlı kalır. Uygulamanın tümünü iptal etmez. Ancak, iptal edilen parselin etki sahasında olan bütün parseller de otomatikman etkileneceğinden, dava açılan parsel dışındaki parseller de dolaylı olarak etkilenecektir.

Bir parsel malikinin açtığı dava gereği bir iptal bulunmasına karşın, iptal davasına konu parselin geri döndürülmesinden diğer parseller de etkileneiyorsa, etkilenen parsellerin tümünün geri döndürülmesi gerekir. İptal edilen parselin etkilediği alan tespit edilebiliyorsa, o saha ile ilgili geri dönüşüm ve yeni bir uygulamaya ihtiyaç olacaktır. Ancak çoğu zaman bu etki sahası net olarak belirlenemediğinden tüm uygulama iptal edilmiş gibi tümü hakkında işlem yapılmaktadır. Her durumda geri dönüşüm cetvelinin hazırlanması gerekir.

Uygulamanın İptali ve Geri Dönüşüm

18 uygulaması iptal edilmesi üzerine ilgili idarenin (belediye ya da valilik), “geri dönüşüm cetveli” hazırlamak suretiyle geri dönüşüm yapmakla yetinebilir. Geri dönüşümün yanı sıra yeni bir uygulama da yapabilir. Geri dönüşümü yapıp, yeni bir uygulama yapmaması tapu sicil müdürlüğü tarafından sorgulanacak bir durum değildir.

Kadastro parsellerinin maliklerinin, imar parseli olduktan sonra değişmiş olması geri dönüşüm ve yeni bir uygulamaya mani değildir. Eski kadastro parsellerinin maliklerinin yerini artık sonradan hak sahibi olan imar parsellerinin malikleri alacaktır.

Geri Dönüşüm İçin İptal Şarttır.

18 Uygulaması tescil edilmişse; bu artık idari işlem olmaktan çıkıp, adli işlem mahiyetini alacağından; tescil edilen parseller yargı tarafından iptal edilmediği sürece, belediye tarafından, yapılan uygulamayı geri almak amacıyla, geri dönüşüm cetveliyle kadastro parsellerine dönüştürülmesi mümkün değildir. Geri dönüşüm için öncelikle uygulamanın İdare mahkemesi tarafından iptal edilmiş olması gerekir.

Tapu Müdürlüğünde İşlem Yapılması

18 uygulamasının iptali halinde, İdare mahkemesinin kararı gereğince Tapu Müdürlükleri tarafından işlem yapılması mümkün değildir. Tapu Müdürlüğü tarafından işlem yapılabilmesi için, İptal kararı gereğince belediyenin geri dönüşüm ya da geri dönüşümle birlikte yeni bir uygulama daha yapması gerekir.

İptale rağmen belediye geri dönüşüm işlemini yapmıyorsa, ilgisinin; İdare mahkemesinin kararına dayanarak Asliye Hukuk mahkemesinde tapu iptali davası açması gerekir. Asliye Hukuk Mahkemesinin kararı gereğince Tapu Müdürlüğünde işlem yapılabilir.

Kütüğe İşlenmeyen İptal İşlemi ve Tapu Müdürlüğünün Sorumluluğu

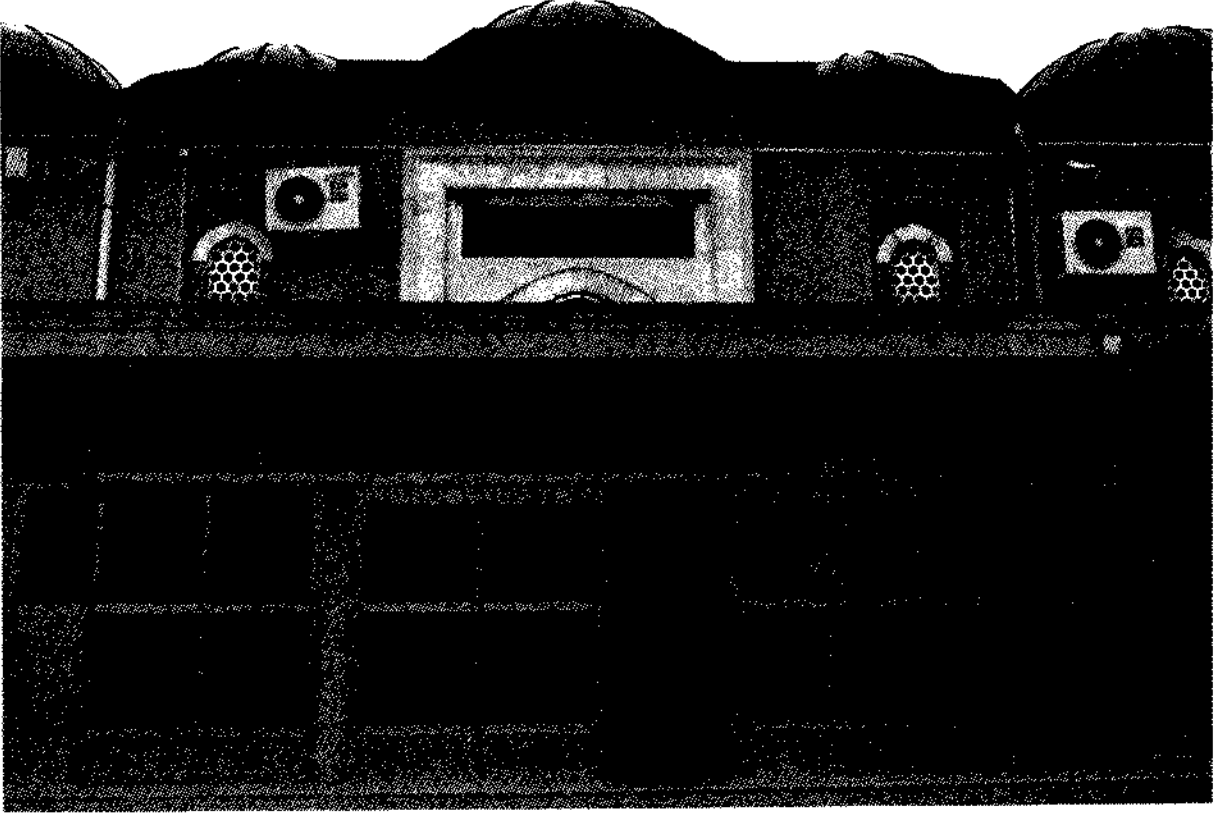
Bir 18 uygulaması iptal edilmesine karşın, durum hakkında Tapu ve Kadastro İdaresine resmi bir intikal bulunmuyorsa, Tapu Müdürlükleri mevcut tescil durumuna göre işlem yapabilir ve de herhangi bir sorumluluk da söz konusu olmaz.

(İlgili idare herhangi bir işlem yapmadığı halde ilgilisi Tapu ve Kadastro İdaresine başvuruda bulunursa, üçüncü şahısların haklarının korunması ve de herhangi bir hak kaybına sebebiyet vermemek bakımından, iptal edilen uygulama ile oluşan parsellerin tapu kütük sayfalarının “Beyanlar” hanesine belirtim yapılmasında yarar bulunmaktadır.)

İkinci Uygulama ve Yeni DOP Oranı

İdare Mahkemesinin iptali nedeniyle ilgili idare tarafından geri dönüşüm ve yeni bir uygulama yapılıyorsa; ikinci uygulamada yeni bir DOP oranının belirlenmesi mümkündür. Zira önceki uygulama ayrı bir işlem (ki bu işlem iptal edilmiştir). Geri dönüşüm sonrası yapılan uygulama ayrı bir işlemdir.

BAHÇELİEVLER CAMİİ

Hasan AKYAR

Babaannem namaza ayakta dururdu. Pek fazla tanık olmadım annemin namaz kıldığına. Yatak odasında kapalı kapısı ardında birkaç kez karşılaştığımda ise, gözleri iri ceviz sandığında, oturarak başlar ve oturarak bitirirdi dini ritüelini...

Babaannem pencere altındaki sedirde bir bacağı-nı altına alıp oturmadiğı ve yemek masası çevresindeki sandalyesine kurulmadığı zamanlarda, 'beş vak-tin' dışında da yüzünü sanki "Münevvere Deresi"nin doğduğu yöne vererek aynı işlemi yineleyerek geçi-rirdi gününü. Babam, 'nafile namazı' derdi. Namaza başladığını görür görmez, bir o yana bir bu yana elini kolunu sallayarak önünden geçerd. Babaannem kı-zar, söylenirdi: "Namazımı bozdun, be beynamaz"!

Oğlunun yazdırdığı günahları, torunundan gelecek sevaplarla dengeleme niyeti, bir gün beni camiye götürme eylemiyle açığa çıktı. Bahçelievler Camii 7. Caddede. Onikiler evveli ilk ihtilalin de öncesinde. Tek şerefeli, yanında orantılı bir minaresi. Şimdi-kilere göre oldukça alçak gönüllü. Yola taşmamış,

cadde ile arasında hatırı sayılır genişlikte yaya yolu var. Üstelik altında, sağında solunda dükkan ve tica-rethane de yok o zamanlar. Herne kadar Muhammed (s.a.v.) zamanında "Rızkın onda dokuzu ticarettedir" demişse de!

Caminin ana girişi üzerinde '1948' yazıyor. Ancak ana girişin ardında sağlı sollu ayakkabıların konaca-ğı yerlerin karşısındaki halıların boydan boya serili olduğu asıl cami içine açılan kapı üstündeki mermer tabelaya oyulmuş ve içi siyaha boyanmış ardışık ra-kamlar ise '1-9-5-2'... Aritmetiğim iyi ilkokul birde; aradaki farkı hemen fark ediyorum: 4; Dört yıl! Ço-cuk aklı işte; demek ki, caminin dışını içinden çok daha önce yapmışlar...

Cami kapısından dışarıya, çeşmelere dek uzanan sundurmaya kadar ağır bir hava buram buram yak-laşıyor, sarmaşıkların dolandığı bahçe kapısını aştı-ğımızda... Babaannem yarım adım önümde, tutmuş da elimden muhkem, kalabalığı yara yara sahanlığı geçiyoruz. Herkes tanıyor, saygı ile yol veriyorlar

ama sadece birkaçına yüz veriyor. Meğersem onlar 'Ahretlik' mertebesinde...

İç avlunun havası daha da ağır; bir de eklenmiş kösele ve çorap kokusu... Babaannem mesine geçirdiği 'cislalet'ini çıkartıp iki bülüm iteliyor bir rafın içine, başka ayakkabıların berisine. Biz, ayakkabılıkların bulunduğu bölümün sol tarafına yöneliyoruz. Alt kat erkeklerle ayrılmış. Üzerinde "Bayanlar Namazgâhı" ve altında sağa yönlendiren kalınca bir ok işareti bulunan tabelanın dibinde merdivenler başlıyor. Dik mi dik, hem de helezonik... Döne döne tırmanıyoruz; Sanki bu etap bir smama "Mümin Hanımlar" için. Dikine sarmalı aşamayanlar, nasıl eğilip kalkıp, beşi farz yedisü sünnet, namazı eda edecekler? Ön eleme, 'Hanımlar' için...

Cami içini bir hilal gibi çepeçevre çevreleyen enli bir balkon sanki 'Hanım'lara ayrılan mekan. Balkon korkulukları da gerçekten bir yüksek sanat eseri, parmaklıkları işlemeli... 'Hanım'lar er kişileri görebilmekte ama er kişiler balkona dikkatlice baksalar bile 'Hanım'ları seçememekte.

Babaannem öyle hatırı sayılır bir 'ermiş' kişi ki, balkon tırnıçları kenarında 'Mevlit-Han'ları rahatça izleyebileceğimiz bir yer veriyor 'ahretlik'leri. Bir türlü bağdaş kuramıyordum. İki ayağımı birlikte altuna alamıyorum. Dizlerimden birini büksem, öbürü isyan ediyor. Sonunda, balkonu dolduranlar içinde hacmi en küçük olan ben, en fazla yeri işgal eder oluyorum...

Adı 'yüksek yer' anlamına gelen "Minber"e, aşağı tarafında perdeyle örtülmüş bir kapısı bulunan, en yüksek yerinde ancak bir kişinin konumlanabileceği bir sahanlığı olan ve bu sahanlığın dört köşesindeki direklerle dayanan üzeri külah misali bir küçük kubbe ile örtülü merdivenli yüksek kürsüye çıkıyor imam.

İşlem tamam, Mevlit başlıyor artık:

*"Hak Teala çün yarattı Ademi
Kıldı Ademle müzeyyen alemi
Ademe kıldı ferişteher sücud
Hem anâ çok kıldı ol lütf issi cûd"...*

Rivayet odur ki; Zamanında Yıldırım Bâyezid'in divan imamlığında da bulunan ve Miladi 1410 yılında 60 yaşında iken Bursa Ulu Cami'sinin imamlığını yaptığı sırada tamamlamıştır Mevlit adlı eserini, Süleyman Çelebi.

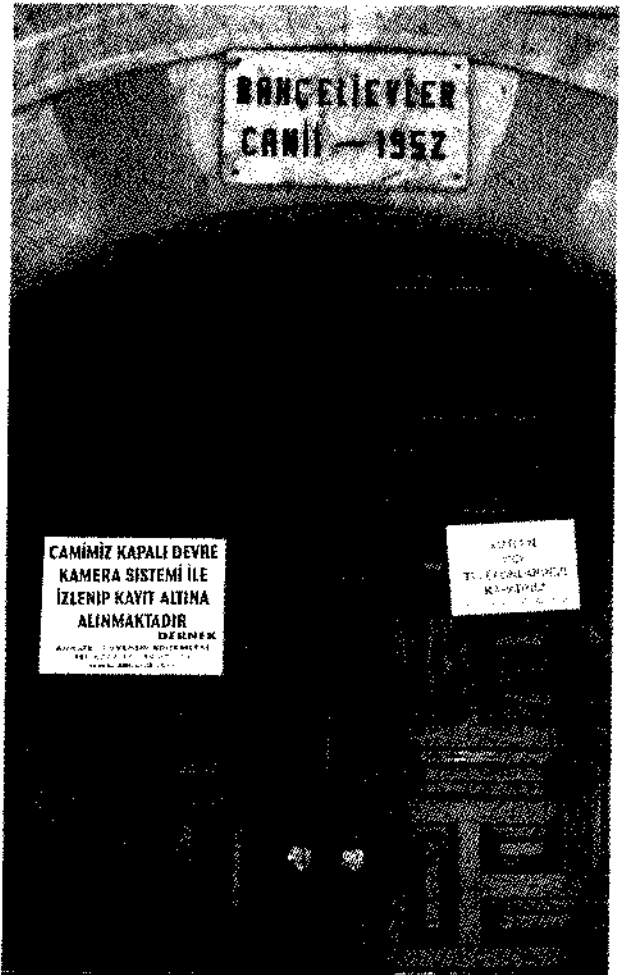
Eser'in bir aşamasında, balkondaki 'Hatun' cemaat arasında bir hareketlilik başlıyor. Zayıf, çelimsiz, üst dudagina yakın dar ve ince bırıklı, uzunca boylu ve yusyuvarlak kafasının üst çeperini kaplayan seyrek örmeli, şöyle iri bir hindistancevizinin yarısı boyutlarında havadar bir ak takke takmış biri seğirtiyor. Bir de beline kuşandığı koyu gri bir büyük

önlük, içi yüklü. Etrafı yere en yakın bir noktadan seyreden ben, hemen fark ediyorum; Sağ topuğunun arkası, içlerine kir nüfuz etmiş dikine onlarca çizikle dolu, erimiş beyaz çorabının açıklığından kendini ele veriyor...

Uzunca dar bir koniyi andıran ve pastane kağıdına sarılı içinde parıltılı beyaz akide şekerleri ile dolu, üstte koninin en geniş bölümünde tek bir lokumun yanı sıra iki de tetrahedral görünümde bal rengi ekşitli şekerleri içeren külahı dağıtıyor. Bir eliyle uzatırken bunu cemaatten her birine, ötekiyle de litrelik plastik kolonya şişesinden avuç açanlara bir sıvıyı serpiştiriyor. Bir anda ortamın havası daha da ağırlaşıyor, aynı anda sıvının ellerden buharlaşmasıyla...

Nasıl buhur etmesin gülsuyu, hanımlara ayrılmış korkuluklarla çepeçevre çevrilmiş balkonundayız, üst katında caminin. Tüm sıcak hava yükselerek sanki bir alçak basınç ortamı oluşturmuş, kubbe ile dizüstü sıralandığımız cami halısı arasında...

Çocuğuz ya, iltimas geçtiğini, badem bıyığının bir ucunu yarım dudak hareketiyle hafifçe yukarıya doğru büzüp, bir de çaprazdaki öteki gözünü seğirte-

rek ima ediyor bana... İki elimi avuçlarım yukarıya dönük, küçük parmaklarımdan bileğime kadar uzanan yan cidarlarını sıkıca bir araya getirerek oluşturduğum avuç içime bolca boca ediyor gülsuyunu, kuvvetlice sıkarken plastik şişesini...

İmam, Minber'de devam ediyor:

*"Amine hatun Muhammed annesi
Ol sadeften doğdu ol diir danesi
Çünkü Abdullah'dan oldu hâmile
Vakt erişdi هفته vü eyyam ile..."*

*Geldi bir ak kuş kanâdiyle revan
Arkamı sıvadı kuvvetle heman"*

Gülsuyu yapışkan, sıvaşkan, yarım saat sonra bile avuçlarım kavuştuğunda yapışıyor ellerim birbirine. Birden cami cemaatinin tümü birlikte sesleniyor bir ilahiye:

*"Allahumme salli alaa Seyyidinaa
Muhammediin ve ala aali Muhammed,
Ve alaaa aalihiiii ve
Sahbihiiii ve Sellem"*

Cami İmamı, Mevlit'in bir yerinde; "Muhammed Mustafa'yı muştular" dediğinde, tüm cemaat birden ayağa kalkıp başlıyorlar birbirlerinin sırtlarını sıvazlamaya. Sanki ellerinde sirkeleşme evresine ulaşmış gülsuyundan arta kalanlardan kurtulmak istercesine... Ben kaçırır mıyım bu fırsatı. Hemen fırladım geçtim babaannemin ardına, var gücümle avuçlarımı siliyorum hırkasına...

Gül kokusunu o kadar sevmeme karşın, hep uzak durdum gülsuyundan bugüne dek;

Güllac'taki sıra dışı uyumu hariç. O da yılda "bi defe"!

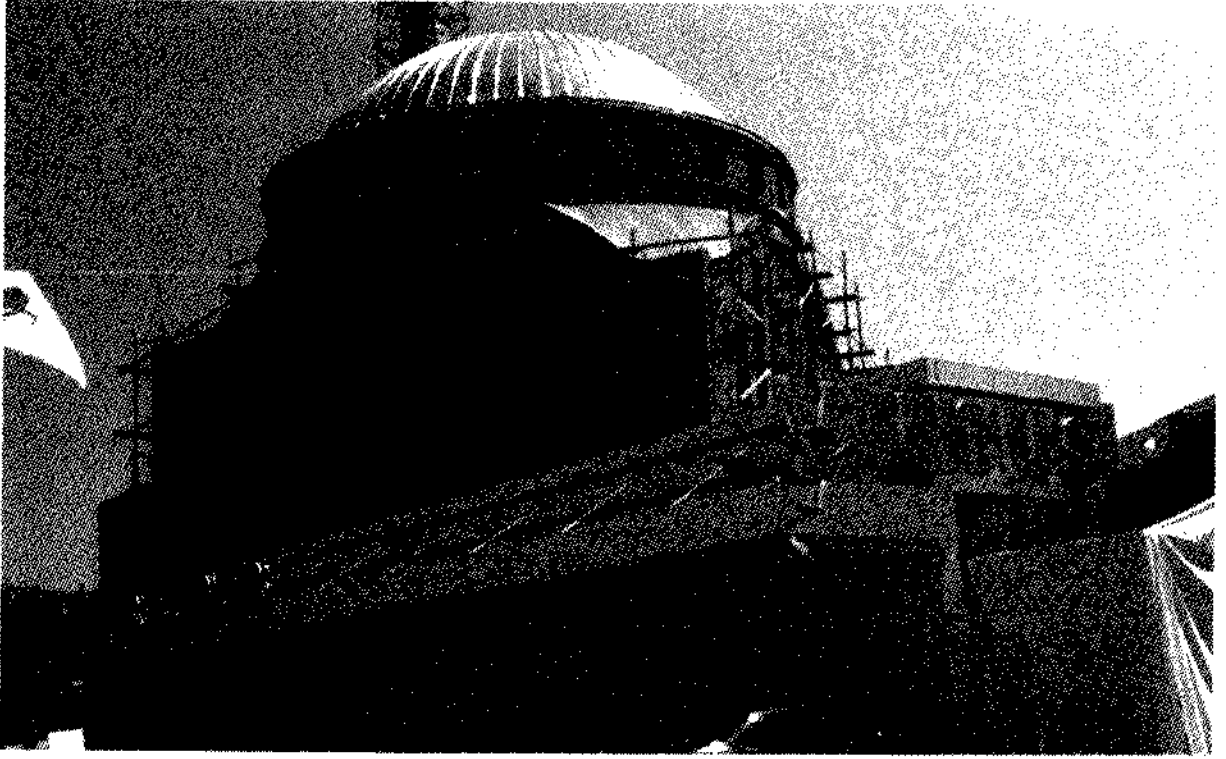
7. Cadde'de, Bahçelievler Camii'nin önünde Cami durağındayız; Mevlit bitmiş, cemaat dağılmış. Durakta trolleybüs...

Bağdaş kurmuş vaziyette güneşe sırtını vererek sedirde okurdu, sırtı ve kenarları aşınmış ciltli 'Mushaf'ını evde babaannem. Eğer ki yakınında birileri var ise, duyururdu anlamadığım bir dildeki melodik tekrarını! Bir elinden düşürmediği 99'luk tespihini çekerken, kimi zaman gözlerini kapar, öne arkaya kaykılarak ezberinden savururdu...

O sıralar, bir tek babaannem yabancı dil bilirdi; Zaten adı da "Münevvere"; 'Aydın' değil mi?

CAMİİ - MARKET KARDEŞLİĞİ

Geçtiğimiz ay ilettiğim karalamaların birinde, Ankara Kocatepe Camisi ile ilgili tanık olduğum oniki yılı aşkın yapım sürecine ilişkin gözlemlerimi de aktarmıştım:

"Bilmeyenler bilmez. Ankara'nın göbeğindeki Kocatepe Camisi'nin geçirdiği evreleri. Önce Ankara Belediyesi eski Başkanı ve uluslararası ödüllere sahip Vedat Dalokay'ın tasarladığı çağdaş mimari anlayışı yansıtan proje uygulamaya başlanır. Temellerinin atılması için O 'Kocatepe'nin tepesi metrelerce tıraşlanır. Altmışların ortalarında, devasa dört sömle üstünde bir süre yükselmeye başladıktan, su basman kotunu aştıktan sonra inşaat durdurulur.

Yıllar sonra, -tam bu noktada tarihe de not düşmek gerekir; bindokuzyüzyetmiş üç, yetmiş dörtlerde- bu sağlam temeller kökünden dinamitlenip yerle bir edilir. Onikiler arası bir tarihte ikmal edilip, Sinan tekrarı "heybetli" biçimiyle hizmet vermeye başlar.

Yozlaşmanın "liberal" dokunuşunun öncü örneklerinden biri olan cami altındaki alış-veriş merkezi, ne yazık ki Kocatepe Camisi'nin musalla taşından çok daha önce kabul eder müşteri ve ziyaretçilerini..." diye bağlamıştım!

Otuzbeş yıl öncesinde yaşadıklarımızın benzerleri, ne tesadüftür ki, son yıllarda yinelenip durmakta,

"rızkın onda dokuzu ticarettedir"i kanıtlamak istercesine...

Son bir yıl içinde izlediğim ve amatörce taşınabilir telefonumun kamerası ile üçer ay aralıklarla çektiğim fotoğraflardan sadece beş adedini ekte görüş ve algılarınıza sunuyorum.

Yer Ankara, Ümitköy'ü Çayyolu'na birleştiren bir kavşağın yanı başı... Arazi, değerli mi değerli. İmarı var mı yok mu bilemem. İlk imar planı ile yürürlükteki son hali arasındaki değişikliğin Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nden ne zaman geçtiğini, nasıl onaylandığını da bilmem. Bilen varsa söylesin, ilgisini çeken bilmeyen varsa da araştırsın.

Bu örnekler son birkaç yılda o kadar çok arttı ki...

Elektrik bedava, su bedava... Camide görevlendirileceklerin kadrosu hazır... Market, Temmuz başında açıldı, ama minaresinin inşaatı hala sürüyor. Markette su, sabun, tuvalet kağıdı satışları iyi gidiyor... Hele ithal malı meyveler, gavur malı püskeviller, çikolatalar, hijyenik ürünler, ojeler, deodorantlar sudan ucuz!

Gel Ankaralı geeel, ucuz döviz kurundan yararlan! "Cari açık"tan sana ne...

Sağlıcakla...

YAYED Etkinlikleri...

YAYED ÜYESİ MİLLETVEKİLİ ADAYLARIMIZ

12 Haziran 2011 tarihinde yapılacak Genel Seçimlerde, milletvekili adaylığı için başvuran YAYED üyelerinden 6 isim kesin aday listelerinde yer aldı.

CHP Milletvekilleri Adaylarımız;

Prof. Dr. Birgül Ayman Güler (İzmir 2. Bölge 6. Sıra- YAYED Genel Başkanı- CHP Parti Meclisi Üyesi)

Prof.Dr. Oğuz Oyan(İzmir 1. Bölge 3.Sıra- YAYED Kurucu Üyesi- CHP Parti Meclisi Üyesi)

İzzet Çetin (Ankara 2. Bölge 2.sıra- YAYED Üyesi- CHP Genel Başkan Yardımcısı)

Gökhan Günaydın (Ankara 2. Bölge 4. sıra- YAYED Kurucu Üyesi- CHP Parti Meclisi Üyesi) Seyhan Erdoğan (Ankara 2. Bölge 5. sıra- YAYED Kurucu Üyesi)

TKP Milletvekili Adayımız;

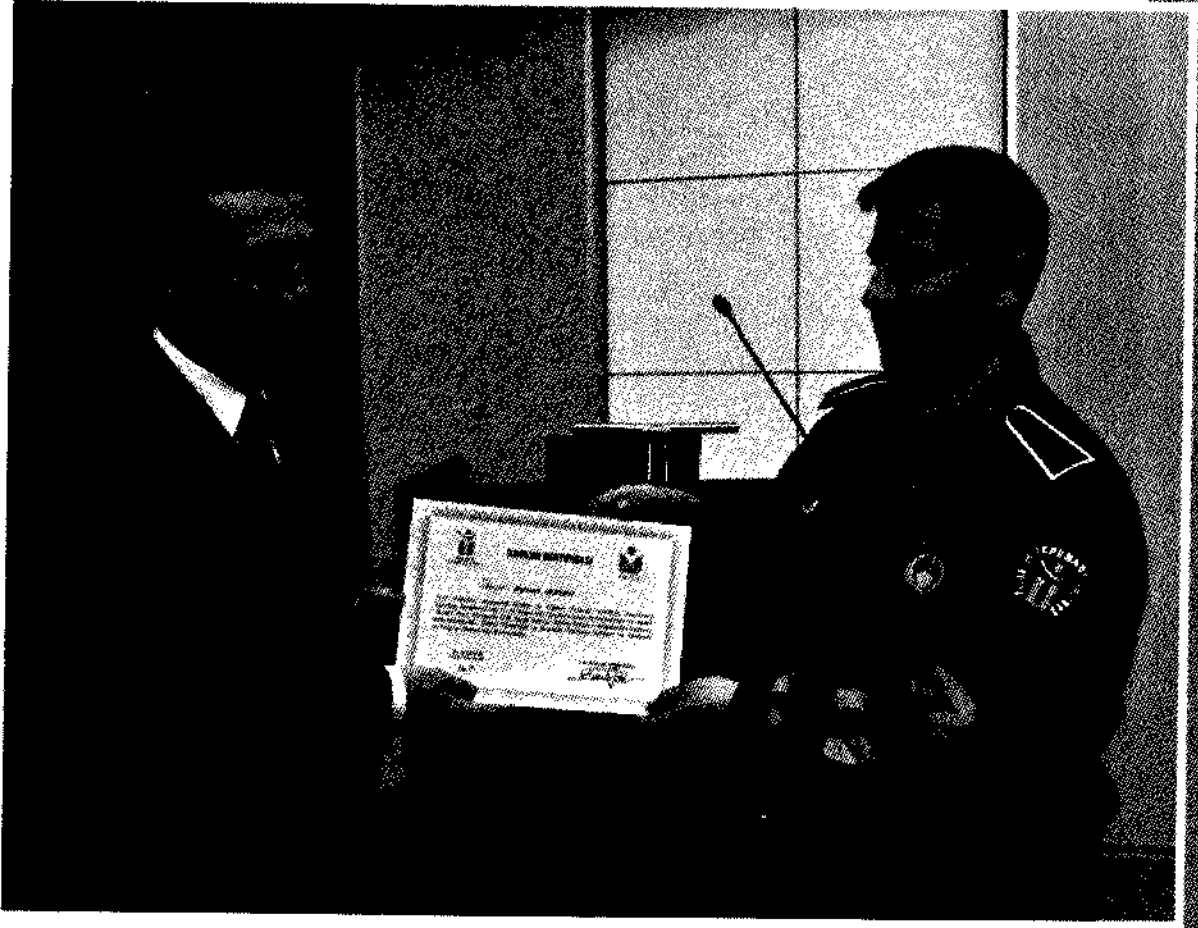
Mehmet Keskin (Çankırı 1.sıra-YAYED Üyesi)

YAYED KOKTEYLİ YAPILDI

6 Mart 2011 tarihinde yapılan YAYED 4. Olağan Genel Kurulu sonucunda oluşan yönetim kurulu, 2 Nisan 2011 günü Dernek Merkezinde yapılan bir kokteyl ile eski yönetim kurulundan görevi devraldı.

Üyelerimizin çağrılı olarak katıldığı kokteyilde dostça ortam içerisinde dernek çalışmaları ele alınarak ülke sorunları konuşuldu. Dernek Başkanımız Prof. Dr. Birgül Ayman Güler yaptığı konuşmada, üyelerimizin destek ve katkıları ile geçmişte olduğu gibi gündem oluşturacak çalışmalar yapacağını ifade etti.

✦ YAYED VE TEPEBEŞİ BELEDİYESİ BİRLİKTELİĞİ İLE EĞİTİM ETKİNLİĞİ

YAYED ve Tepebaşı Belediyesi işbirliği ile düzenlenen "Belediye Hizmetleri ve Stratejik Planlama Eğitimi" 26-28 Nisan 2011 tarihlerinde, Eskişehir' yapıldı.

Tepebaşı Belediyesi personelinin katıldığı eğitimde; Çankaya Belediyesi İhale Komisyonu Başkanı Fikret Aydın "Kamu İhale Mevzuatı", Vakıflar Genel Müdürlüğü Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri Aslı Ceren Demirtaş "Basın

ve Halkla İlişkiler", Genel İş Genel Koordinatörü ve YAYED Eski Genel Sekreteri Serhat Salihoğlu "611 Sayılı Yasa", İçişleri Bakanlığı Şube Müdürü Hafize Zülüflü ve Tüketici Hakları Derneği genel Başkan Yardımcısı Ergün Kılıç "Zabıta Mevzuatı-Ruhsatlandırma ve Kabahatler Yasası", YAYED Genel Sekreteri İlhami İlman "Stratejik Planlama" konularında bildiriler sundular.

Tepebaşı Belediye Başkanı ve YAYED Kurucu üyesi Ahmet Ataç'ın da bulunduğu tören ile katılımcılara sertifikaları verilerek eğitim çalışmalarını tamamladı.

Hıdırellez / Baharı Kutlama Günü

Hıdırellez, altı mayısta, hicri takvime göre 23 Nisan'da, akarsu başlarında niyet tutulan, niyetleri çağrıştıran maniler söylenen, bir gece öncesinden yazılan dileklerin açılıp okunduğu, eğlence biçimine sokulan baharı kutlama günü. Hızır'ın o gece dünyayı dolaşıp dilekleri yerine getireceğine inanılmış. Hıdır ül ilyas'tan gelen bir sözcük. Subaşılarındaki törensel eğlencelerden başka biçimde uygulamalar da yapılmış. Örneğin, bir gece öncesinden, büyükçe bir tepsiye un ele-nir, tepsi un tepeciğinin biçimi bozulmadan yüksek bir yere yerleştirilmiş. O gece Hızır gelirse, elini unların üzerine bastırır, bereketini verirmiş. Sabahleyin tepsideki el izi Hızır'ın geldiğinin kanıtı olurmuş. O un kullanılmadan, un deposu neresiyse, oraya boca edilmiş. Böylece un bereketlenir, hiç bitmezmiş.

Hıdırellez sözcüğünün Hıdır ül ilyas'tan geldiğini çocukluğumda öğrenmiştim. Ailemizde hoş bir öyküsü de var. Annemler, yeni evlendikleri yılların bir Hıdırellez gecesinde dedemlerde oturuyorlarmış. Babaannemin küçüklükten kızı gibi büyüttüğü

Nerime ablamız coşkuyla, un eleyip tepsiyi asmanın üzerine koyduklarını anlatmış. Bir süre sonra, babam dışarı çıkmış, annemi de başıyla çağırmış. Birlikte asmanın altına gitmişler. Babam tepsiyi indirip sağ avucunu iyice açarak elini unlara bastırmış; şöyle bir de, öne-arkaya, sağa-sola oynatarak izi genişletmiş. Tepsiyi yerine koymuş. İçeri girip bir şey olmamış gibi oturmuşlar. Ertesi sabah, annemle babam erkenden dedemlere uğramışlar. Bir de ne görsünler, evde bir coşku. Herkesin ağzı kulaklarında: "Hızır gelmiş, elini unlara bastırmış!" Unu hemen un sandığına bocalamışlar. Bir el ki, sormayın, kocaman! Anlata anlata bitiremiyorlar. Bu olayı açıklamamış bizimkiler, bir süre sonra da unutulmuş. Babaannemin son hastalığında, onu eğlendirmek için babam bu olayı anımsayıp anlatmış. Babaannem gülmüş, "Desenize Hızır değil! Hınzır gelmiş, ama o da bereket getirmiştir; siz niyete bakın" demiş. Babaannem akıllı kadındı. Herhalde bir bit yeniği sezmişti bunda.

Bu olayın kahramanları çoktan öbür dünyaya göçtüler. Işıklar içinde yatsınlar.

BASINDAN SEÇMELER

Nurhan TÜRK, Kemal DÜZEL

VATAN
2 Nisan 2011

CHP'Lİ İZMİR BELEDİYE BAŞKANI'NA SORUŞTURMA!

İzmir'in Narlıdere ilçesinde imar planında "çok işlevli belediye hizmet" alanı olarak görünen araziye "konut" izni vermediği bildirilen İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, Narlıdere Belediye Başkanı Abdül Batur ve İzmir Büyükşehir Belediyesi meclis üyeleri hakkında İçişleri Bakanlığı tarafından soruşturma izni verildi.

Narlıdere Belediyesi'nden yapılan açıklamada, Narlıdere'de Maliyeye ait, imar planında "çok işlevli belediye hizmet alanı" olan ve sadece kültür, sanat, pazar yeri, ticaret binalarının yapılabilen otoyola cepheli 3 bin 450 metrekairelik mandalina ağaçlarıyla kaplı arazinin 4 kez satılması için ihaleye çıkıldığı belirtildi.

Konut yapılamayan ve daha önce konut yapımına olanak sağlayan imar planı değişikliğinin vatandaşın itirazı üzerine İdare Mahkemesi tarafından iptal edilen arazi nedeniyle Maliyenin, Belediye Başkanı Abdül Batur'u İçişleri Bakanlığı'na şikayet ettiği kaydedildi.

Bakanlığın Ankara'dan gönderdiği Mülkiye Başmüfettişinin, 2009'da hem Narlıdere Belediye Meclisinde, hem de İzmir Büyükşehir Belediye Meclisinde Maliye'ye ait parselin hemen yanındaki 2 bin 229 metrekairelik belediye arsasına "konut" imarı verilmesine, Maliye'ye ait arazinin ise "çok işlevli belediye hizmet alanı" olarak bırakılmasını kamu zararı olarak yorumladığı bildirildi.

Soruşturma iznine onay

Müfettişin bu nedenle İzmir Büyükşehir Belediye Meclis üyelerinin, hem de Narlıdere Belediye Meclis üyelerinin tamamı için soruşturma izni istediği, Bakanlığın da müfettişin isteğine onay verdiği belirtildi. İçişleri Bakanlığı'nın soruşturma izni veren kararına Danıştay'da itiraz edeceklerini belirten Narlıdere Belediye Başkanı Abdül Batur, şunları kaydetti:

"Maliye buraya konut yapamaz"

"Ne yazık ki bu kararla bize neden çok işlevli belediye hizmet alanı konut izni vermiyorsun diye hesap soruluyor. Peki bu hesabı soranlar, imar planında çok işlevli belediye hizmet alanı görünen ve sadece pazar yeri, ticaret, kültür, sanat binalarının yapılacağı bu yere apartman dikilebilecek ruhsatın nasıl verebileceğimizi söylese de bizi dertten kurtarsalar olmaz mı?"

Arazi Maliye'ye ait diye kamu zararına neden olmakla suçlanıyoruz. Bu memleketin pek çok ilinde vatandaşın da binlerce metrekaire arazisi bu şekilde. Bunlar için de aynı duyarlılık, aynı titizlik gösterilmiş mi merak ediyor insan. Mahkeme 'Bu alanda konut olmaz' kararı verdi. Biz gelir elde etmek amacıyla yaptığımız binayı da ticaret, büro binası yaptırdık. Maliye istiyorsa buraya pazar yeri yapabilir. Gelir de sağlar ama konut yapamaz. Biz değil, mahkeme söylüyor bunu. Hal böyleyken biz kamu zararına neden olmakla suçlanıyoruz. Bu yapıları birleri inşaat yapabilsin diye baskı olarak yorumluyoruz. Ama baskıya boyun eğip buraya konut imarı hiçbir zaman vermeyeceğiz. Peşkeş çekilmesine de izin yok."

VATAN
8 Nisan 2011

UCUBE HEYKELİ KİM BOYADI?

Başbakan Erdoğan'ın 'ucube' diye nitelendirdiği İnsanlık Anıtının zemin duvarı, rengarenk boyandı
Dinçer Aktemur / DHA

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 'ucube' diye nitelendirdiği ve kaldırılmasına karar verilen Kars'taki İnsanlık Anıtının zemin duvarı, dün gece kimliği belirsiz kişi ya da kişiler tarafından rengarenk boyandı.

Kars Belediyesi 7 Mart 2011 günü İnsanlık Anıtı'nın yıkımı ihalesini yaptı. Ancak İstanbul'da yaşayan Heykeltıraş Mehmet Aksoy'un avukatları Turgut Kazan, Ashi Kazan ve Serdar Laçın, aynı gün Erzurum 1'inci İdare Mahkemesi'ne dava açtı. Bu dava sonucunda İnsanlık Anıtı ile ilgili yürütmeyi durdurma kararı verildi. Aksoy'un avukatları, "Geri dönüşümü olmayan bir zararın doğmaması için Erzurum 1'inci İdare Mahkemesi yıkım kararına ilişkin yürütmeyi durdurma kararı verdi. Anıt, dava sonuçlanıncaya kadar yıkılamayacak" dedi.

Bunun üzerine Kars Belediye Başkanlığı 1'inci İdare Mahkemesi'nin verdiği yürütmeyi durdurma kararına itiraz etti. Bir üst mahkemeye yapılan itiraz sonucunda Bölge İdare Mahkemesi 16 Mart 2011 tarihinde İnsanlık Anıtı ile ilgili alınan yürütmeyi durdurulması kararını kaldırdı.

Şu anda hiçbir işlem yapılmayan ve öylece duran Kaleiçi Mahallesi Üçler tepesindeki İnsanlık Anıtını gezmeye gidenler bugün ilginç bir görüntüyle karşılaştı. Anıtın 20 metrelik alt zemini kimliği belirsiz kişi ya da kişilerce gece yarısı sarı, yeşil ve pembe renklerle yazı ve çeşitli şekiller çizildi. Çizilen resim ve yazıların ne anlama geldiği öğrenilmezken; şekillerin arasında 'Kars 2011, KGS BER, BB' yazıları okunabildi.

ANKARA (DHA)
12 Haziran 2011

GÖKÇEK TAZMİNATA MAHKUM OLDU

Hürriyet Gazetesi Muhabiri Süleyman Demirkan, Kızılırmak suyunun Ankara şebeke sisteminde kullanılmasına ilişkin bir haberi üzerine, kendisini 'talimatla' ve 'yalan haber yazmakla' suçlayan Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'ten 5 bin lira manevi tazminat kazandı.

Yargıtay'ın bozma kararının ardından Ankara 11'inci Asliye Hukuk Mahkemesi'nde tekrar görülen davanın duruşmasına Demirkan'ın avukatı Fırat Mengü ile Gökçek'in avukatı Hasan İzzet Baysal katıldı. Avukat Mengü davanın kabul edilerek, Gökçek'in müvekkiline tazminat ödemesine karar verilmesini istedi. Avukat Baysal ise eski savunmalarını tekrarladığını belirterek, tazminat isteminin reddini talep etti.

'Talimatla yalan haber yazmakla' suçlanmıştı

Hakim Selim Sarıkaya davayı kısmen kabul ederek, Gökçek'in gazeteci Demirkan'a 5 bin lira manevi tazminat ödemesine hükmettiğini açıkladı. Dava dilekçesinde, Gazeteci Demirkan'ın, 21 Haziran 2007'de Hürriyet Ankara'da 'Kızılırmak Suyu Olmaz' başlıklı haber hazırladığı belirtiliyordu. Haberde Büyükşehir Belediyesinin, Kızılırmak'tan Ankara'ya su getirme projesinin DSİ'nin raporu doğrultusunda uygun görülmediği ve rapora göre suyun getirilmesinin sakıncalarına yer verildiği kaydedilen dilekçede, haber üzerine basın toplantısı düzenleyen Gökçek'in, Demirkan'ı 'talimatla' ve 'yalan' haber yazmakla suçladığı ifade ediliyordu.

Gökçek'in basın toplantısındaki sözlerine de yer verilen dilekçede, Gökçek'in, 'Seni yalancılıkla itham ediyorum' ve 'Siz Emin Çölaşan ile çok samimi olabilirsiniz. Onun talimatıyla da haber yapabilirsiniz' gibi ifadeleriyle Demirkan'ın mesleki şahsiyetini ağır şekilde zedelediği kaydedilerek, 10 bin lira manevi tazminat talep ediliyordu. Mahkeme kararının yazılmasının ardından Gökçek, Demirkan'a 5 bin lirayı 1.6.2007'den itibaren yasal faizleriyle birlikte ödeyecek.

'Gökçek dava açamayınca ben açtım'

Gazeteci Demirkan kararla ilgili olarak yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"Ben devletin kitaplaştırdığı tapu gibi bilimsel raporuna dayanarak haber yaptım ve uyarı görevini yaptım. Ancak, Sayın Gökçek, hiç hak etmediğim şekilde kendisine hakim olan bir TV ile birlikte bazı TV'lerin izlediği ve akşam ana haber bültenlerinde de verdiği gibi kişiliğime ve mesleki onuruma yönelik hakaretlerde bulundu. Bununla da yetinmedi, 'yalan haberle halkı galeyana getirdiğim' savıyla, hakkımda 200 bin liralık tazminat davası açacağını ve adliye de bizzat takip edeceğini söyledi. Ben, haklı olduğumu bildiğim için, 'hak arama ve hukuk yolu herkese açık, buyurun açın' demiştim. Ancak, takip ettim Sayın Gökçek dava açmadı. Bir yıllık zaman aşımına birkaç gün kala araştırdım ve kamuoyuna açıkladığı gibi dava açmadığını öğrenince, 'ben dava açayım da bu hesaplaşma gerçekleşsin' istedim. Çünkü en korktuğum şey, meslek onuru ile asla bağdaştıramadığım 'kasıtlı ve yalan haber' yazmak. Hep kamu adına görev yaptığının bilincinde olarak ve kamu yararını gözeterek gazetecilik yapmaya çalıştım. Yüce Mahkeme'nin kararını saygıyla karşılıyorum" dedi.

ANKARA (DHA)
13 Haziran 2011

AKP'Lİ BAŞKAN KALP KRİZİNDEN ÖLDÜ

Bilecik'in Osmaneli ilçesinin Adalet ve Kalkınma Parti'li Belediye Başkanı evli, 3 çocuk babası Selahattin Çetintaş, geçirdiği kalp krizi sonucunda yaşamını yitirdi.

Osmaneli İlçesi'nden bugün Bilecik'e gelerek İl Genel Meclisi Salonu'nda düzenlenen "Bilecik'in Turizminin Geliştirilmesi" konulu bir toplantıya katılan 54 yaşındaki Selahattin Çetintaş, akşam saatlerinde makam arabasıyla ilçeye dönerken Bayırköy beldesi yakınlarında fenalaştı.

Şoförü otomobille Çetintaş'ın Osmaneli Devlet Hastanesi'ne götürdü. İlk müdahalesi acil serviste yapılan ve kalp krizi geçirdiği belirlenen Çetintaş, daha sonra 112 ambulansıyla Bilecik Devlet Hastanesi'ne sevk edildi. Yolda kalbi duran Çetintaş getirildiği Bilecik Devlet Hastanesi'nde doktorların tüm çabasına rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

İki dönemdir Adalet ve Kalkınma Partisi'nden Osmaneli Belediye Başkanı olarak görevini sürdüren Çetintaş'ın ölümü üzüntü ile karşılandı.

VATAN (DHA)
14 Nisan 2011

BDP'Lİ 2 BAŞKAN GÖREVİNDEN ALINDI

Hakkari'nin Yüksekova İlçesi ile Bitlis'in Hizan İlçesi Kolludere Beldesi'nin BDP'li Belediye Başkanları, 10'ar aylık hapis cezalarının Yargıtay tarafından onanması üzerine İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alındı.

Yüksekova İlçesi BDP'li Belediye Başkanı Ruken Yetişkin ile Hizan İlçesi'nin BDP'li Belediye Başkanı Lezgin Bingöl'ün 16 Mayıs 2004'te İstanbul'da düzenlenen Gençlik Şöleni'nde 'Terör örgütü propagandası' yaptığı gerekçesiyle İstanbul 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi tarafından haklarında dava açıldı. Dava, 2007'de sonuçlandı. Sanıklar 10'ar ay hapis cezalarına çarptırıldı. Cezaları Yargıtay'ın geçen Mayıs ayında onaması üzerine Yetişkin 5 Aralık 2010'da, Bingöl ise 20 Ekim 2010'da tutuklanarak Bitlis E Tipi Cezaevi'ne konuldu. Danıştay 8'inci Dairesi de Bitlis E Tipi Cezaevi'nde hükümlü bulunan Yetişkin ve Bingöl'ün belediye başkanlığı görevlerini yürütme yeterliliğini yitirdiğine hükmetti. Bu karar doğrultusunda da İçişleri Bakanlığı BDP'li başkanları görevden aldı.

VATAN
18 Nisan 2011

MHP'Lİ BAŞKANA GÖZALTI!

MHP Marmaris İlçe Başkanı Gürbüz Gürcoşkun ile oğlu Günay Halil Gürcoşkun, görevli polisleri tehdit edip hakarete bulundukları iddiasıyla gözaltına alındı.

Polisteki ifade veren baba- oğul, savcının talimatıyla serbest bırakıldı.

Dün saat 01.00 sıralarında Barlar Sokağı'ndaki 'Soseweet' adlı diskonun arka tarafında bir grup alkollü genç arasında kavga çıktı. 'Yunuslar' olarak bilinen motosikletli polisler Fatih Çalışkan (39) ve Mehmet Kargın (31) olaya müdahale etti. Polis, kavgaya karışanlar arasındaki MHP Marmaris İlçe Başkanı Gürbüz Gürcoşkun'un (46) oğlu Günay Halil Gürcoşkun'u (22) gözaltına almak istedi. Alkollü olan Günay Halil Gürcoşkun iddiaya göre, polisleri kimliğini gösterip direndi. Gürcoşkun'un, kendisine kelepçe takmak isteyen polislerden Kargın'a küfür edip, tehditler savurarak teknelediği öne sürüldü. Güçlülükle etkisiz hale getirilen alkollü genç, Çarşı Polis Merkezi'ne götürüldü.

Oğlunun gözaltına alındığını öğrenen Gürbüz Gürcoşkun, MHP Yönetim Kurulu Üyesi emekli polis Doğan Demiröz ile birlikte polis merkezine geldi. Bir süre oğlu ile görüşen baba Gürcoşkun da, iddiaya göre polis merkezinin bahçesinde, polis memurları Çalışkan ve Kargın'a hakaret etti. Gerginliği araya giren diğer polisler önledi. Polislerin şikâyetçi olması üzerine Gürbüz Gürcoşkun da gözaltına alındı.

İfadelerine başvurulana baba- oğul hakkında 'Görevli polisleri tehdit ve hakaret' suçundan tutanak tutuldu. Baba- oğul Gürcoşkun savcının talimatıyla, kaçma durumları olmaması ve ikametgâhlarının belli olması nedeniyle serbest bırakıldı.

VATAN
22 Nisan 2011

YEREL YÖNETİMLER REFORMU YAPILACAK.

Avrupa Konseyi Yerel Yönetimler Şartı'na konulan çekinceler kaldırılacak. Yerel yönetimler reformu yapılacak.

Merkezi hükümet kuruluşlarının belediyeler arasında ayrımcılık yapmasına kesinlikle izin vermeyecek, bu tarafsızlık halini yasalarla güvence altına alınacak. Yerel yönetimleri, üniter devlet içinde daha güçlü idari ve

mali yapıya kavuşturulacak. Yerel yönetimleri mali yönden merkeze bağımlılıktan büyük ölçüde kurtararak öz kaynağa dayanan yeni bir mali yapı oluşturulacak. Merkezi yönetimlerin sorumluluktan kaçmak için değil kamu hizmetlerinde etkinliği sağlamak amacıyla yerel idarelerle hizmetleri bölüşeceği bir yapı kurulacak. Merkezi-yerel yönetimler arasında hizmet bütünlüğü sağlanacak. Yerel yönetimler ile vatandaşlar arasında ortaya çıkacak ihtilafların yargıya intikal etmeden çözüme kavuşturulacağı, saydam yapılarda işlev görecektir kent uzlaşma kurulları oluşturulacak.

Devşirme sporcu oymayacak: Ülke genelinde düzenli olarak "sportif yetenek taraması" yapacak, sporcu profili veri tabanı oluşturulacak. Gelecek vaat eden sporculara sosyal güvenceyi de içerecek şekilde maddi destek verilecek. Devşirme sporculara bağımlı spor politikası değiştirilerek, kendi öz değerlerimize yöneleceğiz. Milli sporcularımızla ilgili ödül yönetmeliğini değiştirilerek kamu vicdanının yaralanmasının önüne geçilecek ve ödüllerin eşitlik ilkesi temelinde dağıtılması sağlanacak.

VATAN
23 Nisan 2011

BDP'Lİ BAŞKANLAR TÖRENLERE KATILMADI

Güneydoğu'da 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, coşkuyla kutlanırken, BDP'li belediye başkanları kutlamalara katılmadı.

Diyarbakır Valiliği önünde bulunan Anıt Park'ta Atatürk büstüne çelenk kurulması ile başlayan kutlamalar, daha sonra Atatürk Stadyumu'nda devam etti. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından Diyarbakır Valisi Mustafa Toprak ile 7'inci Kolordu ve Garnizon Komutanı Korgeneral Salih Zeki Çolak halkın bayramını kutladı. Kutlamalara, Büyükşehir Belediye Başkanı BDP'li Osman Baydemir katılmadı.

Diyarbakır Atatürk Stadyumu'nda düzenlenen kutlamalarda Arif Nihat Asya tarafından yazılan 6 kıtalık 'Bayrak' şiirini ezbere okuyan Şehit Polis Mehmet Ercin İlköğretim Okulu 2'inci sınıf öğrencisi Nilay Güzel isimli öğrenci uzun süre alkışlandı. Anıt Park'ta düzenlenen çelenk sunma törenine iktidar partisi temsilcilerinin de katılmadığı gözlemlendi.

Siirt

Siirt'te, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı törenleri, sabah saatlerinde Atatürk Anıtı'nda saygı duruşu, İstiklal Marşı ve çelenklerin konulmasıyla başladı. Törene Siirt Valisi Musa Çolak, Tugay Komutanı Tuğgeneral Ali Şahin İşleyen, Emniyet Müdürü Recep Güven, kamu kuruluşlarının müdürleri ve askeri yetkililer katıldı. Siirt'in bağımsız Belediye Başkanı Selim Sadak ise, törene katıldı. Belediye adına da, Atatürk Anıtına çelenk konulmadı. Kutlamalar Siirt Atatürk Stadında devam etti.

Maliye Bakanı Şimşek Batman'da

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Batman'da aralıklı yağmura rağmen coşkuyla kutlandı. Valilik bahçesinde Atatürk Anıtı'na konulan çelenk töreninin ardından kutlamalar stadyumda devam etti. Batman'da seçim çalışması için bulunan Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'te, 16 Mayıs Şehir Stadyumu'ndaki kutlamalara katıldı. Belediye Başkanvekili Serhat Temel'in katılmadığı kutlamalara Vali Turhan ve Jandarma bölge Komutanı Tuğgeneral Bereceli halkın bayramını kutladı. Okullar arası futbol turnuvasında 1'inci olan Pazaryeri İlköğretim okulu takımına kupayı Maliye Bakanı Mehmet Şimşek verdi. Bakan Şimşek'in "bizimle oynar mısınız?" teklifini öğrenciler kabul etti. Maliye Bakanı Mehmet Şimşek stattan ayrılmadan önce halkın bayramını kutlarken, kendisine verilen buket içekleri stattaki çocuklara verdi. Aralıklarla yağın yağmur nedeniyle öğrenciler zor durumda kaldı.

Mardin'de çocuklar protokole çiçek verdi

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Mardin'de iki yerde kutlandı. Cumhuriyet Meydanı'ndaki ilk kutlamaya Vali Turhan Ayvaz, Tugay Komutanı Tuğgeneral Selim Mert, Belediye Başkanı Beşir Ayanoglu, Artuklu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa Ofiaz, Cumhuriyet Başsavcısı Hakan Dündar, siyasi parti il başkanları ile sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri katıldı. Kutlamalar 21 Kasım şehir stadında devam etti. Bu arada İzmir'den 'gönül köprüsü' projesi kapsamında bir grup Mardin'deki kutlamalara katıldı. Çeşitli okullardan seçilen öğrenciler Vali, Tugay Komutanı, belediye başkanı, Cumhuriyet Başsavcısı ve rektör yardımcısına birer buket çiçek sundu.

Şırnak'ta miniklerin gösterisi beğeni topladı

Cumhuriyet Meydanındaki Atatürk Anıtına çelenk sunma töreniyle başlayan törenlere, Şırnak Valisi Vahdetin Özkan, 23'üncü Jandarma Sınır Tümen Komutanı Tümgeneral Mustafa Bakıcı, Şırnak Belediye Başkanı Ramazan Uysal, Şırnak Cumhuriyet Başsavcısı Zeki Vatan, Şırnak Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ali Akmaz ve kurum amirleri katıldı. Aşırı yağış nedeniyle daha sonra şehir stadından yapılması gereken kutlamalar Kapalı Spor Salonuna alındı. Sabahki programa katılan

BDP'li Şımak Belediye Başkanı Ramazan Uysal salon kutlamalarına katılmadı. Törende ilköğretim öğrencileri hazırladıkları dans ve halk oyunları gösterilerini sundular. Minik öğrencilerin gösterileri izleyenlerin büyük beğenisini topladı.

Silopi İlçesi'ndeki kutlamalara halk yoğun ilgi gösterdi. Spor salonundaki tören ardından, Silopi Kaymakamı Bünyamin Yıldız, 172'inci Zırhlı Tugay Komutanı Atilla Şirin, Cumhuriyet Başsavcısı Mesut Arkuntaş, İlçe Jandarma Komutanı Atamer Yeşil, Silopi İlçe Emniyet Müdürlüğü Selim Kan çarşı merkezinde bulunan sanat sokağında vatandaşlar ve çocuklarla çay içip bayramlaştı.

'Milli iradenin temsil edildiği gün'

Elazığ Atatürk Stadı'ndaki kutlamalarda vali Muammer Erol, 8'inci Kolordu Komutan Vekili Korgeneral Galip Mendi, Belediye Başkanı Süleyman Selmanoğlu öğrenci ve halkın bayramını kutladı.

Milli Eğitim Müdür vekili İbrahim Bozkurt, yaptığı konuşmada, Bayramın, milli birlik ve beraberlik duygusu bilinciyle güçlenen, milli iradenin temsil edildiği gün olduğunu söyledi. Atatürk'ün çocuklara verdiği önemin dünyaya örnek olduğunu ifade eden Bozkurt, Bayramın yıllardır 'çocuk bayramı' olarak kutlandığını kaydetti. Konuşmaların ardından öğrenciler geçit töreni yaptı, hazırladıkları gösterileri sundu.

Tören, yağmur yağışı nedeniyle erken biterildi.

Bingöl'de coşkuyla kutlandı

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı coşkuyla kutlanan yerlerin arasında Bingöl'de yer aldı. Bingöl Şehir Stadyumun'da halkın ve çocukların bayramını kutlayan Vali Mustafa Hakan Güvençer, mikrofonun acizliğine uğradı. Stadyumu dolduran vatandaşların bayramını kutlamak isteyen Vali Güvençer, anonsunu mikrofonsuz yapmak zorunda kaldı. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunması ile başlayan bayram kutlamasını izlemek için çok sayıda vatandaş stadyumu doldurdu. Günün anlamı ve önemini belirten konuşmayı Milli Eğitim Müdürü Mehmet Ali Hansu yaptı. Öğrenciler tarafından şiirler okundu. Düzenlenen yarışmalarda dereceye girenlere ödülleri verilmesinin ardından tören geçişi yapıldı.

Tunceli'de protesto

Tunceli Atatürk Stadındaki programa, belediye adına kimse katılmadı. Vali Mustafa Taşkesen ve Jandarma Bölge Komutan Tümgeneral Harun Ocaklı, öğrenci ve vatandaşların bayramlarını kutladı.

Atatürk Stadı'nda program sırasında bir grup genç, 23 Nisan kutlamalarının yapıldığı alanda, Terörle Mücadele Kanunu (TMK) kapsamında çocukların yargılanmasını protesto etti. Grup adına basın açıklamasını yapan Zülfiyar Samsun, "Bu gün 23 Nisan, sözde çocuklara armağan edilmiş bir gün, ama utançla ifade edilmesi gereken bir kanun ve bir yasa var. Bu kanun terörle mücadele kanunu, bu kanunla yaşları 12 ile 18 arasında değişen çocuklar bu gün bu bayramı kutlayamıyor. Yani çocukların bazıları iyi bazıları terörist ilan ediliyor. Biz biliyoruz ki çocukları böyle yargılamak gaflet ve cehalettir" dedi.

Stadyum etkinlikleri sonrasında Yatılı İlköğretim Bölge Okulları (YİBO) dan gelen öğrencileri Kültür Müdürlüğünde kabul eden Vali Mustafa Taşkesen, öğrencilerle ilgilenerek kitap hediye etti ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı pastasını çocuklarla beraber kesti. Program hatıra fotoğrafı çektilmesi ile sona erdi.

VATAN
26 Nisan 2011

BELEDİYE ÖNÜNDE SİLAHLI EYLEM

Antalya'nın Kemer İlçesi'nde, Belediye Başkanı MHP'li Mustafa Gül'den alacağı olduğunu iddia eden Osman Daloğlu, belediye binası önünde başına tabanca dayayarak intihar edeceğini söyledi. Daloğlu, sivil kıyafetle yanına yaklaşan İlçe Emniyet Müdürü Hasan Mutlu tarafından etkisiz hale getirildi.

Bugün saat 13.30 sıralarında Kemer Belediyesi hizmet binası önüne gelen Osman Daloğlu, başına dayadığı tabancasıyla intihar edeceğini söyledi. Çevreden yaklaşanlara, "Yanına gelmeyin sıkırım kafama" diye bağırarak Daloğlu, "Sözler yerine gelmedi. Bana inanmadınız. Sıkacağım kafama" dedi. Kemer Belediye Başkanı Mustafa Gül'den alacağı olduğu iddia edilen Daloğlu, görüntü alan gazeteciye de tepki göstererek, "Çekmeyin, sıkırtmayın kafama" dedi. Bu sırada olay yerine sivil kıyafetiyle gelen İlçe Emniyet Müdürü Hasan Mutlu, Daloğlu'nun yanına kadar giderek, sakinleştirmeye çalıştı. Daloğlu ile bir süre konuşan Mutlu, daha sonra Daloğlu'nun elindeki tabancayı alarak etkisiz hale getirdi. Müdür Mutlu ve beraberindeki polisler tarafından polis otomobiline bindirilen Daloğlu, ifadesinin alınması için İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

Daloğlu'nun emniyetteki ifadesinde, Kemer Belediye Başkanı Mustafa Gül'e otomobil sattığı fakat otomobilin parasını alamadığını söylediği belirtildi. Konuya ilgili soruşturma devam ediyor.

HÜRRİYET
15 Nisan 2011

CHP'NİN YOLSUZLUK İDDİASI AYBASTI'YI KARIŞTIRDI

CHP Genel Başkan Yardımcısı Süheyl Batum ve Konya Milletvekili Atilla Kart'ın basın toplantısı yaparak Ordu'nun Aybastı İlçesi'nde belediyede yolsuzluk yapıldığına ilişkin ellerinde kaset ve belgeler bulunduğunu açıklaması, ilçede geniş yankı uyandırdı.

Süheyl Batum ve Atilla Kart, dün TBMM'de yaptıkları basın toplantısında, Ordu'nun Aybastı İlçesi'nde parti çalışması yaptıkları sırada yolsuzluk iddiasına ilişkin kaset ve belgelerin ellerine geçtiğini söyledi. Batum ve Kart kasette, Ak Partili belediye başkanı ve milletvekili ile bir işadamı arasında para alışverişi görüntülerinin bulunduğunu, kaseti Başbakan Erdoğan'a ve savcıya vereceklerini açıkladı.

Kaset iddiası Aybastı'yı karıştırdı

Belediyede para alışverişi iddiaları Aybastı İlçesi'nde geniş yankı uyandırırken, olayın meraya, konut yapımla ilgili olduğu ileri sürüldü.

Aybastı Belediye Başkanı Ak Partili İzzet Gündoğar, "Çiğ yemedik ki karnımız ağrısın" dedi. DHA muhabirinin İstanbul'da Ordu Tanıtım Günleri Fuarı'nda bulduğu Başkan İzzet Gündoğar, konuya ilişkin şunları söyledi:

"Şu anda İstanbul'dayım. Aybastı'ya dönüşümde gerekli açıklamayı yapacağım. Tamamen iddiadan ibaret. Ben görüntülerini görmedim. Ne olduğunu da bilmiyorum. Çiğ yemedik ki karnımız ağrısın. Ne Allah katında, ne millet katında verilemeyecek bir hesabınız yok. CHP'nin çamur at izi kalsın mantığı ile ortaya attığı bir iddia. Kamera kaydının da benim odamdaki kamera kaydı olduğu ileri sürülüyor. Ben göreve geldiğim günden itibaren odama güvenlik kamerası koydurdum. Bu gizli bir kamera değil. Döndüğümüzde gerekli açıklamaları yapacağım."

Kasetteki görüntü kayıtlarında olduğu iddia edilen Ak Parti Ordu Milletvekili Ayhan Yılmaz ise Kart'ın iddia ettiği görüntülerin basında yayınlanması halinde gerekli açıklamayı yapacağını söyledi. 12 Haziran seçimlerinde aday gösterilmeyen Yılmaz, "Halkımızın vekili olarak Ordu'yu TBMM'de temsil etmekten büyük bir onur duydum ve bölgemizin başını eğdirecek, onurunu kıracak, hiçbir hareket ve hizmette bulunmadım. Arkamı döndüğüm zaman AK Parti hükümetimiz sayesinde memleketimizde gözle görülebilir, güzel eserler bıraktığımıza inanıyoruz" diye konuştu.

HÜRRİYET
15 Nisan 2011

BELEDİYE OTOBÜSÜNDE AHLAK BEKÇİLİĞİ

17 Nisan akşamı Taksim-Sarıyer seferini yapmaya hazırlanan İETT otobüsü şoförünün hemen arka koltuğunda kol kola oturan genç çifte "Burası seks otobüsü değil" diyerek hakaret etmesi ve zor kullanarak otobüsten indirmesi internette ortalığı birbirine kattı. Olayı kabul eden İETT, otobüs şoförü hakkında inceleme başlatıldığını açıkladı.

Topbaş: Yanlışlık varsa gereken ceza verilir

Aynı zamanda Eksişözlük yazarı olan ve otobüsten indirilen yolcunun yazdığı bilgilere göre olay şöyle gelişti:

17 Nisan'da Taksim'den saat 22:55'te Sarıyer istikametine doğru yola çıkmaya hazırlanan 25T numaralı İETT otobüsünün şoförü yolcular arasında bulunan ve kendisinin arkasında kol kola oturan genç çifte "Burası seks otobüsü değil" diyerek saldırdı ve gençlerin aşağı inmesini istedi.

Şoför gençlerin otobüsten inmemesi durumunda sefere çıkmayacağını söyleyerek kontağı kapattı ve beklemeye başladı.

Bazı yolcuların duruma itiraz etmesi üzerine gerginlik artarken genç çift ve yolculardan bir kişi aşağı indi. Otobüsten inip şoföre tepki gösteren yolculara ise yine yolcular arasında bulunan başka bir kişi tekme ve tokatla saldırdı.

Otobüsten indirilen ve darp edilen yolcular şikayetçi olmak için önce polise sonra da İETT hat amirliğine başvurdu.

İETT: "şoföre gereken ceza verilecek"

Olay internet üzerinden hızla yayılırken Hurriyet.com.tr'nin ulaştığı İETT yetkilileri şoförün davranışının çok yanlış olduğunu ve gerektiği cezayı alması için incelemenin başlatıldığını açıkladı.

İETT Basın Danışmanı Ömer Faruk Birpınar, İETT'nin bu konularda çok hassas olduğunu, şoförlerin üniversite ortamında öfke kontrolü ve stres yönetimi eğitimi aldığını ve benzer olayların tekrar yaşanmaması için ellerinden geleni yapacaklarını vurguladılar.

“En ufak mütamaha yok”

İETT’den yapılan yazılı açıklamada da, şoförün tespit edildiği ve bu tür olaylara karşı en ufak bir mütamaha göstermediği vurgulandı. İETT’nin açıklaması şu şekilde:

17 Nisan 2011 saat 22:50’de 25T hattında talihsiz bir olay gerçekleşmiştir.

Belirtilen olayda adı geçen personelimiz, hızlı bir şekilde tespit edilerek hakkında gerekli işlem başlatılmıştır. İnsana ve İstanbul’a kaliteli hizmeti ilke edinen kurumunuzda şoförlerimizin bu tür müdahaleler hoş karşılanmamakla birlikte sorumlulu olan personel hakkında toplu iş sözleşmesi gereğince gerekli cezai işlemler hassasiyetle uygulanmaktadır.

7 bin çalışanımız geçen yıldan itibaren üniversite ortamında, üniversite hocalarının gözetiminde halkla ilişkiler, stres yönetimi, öfke kontrolü ve diğer mesleki konularda eğitimlere tabi tutulmaktadır. Şoförlerimiz başta olmak üzere hatta çalışan bütün personelimiz, yaptıkları işin zorluğuna ve trafik içinde yaşadıkları strese rağmen toplum içinde davranışlarına dikkat etmek zorundadır.

Bu tür olumsuz davranışları sergileyen personelimiz üzerinde hassasiyetle durduğumuzu, bu tür olaylara karşı en ufak bir mütamaha göstermediğimizin bilinmesini isteriz.

Olayı anlattılar

Olayın mağdurlarından Onat Baş ise ntvmsnbc’ye olayı şu şekilde anlattı; “Kız arkadaşım yurtda kalıyor ve onu yurda yetiştirmek için biz genellikle aynı otobüsü kullanıyoruz. Dün gece de otobüse bindik. Ben kız arkadaşıma sadece sarılmıştım. Kısa bir süre sonra şoför bize dönerek, ‘İnin lan arabadan, burası şey yapma yeri değil’ dedi. Ben ilk önce şoke oldum. Ardından, ‘Ne yapma yeri değil, açık konuş’ dedim. Şoför de bana, ‘Seks yapma yeri değil’ cevabını verdi.

Bu sırada otobüse binen başka bir yolcu şoföre böyle konuşamayacağını, söyleyerek bana destek verdi. Şoför ise otobüstü hareket ettirmeyeceğini, bizim inmemiz gerektiğini söyledi. Bir süre bizi sözle tacize de devam etti. Sonunda biz ve bizimle birlikte şoförle konuşan arkadaş otobüsten indik. Fakat şoför otobüstü hareket ettirmedi ve sonrasında o da otobüsten indi.

‘Adımı vermem, plaka orada’

Kendisine gidip adını sordum. Bana adını vermedi ama otobüsün plakasını alabileceğimizi söyledi. Ben şoförün fotoğrafını çekmeye çalışırken kaçtı. Ben de otobüsün plakasını çektim ve birden ortalık karıştı. Bir arbede oldu. Bize yardım eden arkadaş darp edilmeye başlandı. O sırada birileri araya girdi.

Kız arkadaşım da yurda geç kaldığı ve daha geç kalırsa sorunu yaşayacağı için metroya gittik. Bize yardım eden arkadaş baktık bulamadık ama şans eseri bu sabah kendisiyle internet üzerinden haberleştik.”

Baş, ayrıca konuyla ilgili İETT’ye şikayette bulunduğunu da açıkladı.

‘Devlet malı keyfi kullanılmaz’

Olayda genç çiftte destek veren Gökçe Koç da yaşadıklarını ntvmsnbc’ye şöyle aktardı; “Ben üniversite öğrencisiyim ve yurduma gitmek için otobüse binerken şoförün genç bir çifti taciz ettiğini duydum. Kendisine bunu yapmaya hakkı olmadığını söyledim. Sonrasında otobüstü hareket ettirmesi gerektiğini, devlet malını keyfi kullanamayacağını aktardım. Şoför ise genç çifti işaret ederek, ‘Siz inmeden gitmem’ demeye ve kendince söylenmeye devam etti.

Ben sonunda mağdur olan arkadaşla olay büyümeden inmemiz gerektiğini belirttim. İlk başta kabul etmese de sonrasında indik. Fakat şoför hareket etmedi. Bize laf söylemeye devam etti ve ardından otobüsten kendisi de indi. O sırada ben de sinirlenerek otobüse vurdum ve, ‘Bu otobüs ne bizim, ne senin ne de Recep Tayyip Erdoğan’ın. Bu Atatürk’ün kurduğu ülkenin otobüsü’ dedim.

‘Bana vurmaya başladılar’

O esnada kim olduğunu bilmediğim ama sivil giyimli biri gelerek bana, ‘Sen devlet malına nasıl zarar verirsin’ dedi ve vurmaya başladı. Ben telefonu korumaya çalışırken gözlüğüme ve kafama bir kaç yumruk aldım. O sırada başımı eğdim. Bana kimler vurdu açığı göremedim.

Ardından Taksim’deki bir polis aracına gidip olayı anlattım. Bana meydana bulunan asayiş ekiplerine gitmemi söylediler. Asayiş ekipleri ise durumu anladıklarını ama yapılması gerekenin 155’i aramak olduğunu ya da İETT Hareket Amirliği’ne şikayet etmem gerektiğini belirtti.

‘Şikayetim dikkate alınmadı’

Hareket amirliğine gittiğimde 10 dakika beklettiler ve sonunda bir A4 boyutunda fotokopi kağıdı verdiler ancak şikayetim alınmadı. Ben de bu sabah İETT’ye bir şikayet maili attım” diyerek olayı anlattı.

HÜRRİYET
19 Nisan 2011

BAYDEMİR POLİSLE KAVGA ETTİ

KCK davası olaylı başladı. Diyarbakır Belediye Başkanı Osman Baydemir ile polisler arasında tartışma çıktı.

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi önünde KCK duruşması nedeniyle toplanan gruptan yüzleri maskeli bazı kişiler, polise, taşlı, molotofkokteyli ve havai fişekle saldırdı. Bunun üzerinde güvenlik güçleri gruba biber gazı ve basınçlı suyla müdahalede bulundu. Olaylarda aralarında polislerin de bulunduğu bazı kişiler yaralandı. Bazı kişiler gözaltına alındı.

Çıkan olaylar üzerine polis belediye bahçesine girdi. Bunun üzerine Belediye Başkanı Osman Baydemir bahçeye inerek polislerle tartıştı.

Belediye otobüsüne taş

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine ait otobüsü durdurup yolcularını indiren bir grup gösterici, araca molotofkokteyli attı. Sur ilçesi Melikahmet Caddesi'nde bir grup gösterici, barikat kurup yolu ulaşıma kapattıktan sonra Büyükşehir Belediyesine ait Kenan Polat yönetimindeki 21 AK 055 plakalı otobüsü durdurdu.

Sürücü ve yolcuları otobüsten indiren göstericiler, araca molotofkokteyli attı. Otobüste çıkan yangın, Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü ekiplerince söndürüldü. Otobüste maddi hasar meydana geldi.

Sürücü Kenan Polat yaptığı açıklamada, seyir halindeyken yola barikat kurulduğunu belirterek, "Yolcuları ve beni indirdikten sonra molotofkokteyli attılar" dedi. Olay yerine gelen güvenlik güçleri, zanlıları yakalamak için çalışma başlattı.

HÜRRİYET
20 Nisan 2011

BİR KÖYÜN UMUDU OLDU

Denizli'nin Bozkurt ilçesine bağlı Hayrettin Köylüleri, umutlarını, 133 yıl önce Bulgaristan'dan getirdiği iddia edilen ters lale çiçeğine bağladı.

Hakkari'de yetiştirilerek ihraç edilen ve dünyanın ender çiçeklerinden olan ters lale, Denizli'nin Bozkurt ilçesine bağlı Hayrettin Köyünde doğal ortamda yetişiyor. İddiaya göre, Bulgaristan'dan 133 yıl önce gelerek köyü kuranların yanlarında getirdikleri lale soğanının etrafa atılmasıyla kendiliğinden çıkan ve ortama uyum sağlayarak çoğalan ters laleler, köylülerin geçim umudu oldu. Hayrettin Köyü sakinleri, köylerinde doğal olarak yetişen ve ekonomik açıdan değere sahip olan ters lalenin bilinçli üretimini yapıp ekonomiye kazandırmak istiyor.

Hayrettin Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Başkanı Tahir Çelik, köyün 1878'de Bulgaristan'ın Deliorman bölgesinden gelen göçmenler tarafından kurulduğunu belirterek, "O zamandan beri çiçekliğe önem verilmiştir. Bugüne kadar peyderpey yabancı şekilde yetişen çiçekler köyün her tarafını sarımsı vaziyette. Konuyu Denizli Belediyesine aktardık. Sağ olsunlar, yardımcı oldular" dedi.

Köyde ters lalenin yanı sıra çok bilinmeyen bir nergis türünün de yetiştiğini dile getiren Çelik, şunları anlattı:

"Rivayete göre, Hz. İsa'nın ölümüne kadar gökyüzüne bakan laleler, onun ölümüyle hüzünlendirilerek ters dönmüş. Hristiyanlarca bu çiçek kutsal kabul ediliyor. Hakkari'de üretilen bu çiçek Avrupa'ya ihraç ediliyor. Oysa bizde doğal ortamda yetişiyor. Muhtemelen atalarımız Deliorman bölgesinden ters lalenin soğanını getirdiler ve burada kendiliğinden çoğaldı. Bunu kesme çiçekçilik şeklinde ekonomiye büyük katkı sağlayacağını düşünüyoruz. 'Bu çiçeği tarıtsak hem köyümüze, hem ilimize faydası olur. Bu sayede hem köyümüzdeki iş imkanı artar hem de işsizlik nedeniyle kente göç eden köy sakinleri, köye geri döner diye düşünüyoruz."

Köy muhtarı Hasan Öztürk, köyün gelişmesi için kesme çiçek işiyle uğraşmayı düşündüklerini, şimdiye kadar geliştirmek için bu işin artık bilinçli şekilde yapılması için çalışmalara başladıklarını ifade etti.

Denizli Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürü Lale Gönüllü ise köylülerin zamanında Bulgaristan'dan getirdikleri bu soğanı geliştirmek istediklerini belirterek, şöyle dedi:

"Türkiye'de böyle bir soğana rastlamadık. Bu soğanı geliştirip hem Denizli'yi tanıtmak, hem de köylüye katkı sağlamak, yeni bir ticari alan oluşturmak amacıyla bu soğanı inceledik. İnceleme sonucunda soğanları toplayıp belli bir deneme üre-

timi yapma kararı aldık. İlk hedefimiz hem patent almak, hem deneme tarlasını oluşturarak, tarlada gelişimini görmek. Türkiye’de bu çiçek kendiliğinden yetişmediği için rahatlıkla patent alabilirler. Patent almaları için belediye olarak öncülük edeceğiz.”

Köyde sadece ters lale değil, sümbül ve nergislerin de yetiştiğini gördüklerini ifade eden Göntüllü, diğer çiçeklerin üretimini de teşvik edeceklerini ifade etti.

HÜRRİYET
23 Nisan 2011

UCUBE’Yİ KORUMAYA ALDILAR

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın ‘ucube’ diye nitelendirdiği ve kaldırılmasına karar verilen insanlık anıtı önünde toplanan sanatçılar, yıkılması kararını protesto ettiler. Heykeltıraş Mehmet Aksoy, sanatın onurunu korumak için biraraya geldiklerini bildirdi.

İstanbul’dan bir grup sanatçı, kaldırılması için hazırlıklara başlanan İnsanlık Anıtı önünde basın açıklaması yapmak üzere uçakla Kars’a geldi. Edip Akbayram, Tank Akan, Suavi, Rutkay Aziz, Onur Akın, Menderes Samancılar gibi sanatçıların yer aldığı kafiyele Erzincan eski Cumhuriyet Başsavcısı ve CHP Denizli Milletvekili adayı İlhan Cihaner, Heykeltıraş Mehmet Aksoy, Avukat Turgut Kazan, Kars eski Belediye Başkanı Naif Alibeyoğlu da yer aldı. Yaklaşık 2 bin kişilik grup kent merkezinden Sıkkapı Mahallesi’nde bulunan İnsanlık Anıtına otobüs, minibüs ve otomobillerle gitti.

İnsanlığa barış getirmesi dileğiyle İnsanlık anıtını yaptıran dönemin belediye başkanı ve CHP Kars Milletvekili adayı Naif Alibeyoğlu, anıtın değil yüreklerin yıkılacağını belirtti. Soykırım anıtlarına karşı insanlık anıtını yaptırdıklarını anlatan Alibeyoğlu, “Tek amacımız dünyaya barışı duyurmaktır. 7 yıldan beri bu anıtı niye yaptığımızı anlattık” diye konuştu.

İnsanlık anıtı önünde düzenlenen mitingde konuşan heykeltıraş Mehmet Aksoy’un avukatı Turgut Kazan, yıkımla ilgili hukuksal anlamda bir çözüm kalmadığını belirtti. Kazan, 12 Haziran seçimlerinde bunun hesabının sorulmasını istedi. Sanatçılara destek için Kars’a gelen Erzincan eski Cumhuriyet Başsavcısı ve CHP Denizli Milletvekili adayı İlhan Cihaner, heykele sahip çıkarak 12 Haziran’da iktidarı yıkacaklarını ileri sürdü. Cihaner konuşurken, anıt önünde toplananlar ‘Seni yargılayanlar yargılanacaktır’ sloganı attı.

Sanatçılar olarak bu tür mücadelelerin içine göğüslerini gererek girdiklerini belirten Tank Akan ise heykelle ilgili bu aşamaya gelmesinden üzüntü duyduklarını bildirdi. Türkiye’nin dört bir yanından gelen sanatçılara teşekkür eden heykeltıraş Mehmet Aksoy, “Yorgunsunuz ama umut saçıyorsunuz. Ressam, müzisyen, şarkıcı, aktrist arkadaşlarım, yazar dostlarım, sanatsever arkadaşlar hepinizi candan kucaklıyorum. Sanatımızın onurunu korumak için buradayız” dedi.

Sanatın ruhu temizlediğini, kafaları ucubelerden, putlardan koruduğunu savunan Mehmet Aksoy, “Sanat yenmez ama ‘ekmek, su kadar gereklidir’ demek için buradayız. Düşmanlıklar, savaşlar son bulsun, insanlığa uzanan el tutulsun diye o eli tutmak için buradayız. Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı 23 Nisan’a ve Cumhuriyetimize sahip çıkmak, böyle bir günde heykelin yıkımını başlatmamak için buradayız. Tek doğru benim doğrum, tek hukuk benim hukukum diyenlere, taammi-den cinayetlere, yargısız infazlara, güzeli çirkin, kötüyü iyi, haklıyı haksız, şerefsizi şerefli, gösterenlere karşı buradayız” diye konuştu.

İnsanlık anıtı önünde toplanan yaklaşık 2 bin kişi ‘anıtı yıknlar, memleketi satanlar’, ‘Boyun eğme sahtanata dur de’ diye slogan attılar. Basın açıklamasına katılan çeşitli kültür sanat demeklerinin başkanları yıkım kararına tepki gösterdiler.

HÜRRİYET
24 Nisan 2011

İETT OTOBÜSÜNDE ÖPÜŞME EYLEMİ

İstanbul’da dün gece, 17 Nisan akşamı ‘Burası seks otobüsü değil’ denilerek İETT şoförü tarafından hakaret edilen ve otobüsten indirilen genç çiftte destek eylemi yapıldı. İnternet aracılığıyla örgütlenen genç aşıkdar birden öpüşmeye başladı. Ancak bu kez İETT şoförü hiçbir şey söyleyemedi.

Sosyal ağlardan örgütlenen genç aşıkdar, İETT’yi otobüste öpüşerek protesto etti. Dün gece saatlerinde Taksim’e gelen genç çiftler, Taksim-Sarıyer hattında çalışan bir otobüse bindi. Genç çiftler, iki sevgilinin araçtan indirilmesini protesto amacıyla, yolcuların şaşkın bakışları altında öpüşmeye başladı. Protestocu gençler, daha sonra Gülmüşsuyu’ndaki ilk durakta inerken, alkışlarla eylemlerine son verdi.

DEĞİŞEN MEVZUAT...

YASALAR, BAKANLAR KURULU KARARLARI, TÜZÜKLER, YÖNETMELİKLER, TEBLİĞLER, GENELGELER

01.04.2011 - 30.04.2011

İsmail Bingöl

NO	KONU	RESMÎ GAZETE	
		TARİH	SAYI
KANUNLAR			
6215	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	12.04.2011	27903
6217	Yargı Hizmetlerinin Hızlandırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	14.04.2011	27905
6222	Sporda Şiddet Ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun	14.04.2011	27905
6225	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	26.04.2011	27916
BAKANLAR KURULU KARARLARI			
2011/1487	Bazı Mahalli İdare Birliklerinin Kurulmasına İzin Verilmesi Hakkında Karar	09.04.2011	27900
2011/1713	6111 Sayılı Kanunda Yer Alan Bazı Başvuru ve İlk Taksit Ödeme Sürelerinin Uzatılmasına İlişkin Karar	30.04.2011	27920
YÖNETMELİKLER			
	Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.04.2011	27900
	Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	10.04.2011	27901
	Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı Kriterler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	14.04.2011	27905
	Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	14.04.2011	27905
	Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.04.2011	27911
	Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.04.2011	27911
	Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.04.2011	27911
	Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.04.2011	27917
	İller Bankası Anonim Şirketi İnsan Kaynakları Yönetmeliği	29.04.2011	27919
	Kısa Çalışma Ve Kısa Çalışma Ödeneği Hakkında Yönetmelik	30.04.2011	27920
TEBLİĞLER			
Maliye Bakanlığından			
	Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 334)	02.04.2011	27893
	5811 Sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanuna İlişkin Genel Tebliğ (Seri No: 4)	07.04.2011	27898
	Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 335)	10.04.2011	27901
	Katma Değer Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 115)	22.04.2011	27913

TEBLİĞLER**Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan**

18 Yaşını Doldurmayanlara Alkollü İçkilerin Satış ve Sunumunun Yapılamayacağına İlişkin Uyarı Yazılarının Şekli ve İçeriğine İlişkin Tebliğ	09.04.2011	27900
---	------------	-------

Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 334)

02.04.2011 tarih ve 27893 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan adı geçen Tebliğ; Hazineye ait taşınmazların 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna, 5838 sayılı Kanunla eklenen ek 3. maddenin dokuzuncu fıkrası uyarınca, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi gereğince 16.07.2009 tarihli ve 27290 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14.07.2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla gruplandırılan illerde ve teşvik edilen sektörlerde yatırım yapacak gerçek ve tüzel kişilere, 492 sayılı Harçlar Kanununun 63. maddesinde yer alan harca esas değer üzerinden doğrudan satışına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

Tebliğin IV/C bölümüne göre; bu Genel Tebliğ kapsamında yatırım amaçlı satışı talep edilen ve satış talebi uygun görülerek kendisine satış yapılmasına karar verilen yatırımcı gerçek veya tüzel kişilere satılacak Hazineye ait taşınmazlardan;

a) Belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde olan ve imar planında gerçekleştirilecek olan yatırım türüne uygun amaca ayrılmış olanlar doğrudan satılabilir.

b) Belediye ve mücavir alan sınırları içinde veya dışında olan ve plansız alanda kalan taşınmazlara yönelik olarak yatırımcılara, satış işlemine esas olmak üzere ve taşınmazın üzerinde yapılacak yatırımın türüne uygun hale getirilmesinin sağlanması amacıyla; tescil, ifraz, tevhit, terk ve benzeri işlemlerin yapılması, gerekli izinlerin alınması ve imar planının yaptırılmasını sağlamak üzere bir yıla kadar bedelsiz ön izin verilebilir.

5811 Sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanuna İlişkin Genel Tebliğ (Seri No: 4)

Söz konusu Tebliğ; 07.04.2011 tarih ve 27898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur. 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanunun uygulamasına yönelik olarak 1, 2 ve 3 seri no.lu 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanuna İlişkin Genel Tebliğlerde gerekli açıklamalar yapılmış bulunmaktadır. Anılan Kanunun uygulamasına ilişkin olarak, 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 3. maddesiyle yapılan düzenlemelere ilişkin açıklamalar bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

Bazı Mahalli İdare Birliklerinin Kurulmasına İzin Verilmesi Hakkında Karar

09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2011/1487 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Ankara İli Polatlı İlçesinde Polatlı ve Haymana Belediyeleri Çevre Geliştirme Birliği (P.H.B.Ç.G.B), Muğla İli Fethiye İlçesinde Fethiye Batı Akdeniz Karaçulha Bölge Hali Birliği (FETBAT-KAR HALİ), Tunceli İli Merkez İlçesinde Tunceli-Pülümür-Nazmiye-Ovacık-Mazgirt Belediyesi Katı Atık Yönetim Birliği (DER-KAB) kurulmasına 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 4. maddesine karar verilmiştir.

Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan adı geçen Yönetmeliğin 1. maddesi ile Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin eki EK-1'de yer alan "Kentsel, Sosyal ve Teknik Altyapı" tablosu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kentsel, Sosyal ve Teknik Alt Yapı" (1)

Nüfus	0-15.000	15.000-45.000	45.000-100.000	100.000-+
Kreş+ Anaokulu (2)	1 m ² / kişi	1 m ² / kişi	1 m ² / kişi	1 m ² / kişi
İlköğretim (2)	4 m ² / kişi	4 m ² / kişi	4 m ² / kişi	4 m ² / kişi
Ortaöğretim (2)	3 m ² / kişi	3 m ² / kişi	3 m ² / kişi	3 m ² / kişi
Aktif Yeşil Alan (3)	10 m ² / kişi	10 m ² / kişi	10 m ² / kişi	10 m ² / kişi
Sağlık Tesisi Alanları (2)	2 m ² / kişi	2 m ² / kişi	3 m ² / kişi	4 m ² / kişi
Kültürel Tesis Alanları (2)	0.5 m ² / kişi	1 m ² / kişi	2 m ² / kişi	2,5 m ² / kişi
Sosyal Tesis Alanları (2) (4)	0.5 m ² / kişi	0.5 m ² / kişi	1 m ² / kişi	1,5 m ² / kişi

Halk Eğitim Merkezi	0.4 m ² / kişi	0.4 m ² / kişi	0.4 m ² / kişi	0.4 m ² / kişi
Dini Tesis Alanları	0.5 m ² / kişi	0.5 m ² / kişi	0.5 m ² / kişi	0.5 m ² / kişi
İdari Tesis Alanları	3 m ² / kişi	3.5 m ² / kişi	4 m ² / kişi	5 m ² / kişi
Teknik Alt Yapı (yol ve otopark hariç)	1 m ² / kişi	2 m ² / kişi	3 m ² / kişi	4 m ² / kişi

(1) Alan hesabında, planlamaya esas olan projeksiyon nüfusu dikkate alınacaktır.

(2) Özel Kreş + Anaokulu, Özel İlköğretim, Özel Ortaöğretim, Özel Sağlık Tesisi, Özel Kültürel Tesis, Özel Sosyal Tesis Alanları, (EK-1a), (EK-1b) ve (EK-1c)'de belirtilen alan büyüklüklerinin altına düşülmemek ve imar planı kararıyla ayrılmak, oranları ilgili Bakanlık veya kamu kuruluşunca belirlenmek kaydıyla, bu tabloda belirtilen kişi başına asgari standart değerinin içinde yer alır.

(3) Belediye ve mücavir alan sınırları dışında yapılacak olan planlamalarda aktif yeşil alan miktarı, kişi başına 14 m² alınmak suretiyle belirlenecektir. Bu tablodaki diğer kullanışlar ise gerek duyulması halinde kullanılır.

(4) Sosyal tesis alanları; huzurevi, rehabilitasyon merkezi, güçsüzler evi, yetiştirme yurdu gibi alanları kapsamaktadır."

18 Yaşını Doldurmayanlara Alkollü İçkilerin Satış ve Sunumunun Yapılamayacağına İlişkin Uyarı Yazılarının Şekli ve İçeriğine İlişkin Tebliğ

09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan adı geçen Tebliğ'in 1. maddesine göre Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satışına ve Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamına giren işyerlerinden, müşterilerin içeri girmek suretiyle alkollü içkileri alabildiği yerlerde, bu ürünlerin satış noktaları ve ödeme noktalarına, diğer işyerlerinde ise müşterilerin görebileceği yerlere asılması zorunlu yasal uyarılar;

a) Asgari A4 boyutunda, beyaz zeminde, yasal uyarı yazısı sürekli ve kalıcı olmak kaydıyla kâğıt veya süreklilik arz eden uygun bir materyal üzerinde yer alır,

b) Köşeleri oval kırmızı renkli çerçeve ile çerçevelenir,

c) Baskı yapılan alanın üstte kalan yüzde yirmibeşlik kısmında; siyah renkli "18" ibaresi ile bu ibarenin altında büyük harflerle yazılmış "YASALTI" ibaresinin, ortasından soldan sağa doğru çapraz şekilde bir kırmızı çubuk geçen kırmızı renkli bir daire içerisinde kapalı bulunduğu grafikten oluşan onsekiz yaş altına satış yapılamaz sembolünü içerir,

ç) En az iki santimetre büyüklüğünde, kırmızı renkli

büyük harflerle yazılan "YASAL UYARI:" ibaresi ile siyah renkli büyük harflerle yazılan ve Ek-1'de gösterilen "18 YAŞINI DOLDURMAYANLARA ALKOLLÜ İÇKİLERİN SATIŞI VEYA SUNUMU YAPILAMAZ; YAPANLAR HAKKINDA YASAL İŞLEM UYGULANIR." ibaresini içerir,

d) İtalik olmayan ve Haettenschweiler yazı karakteri kullanılarak Türkçe olarak yazılır ve yukarıda belirtilenlerin dışında başkaca işaret ve ibare içermez,

e) Kırmızı renk kullanılması gereken yerlerde bayrak kırmızı kullanılır,

f) Alkollü içkilerin satışının yapıldığı yerlerde asılması zorunlu yasal uyarılar, yukarıda yer alan örneğe uygun olarak düzenlenir.

Tebliğin 2. maddesine göre yasal uyarılar, yukarıdaki şartlara uygun olmak kaydıyla, baskı, çıkartma ve yapıdırma gibi usullerle uygulanabilir.

Tebliğin 3. maddesine göre Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan ve diğer kurumlardan işletme belgesi almış turistik amaçlı ve benzeri tesislere, havaalanları gibi yabancıların yoğun olarak alışveriş yaptığı işyerlerine, Türkçe uyarılara ilaveten birer örneği Ek-2'de yer alan en çok konuşulan yabancı dillerde uyarılar da asılabilir.

Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

10.04.2011 tarih ve 27901 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan adı geçen Yönetmelikte ve Yönetmelik eklerinde birçok değişiklik yapılmış, Yönetmeliğe geçici maddeler ve yönetmelik maddelerine fıkralar eklenmiştir.

Bu Yönetmeliğin 9. maddesi ile aynı adlı Yönetmeliğin 85. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ecrimisilin tespit ve takdirinde belediyeye de bilgi sorulacak kuruluşlar içerisine alınmıştır.

"(1) Hazine taşınmazlarının kişilerce işgale uğradığının tespit edilmesi hâlinde, tespit tarihinden itibaren onbeş gñn içinde "Taşınmaz Tespit Tutanağı"na (Ek-8) dayanılarak, tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere bedel tespit komisyonunca ecrimisil tespit ve takdir edilir.

(2) Ecrimisilin tespit ve takdirinde; İdarenin zarara uğrayıp uğramadığına ve işgalcinin kusurlu olup olmadığına bakılmaksızın, taşınmazın işgalci tarafından kullanım şekli, fiili ve hukuki durumu ile işgalden dolayı varsa elde ettiği gelir, aynı yer ve mahalde bulunan emsal nitelikteki taşınmazlar için oluşmuş kira bedelleri veya ecrimisiller, varsa bunlara ilişkin kesinleşmiş yargı kararları, ilgisine göre belediye, ticaret odası, sanayi odası, ziraat odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulmak suretiyle edinilecek bilgiler ile taşınmazın değerini etkileyecek tüm unsurlar göz önünde bulundurulur. İşgalin şekli, Hazine taşınmazının konumu ve taşınmazdan elde edilen gelir gibi unsurlar itibarıyla asgari ecrimisil tutarlarını belirlemeye Bakanlık yetkilidir.”

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

12.04.2011 tarih ve 27903 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 29.03.2011 tarih ve 6215 sayılı adı geçen Kanun ile muhtelif Kanunlarda değişiklikler yapılmış ve yeni geçici maddeler eklenmiştir, Bu Kanunun 15. maddesi ile 6762 sayılı Kanunun 401.maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Pay sahipleri arasında Devlet, il özel idaresi, **belediye** ve diğer kamu tüzel kişileri, sendikalar, dernekler, vakıflar, kooperatifler ve bunların üst kuruluşları bulunan anonim şirketlerde ve iştiraklerinde; kamu tüzel kişileri ile kamuya yararlı dernek ve vakıflar lehine tesis edilebilecek imtiyazlar hariç olmak üzere, diğer pay sahiplerinden biri veya birkaçı lehine bu Kanunda düzenlenen herhangi bir imtiyaz tesis edilemez.

İkinci fıkraya aykırı esas mukaveleler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde anılan fıkra hükmüne uygun hale getirilir. Gerekli esas mukavele değişikliklerinin ve uyarlamalarının bu süre içinde gerçekleştirilmemesi halinde, ilgili esas mukavele hükümleri bu sürenin dolduğu tarihte kendiliğinden geçersiz hale gelir ve esas mukavelede öngörülen imtiyazların tümü kanunen sona erer.”

Bu Kanunun 21. maddesi ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 26. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 26 – Büyükşehir **belediyesi** kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketleri kurabilir. Genel sekreter ile **belediye** ve bağlı kuruluşlarında yöneticilik sıfatını haiz personel bu şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında görev alabilirler. Büyükşehir **belediyesi**, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu

ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının % 50’sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50’sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50’sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın **belediye** meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebilir.”

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

14.04.2011 tarih ve 27905 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan adı geçen Yönetmeliğin 1. maddesi ile Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin Geçici 3. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3 – (1) 7/2/1993 tarihli ve 21489 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinden önce;

a) Üretime ve/veya işletmeye başladığı belirlenen projelere,

b) Uygulama projeleri onaylanmış veya çevre mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat uyarınca yetkili mercilerden izin, ruhsat veya onay ya da kamulaştırma kararı alınmış veya yatırım programına alınmış veya mevzi imar planları onaylanmış projelerden

1) Bu Yönetmeliğin EK-I Listesinde yer alan projeler için 17/7/2015 tarihine,

2) EK-II Listesinde yer alan projeler için 17/7/2013 tarihine kadar yatırıma başlanmış projelere,

Çevre Kanunu ve ilgili diğer yönetmeliklerde alınması gereken izinler saklı kalmak kaydıyla bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.”

Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

20.04.2011 tarih ve 27911 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan adı geçen Yönetmeliğin 1. maddesi ile Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliğinin 25. maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Enerji Kimlik Belgesi, Enerji Kimlik Belgesi vermeye yetkili kuruluş tarafından hazırlanır. Bu belge, yeni binalar için yapı kullanma izin belgesi alınması aşamasında ilgili idarelere sunulur. Enerji Kimlik Belgesi düzenlenmeyen binalara ilgili idarelerce yapı kullanma izin belgesi verilmez. Enerji Kimlik Belgesinde yer alan bilgilerden ve bu bilgilerin doğruluğundan Enerji Kimlik Belgesi düzenlemeye yetkili kuruluş sorumludur.”

Yönetmeliğin 2. maddesi ile aynı Yönetmeliğinin 26/A maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde

değiştirilmiştir.

“(1) Bakanlık, Enerji Kimlik Belgesi düzenlemeye yetkili kuruluşlarda görevli olan mühendis ve mimarların bu Yönetmeliğin uygulaması ile ilgili eğitim ve eğitim sonunda yapılacak sınav kriterlerini tebliğ ile yayımlar. Eğitimler, üniversitelerin mimarlık, inşaat mühendisliği, makine mühendisliği, elektrik mühendisliği, elektrik-elektronik mühendisliği bölümleri ile Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odası ve 5627 sayılı Kanun kapsamında bina sektöründe yetkilendirilmiş enerji verimliliği danışmanlık şirketleri ile yapılacak protokole göre bu kurum ve kuruluşlar tarafından yapılır. Yapılan eğitimler sonunda Bakanlık tarafından yapılacak veya yaptırılacak sınavda yüz üzerinden en az yetmiş puan alanlara Enerji Kimlik Belgesi düzenlemek üzere yetki belgesi verilir.”

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

20.04.2011 tarih ve 27911 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan adı geçen Yönetmeliğin 1. maddesi ile Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin eki Ek-1’de yer alan “Standart Form- KİK015.3/H Birim Fiyat Teklif Cetveli”nin 4 numaralı dipnotunun birinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yönetmeliğin 2. maddesi ile aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Başlanmış olan ihaleler

GEÇİCİ MADDE 9 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilanı veya duyurusu yapılmış olan ihaleler, ilanın veya duyurunun yapıldığı tarihte yürürlükte olan yönetmelik hükümlerine göre sonuçlandırılır.”

Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

20.04.2011 tarih ve 27911 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan adı geçen Yönetmeliğin 1. maddesi ile Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin eki Ek-1’de yer alan “Standart Form-KİK035.0/D Anahtar Teknik Personel Bilgileri Özet Tablosu” ve “Standart Form-KİK035.1/D Teknik Personel Bilgileri Özet Tablosu” ekteki şekilde değiştirilmiştir.

Yönetmeliğin 2. maddesi ile aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Başlanmış olan ihaleler

GEÇİCİ MADDE 9 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilanı veya duyurusu yapılmış olan ihaleler, yazılı olarak duyurulduğu veya ilan edildiği tarihte yürürlükte olan yönetmelik hükümlerine göre sonuçlandırılır.”

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

26.04.2011 tarih ve 27916 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 06.04.2011 tarih ve 6225 sayılı Kanunun 1. maddesi ile 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6. maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu fıkra kapsamında belirli bir projenin gerçekleştirilmesi amacıyla il özel idaresine aktarıldığı halde, aktarıldığı mali yılı takip eden yıl sonuna kadar tahsis edildiği proje için kullanılamayacağı anlaşılan ödenekler, ilgili Bakanın onayı ile bu fıkra kapsamında değerlendirilmek ve başka bir projede kullanılmak üzere aynı veya başka bir il özel idaresine veya ilgili mevzuatı çerçevesinde kullanılmak üzere Toplu Konut İdaresine aktarılabilir.”

Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

27.04.2011 tarih ve 27917 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan adı geçen Yönetmeliğin 6. maddesi ile aynı Yönetmeliğin 28. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Çok hassas ve hassas kullanımların bulunduğu yerlerde daha sakin çevre oluşturabilmek amacıyla ilgili kurum kuruluşların da görüşü alınarak **belediye** sınırları ve mücavir alan içinde **belediye, belediye** sınırları ve mücavir alan dışında ise yetki devri yapılan il özel idarelerince; yetki devri yapılmadığı takdirde il çevre ve orman müdürlüğünce ek sınırlayıcı tedbirler alınabilir. Bu çerçevede; bölgede kurulacak yeni bir gürültü kaynağında çevresel gürültü seviyesi ile ilgili geçici veya sürekli sınırlandırma kararları alınabilir veya yeni işletmenin bu bölge içinde kurulmasına izin verilmeyebilir.”

AVRUPA YEREL YÖNETİMLER ÖZERKLİK ŞARTI

Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, 15 Ekim 1985 tarihinde imzaya açıldı. Türkiye anlaşmayı 21 Kasım 1988'de imzaladı.

Avrupa Konseyi, 1981-1984 yılları arasında yerel idarelerin özerkliği ile ilgili bazı ilkeleri tartıştı ve bir karar tasarısı hazırladı. "Yerel idarelerin güçlendirilmesi, özerkliklerinin savunulması, yerinden yönetim ve demokrasi ilkelerine dayanan bir Avrupa'nın kurulmasının temel koşuludur" görüşünden hareketle hazırlanan tasarı daha sonra "Özerklik Şartı" olarak Avrupa Konseyi'nce kabul edildi.

Türkiye, Şartı 1988 yılında imzaladı. 1991 yılında da 3723 sayılı yasa ile TBMM tarafından onaylanması uygun görüldü ve 1992'de 92/3398 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylandı. (Resmi Gazete: 3.10.1992 - 21364)

Yürürlük tarihi ise 1 Nisan 1993 olarak belirlendi.

Türkiye, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın bazı hükümlerini benimsedi.

(Türkiye'nin benimsediği maddeler için 3723 sayılı yasaya bakınız...)

AVRUPA YEREL YÖNETİMLER ÖZERKLİK ŞARTI

ÖNSÖZ

İşbu Şartı imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletler,

Avrupa Konseyi'nin amacının üyeleri arasında ortak mirasları olan ideal ve ilkeleri korumak ve gerçekleştirmek için daha ileri bir birlik sağlamak olduğunu düşünerek,

Bu amacın gerçekleştirilmesinin yollarından birisinin idari alanda anlaşmalar yapmak olduğunu düşünerek,

Yerel makamların her türlü demokratik rejimin temellerinden birisi olduğunu düşünerek,

Vatandaşların kamu işlerinin sevk ve idaresine katılma hakkının Avrupa Konseyine üye Devletlerin tümünün paylaştığı demokratik ilkelere biri olduğunu düşünerek,

Bu hakkın en doğrudan kullanımı alanının yerel düzeyde olduğuna kani olarak,

Gerçek yetkilerle donatılmış yerel makamların varlığının hem etkili hem de vatandaşlara yakın bir yönetimi sağlayacağına kani olarak,

Değişik Avrupa ülkelerinde özerk yerel yönetimlerin korunması ve güçlendirilmesinin demokratik ilkelere ve idarede ademi merkeziyetçiliğe dayanan bir Avrupa oluşturulmasında önemli bir katkı sağlayacağını düşünerek,

Bunun demokratik bir şekilde oluşan karar organlarına ve sorumlulukları bakımından, bu sorumlulukların kullanılmasındaki olanak ve yöntemler bakımından ve bu sorumlulukların karşılanması için gerekli kaynaklar bakımından geniş bir özerkliğe sahip yerel makamların varlığını gerektirdiğini teyit ederek,

Madde 1

Taraflar bu Şart'ın 12 maddesinde belirtilen şekil ve ölçüde kendilerini aşağıdaki maddelerle bağlı kabul edeceklerini taahhüt ederler.

I. BÖLÜM

Madde 2

Özerk Yerel Yönetimlerin Anayasal ve Hukuki Dayanağı

Özerk yerel yönetimler ilkesi ulusal mevzuatla ve uygun olduğu durumlarda anayasa ile tanınacaktır.

Madde 3

Özerk Yerel Yönetim Kavramı

1-Özerk yerel yönetim kavramı yerel makamların, kanunlarla belirlenen sınırlar çerçevesinde, kamu işlerinin önemli bir bölümünü kendi sorumlulukları altında ve yerel nüfusun çıkarları doğrultusunda düzenleme ve yönetme hakkı ve imkanı anlamını taşır.

2- Bu hak, doğrudan, eşit ve genel oya dayanan gizli seçim sistemine göre serbestçe seçilmiş üyelerden oluşan ve kendilerine karşı sorumlu yürütme organlarına sahip olabilen meclisler veya kurul toplantıları tarafından kullanılacaktır. Bu hüküm, mevzuatın olanak verdiği durumlarda, vatandaşlardan oluşan meclislere, referandumlara veya vatandaşların doğrudan katılımına olanak veren öteki yöntemlere başvurulabilmesini hiçbir şekilde etkilemeyecektir.

Madde 4

Özerk Yerel Yönetimin Kapsamı

1-Yerel yönetimlerin temel yetki ve sorumlulukları anayasa ya da kanun ile belirlenecektir. Bununla beraber, bu hüküm yerel yönetimlere kanuna uygun olarak belirli amaçlar için yetki ve sorumluluklar verilmesine engel teşkil etmeyecektir.

2-Yerel Yönetimler, kanun tarafından belirlenen sınırlar içerisinde, yetki alanlarının dışında bırakılmış olmayan veya başka herhangi bir makamın görevlendirilmemiş olduğu tüm konularda faaliyette bulunmak açısından tam takdir hakkına sahip olacaklardır.

3-Kamu sorumlulukları genellikle ve tercihan vatandaşa en yakın olan makamlar tarafından kullanılacaktır. Sorumluluğun bir başka makama verilmesinde, görevin kapsam ve niteliği ile yetkinlik ve ekonomi gerekleri göz önünde bulundurulmalıdır.

4-Yerel makamlara verilen yetkiler normal olarak tam ve münhasırdır. Kanunda öngörülen durumların dışında, bu yetkiler öteki merkezi veya bölgesel makamlar tarafından zayıflatılamaz veya sınırlandırılmaz.

5-Yerel makamların merkezi veya bölgesel bir makam tarafından yetkilendirildiği durumlarda, bu yetkilerin yerel koşullarla uyumlu olarak kullanılabilmesinde yerel makamlara olanaklar ölçüsünde takdir hakkı tanınacaktır.

6-Yerel makamları doğrudan ilgilendiren tüm konulara ilişkin planlama ve karar alma süreçleri içinde, kendileriyle olanaklar ölçüsünde zamanında ve uygun biçimde danışılacaktır.

Madde 5

Yerel Yönetim Sınırlarının Korunması

Yerel yönetimlerin sınırlarında, mevzuatın elverdiği durumlarda ve mümkünse bir referandum yoluyla ilgili yerel topluluklara önceden danışılmadan değişiklik yapılamaz.

Madde 6

Yerel Makamların Görevleri İçin Gereken Uygun İdari Örgütlenme ve Kaynaklar

1-Kanunla düzenlenmiş daha genel hükümlere halel getirmemek koşuluyla, yerel makamlar kendi iç idari örgütlenmelerini, bunları yerel ihtiyaçlarla uyumlu kılmak ve etkin idare sağlamak amacıyla, kendileri kararlaştırabileceklerdir.

2-Yerel yönetimlerde görevlilerin çalışma koşulları liyakat ve yeteneğe göre yüksek nitelikli eleman istihdamına imkan verecek ölçüde olmalıdır; bu amaçla yeterli eğitim olanaklarıyla ücret ve mesleki ilerleme olanakları sağlanmalıdır.

Madde 7

Yerel Düzeydeki Sorumlulukların Kullanılma Koşulları

1-Yerel düzeyde seçilmiş temsilcilerin görev koşulları görevlerin serbestçe yerine getirilmesi olanağını sağlayabilmelidir.

2-Görev koşulları söz konusu görevin yürütülmesi sırasında yapılacak masrafların uygun biçimde mali tazminiyle birlikte, uygunsa, kazanç kaybının tazminine veya yapılan işin karşılığında ücret ve buna tekabül eden sosyal sigorta primlerinin ödenmesine olanak sağlayacaktır.

3-Yerel olarak seçilmiş kişilerin görevleriyle bağdaşmayacak işlev ve faaliyetler kanunla veya temel hukuki ilkelere göre belirlenir.

Madde 8

Yerel Makamların Faaliyetlerinin İdari Denetimi

1-Yerel makamların her türlü idari denetimi ancak kanunla veya anayasa ile belirlenmiş durumlarda ve yöntemlerle gerçekleştirilebilir.

2-Yerel makamların faaliyetlerinin idari denetimi normal olarak sadece kanunla ve anayasal ilkelerle uygunluk sağlamak amacıyla yapılacaktır. Bununla beraber, üst-makamlar yerel makamları yetkili kıldıkları işlerin gereği-göre yapılıp yapılmadığını idari denetimine tabi tutabileceklerdir.

3-Yerel makamların idari denetimi, denetleyen makamın müdahalesinin korunması amaçlanan çıkarların önemi-y-le orantılı olarak sınırlandırılmasını sağlayacak biçimde yapılmalıdır.

Madde 9

Yerel Makamların Mali Kaynakları

1-Ulusal ekonomik politika çerçevesinde, yerel makamlara kendi yetkileri dahilinde serbestçe kullanabilecekleri yeterli mali kaynaklar sağlanacaktır.

2-Yerel makamların mali kaynakları anayasa ve kanunla belirlenen sorumluluklarla orantılı olacaktır.

3-Yerel makamların mali kaynaklarının en azından bir bölümü oranlarını kendilerinin kanunun koyduğu sınırlar dahilinde belirleyebilecekleri yerel vergi ve harçlardan sağlanacaktır.

4-Yerel makamlara sağlanan kaynakların dayandığı mali sistemler, görevin yürütülmesi için gereken harcamalar-daki gerçek artışların mümkün olduğunca izlenebilmesine olanak tanımaya yetecek ölçüde çeşitlilik arz etmeli ve esneklik taşımalıdır.

5-Mali bakımdan daha zayıf olan yerel makamların korunması, potansiyel mali kaynakların ve karşılanması gere-ken mali yükün eşitsiz dağılımının etkilerini ortadan kaldırmaya yönelik mali eşitleme yöntemlerinin veya buna eş önlemlerin alınmasını gerektirir. Bu yöntemler ve önlemler yerel makamların kendi sorumluluk alanlarında kullanabilecekleri takdir hakkını azaltmayacaktır.

6-Yeniden dağıtılan kaynakların yerel makamlara tahsisinin nasıl yapılacağı konusunda, kendilerine uygun bir biçimde danışılacaktır.

7-Mümkün olduğu ölçüde, yerel makamlara yapılan hibeler belli projelerin finansmanına tahsis edilme koşulu taşımayacaktır. Hibe verilmesi yerel makamların kendi yetki alanları içinde kendi politikalarına ilişkin olarak takdir hakkı kullanmadaki temel özgürlüklerine hâfel getirmeyecektir.

8-Yerel makamlar sermaye yatırımlarının finansmanı için kanunla belirlenen sınırlar içerisinde ulusal sermaye piyasasına girebileceklerdir.

Madde 10

Yerel Makamların Birlik Kurma ve Birliklere Katılma Hakkı

1-Yerel makamlar yetkilerini kullanırken, ortak ilgi alanlarındaki görevlerini yerine getirebilmek amacıyla, başka yerel makamlarla işbirliği yapabilecekler ve kanunlar çerçevesinde birlikler kurabileceklerdir.

2-Her devlet, yerel makamların ortak çıkarlarının korunması geliştirilmesi için birliklere üye olma ve uluslararası yerel makamlar birliklerine katılma hakkını tanıyacaktır.

3-Yerel makamlar, kanunlarla muhtemelen öngörülen şartlar dahilinde, başka devletlerin yerel makamlarıyla işbirliği yapabilirler.

Madde 11

Özerk Yerel Yönetimlerin Yasal Korunması

Yerel yönetimler kendi yetkilerinin serbestçe kullanımı ile anayasa veya ulusal mevzuat tarafından belirlenmiş olan özerk yönetim ilkelerine riayetin sağlanması amacıyla yargı yoluna başvurma hakkına sahip olacaklardır.

II. BÖLÜM

Muhtelif Hükümler

Madde 12

Yükümlülükler

1- Her Akit Taraf, bu Şart'ın I. Bölümündeki paragraflardan en az 10 tanesi aşağıdakilerin arasından seçilmek üzere en az 20 paragrafı ile kendisini bağlı kabul etmeyi taahhüt edecektir:

- Madde 2,
- Madde 3, paragraf 1 ve 2,
- Madde 4, paragraf 1,2 ve 4,
- Madde 5,
- Madde 7, paragraf 1,
- Madde 8, paragraf 2,
- Madde 9, paragraf 1,2 ve 3,
- Madde 10, paragraf 1,
- Madde 11

2-Sözleşmeye taraf olan her Devlet onay, kabul veya tasvip belgesini tevdi ederken, bu Maddenin 1. paragraf hükümlerine uygun olarak seçtiği paragrafları Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirecektir.

3-Herhangi bir Taraf Devlet, bu Maddenin 1. paragrafı hükümlerine göre Sözleşmenin henüz kabul etmemiş olduğu herhangi bir paragrafıyla veya paragraflarıyla kendini bağlı addedeceğini daha sonraki herhangi bir tarihte Genel Sekretere bildirebilir.

Sonradan kabul edilen bu tür yükümlülükler, böylece bildirimde bulunan Akit Tarafın onay, kabul veya tasvip işleminin ayrılmaz bir parçası addedilecek ve Genel Sekreterin bildirim aldığı tarihten sonra geçecek üç aylık süreyi izleyen ayın ilk gününden başlamak üzere aynı etkiyi taşıyacaktır.

Madde 13

Bu Şart'ın Kapsayacağı Makamlar

İşbu Şart'ta yer alan özerk yerel yönetim ilkeleri Akit Tarafın ülkesinde mevcut bulunan yerel makamların tüm kategorileri için uygulanır. Bununla beraber her bir Akit Taraf, onay, kabul veya tasvip belgesini sunarken, bu Şart'ın yerel veya bölgesel makamların sadece hangi kategorileri için uygulanmasını öngördüğünü veya uygulama dışında bırakmayı öngördüğü kategorileri belirleyebilir. Avrupa Konseyi Genel Sekreterine daha sonra yapabileceği bildirimlerle, yukarıdakilerden başka yerel veya bölgesel makam kategorilerini de Şart'ın kapsamına dahil edebilir.

Madde 14

Bilgi Sağlanması

Her Akit Taraf bu Şart'ın hükümlerine uygunluk sağlamak amacıyla kabul ettiği mevzuat hükümleriyle aldığı öteki önlemler konusuna ilişkin tüm bilgiyi Avrupa Konseyi Genel Sekreterine iletecektir.

III. BÖLÜM

Madde 15

İmza, Onay ve Yürürlüğe Girme

1-Bu Şart Avrupa Konseyi üyesi tüm ülkelerin imzasına açık olacaktır. Onay, kabul veya tasvip işlemine tabi olacaktır. Onay, kabul veya tasvip belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

2-Bu Şart Avrupa Konseyi üyesi ülkelerden dördünün bu Şart'la bağlı olmayı kabul ettiklerini yukarıdaki paragraf hükümlerine uygun olarak daha sonra bildirmelerinden itibaren geçecek üç aylık süreyi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

3-Bu Şart'la bağlı olmayı kabul edeceğini daha sonra beyan eden herhangi bir üye Devlet bakımından, bu Şart onay, kabul veya tasvip belgesinin tevdi tarihinden sonra geçecek üç aylık bir süreyi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde 16

Topraklara İlişkin Hüküm

1-Herhangi bir Devlet, imzalama sırasında veya onay, kabul veya tasvip belgesini tevdi ederken bu Şart'ın uygulanacağı toprak ya da toprakları belirleyebilir.

2-Herhangi bir Devlet daha sonraki herhangi bir tarihte yapacağı ve Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne muhatap bir beyanla, bu Şart'ın uygulanma alanını beyanda belirleyeceği başka herhangi bir toprağı teşmil edebilir. Şart, bu tür topraklar için, bu beyanın Genel Sekreterin eline geçtiği tarihten sonra geçecek 3 aylık süreyi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

3-Yukarıdaki iki paragraf çerçevesinde yapılan herhangi bir beyan, bu beyanda belirlenen herhangi bir toprak bakımından, Genel Sekretere hitaben yapılacak bir bildirim ile geri çekilebilir. Bu geri çekme, Genel Sekreterin bu bildirimi aldığı tarihten sonra geçecek altı aylık süreyi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde 17

Çekilme

1-Herhangi bir Taraf, kendisi bakımından bu Şart'ın yürürlüğe girişini izleyen beş yıllık bir sürenin geçmesinden sonra, bu Şart'tan çekilebilir. Bu durumlarda, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine altı ay önce bildirimde bulunulacaktır. Bu tür çekilmeler, Taraf Devlet sayısının dörtten az olmaması koşuluyla diğer Taraf Devletler bakımından Şart'ın geçerliliğini etkilemeyecektir.

2-Yukarıda paragrafta belirlenen hükümler çerçevesinde herhangi bir Taraf Devlet, 12. maddenin 1. paragrafında öngörülen sayı ve tipteki paragraflarla bağlı olduğu sürece, Şart'ın I.Bölümünün herhangi bir paragrafından çekilebilir. Herhangi bir Taraf Devlet bir paragraftan çekilerek 12. maddenin 1. paragrafının gereğini karşılamayan bir duruma geliyorsa, Şart'ın kendisinden de çekilmiş sayılacaktır.

Madde 18

Bildirimler

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri:

- a) Her imzalamayı;
- b) Tüm onay, kabul veya tasvip belgelerinin tevdiini;
- c) Bu Şart'ın 15. madde hükümlerine göre her yürürlüğe giriş tarihini;
- d) 12. Maddenin 2. ve 3. paragraflarının hükümlerinin uygulanması çerçevesinde alınan her bildirim;
- e) 13. Maddenin hükümlerinin uygulanması çerçevesinde alınan her bildirim;
- f) Bu Şart'a ilişkin diğer herhangi bir işlem, bildirim veya yazışmayı Avrupa Konseyi üyesi Devletlere bildirecektir.

Yukarıdaki hükümleri kabul zımında gereği gibi yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar işbu Şart'ı imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak işbu Sözleşme, İngilizce ve Fransızca olarak ve her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, tek nüsha halinde 15 Ekim 1985 tarihinde Strasbourg'da düzenlenmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Avrupa Konseyi üyesi Devletlerin her birine bu Şart'ın aslına uygun suretlerini iletacaktır.

Türkiye'nin çekince koyduğu madde ve paragraflar ise sırasıyla şu şekildedir:

- Yerel makamları doğrudan ilgilendirilen planlama ve karar süreçlerinde kendilerine danışılması (Madde 4, Paragraf 6),
- Yerel yönetimlerin iç örgütlenmelerin kendilerince belirlenmesi (Madde 6, Paragraf 1),
- Yerel olarak seçilmiş kişilerin görevleriyle bağdaşmayacak işlev ve faaliyetlerinin kanun ve temel hukuk ilkelerine göre belirlenmesi (Madde 7, Paragraf 3),
- Vesayet denetimine ancak, vesayetle korunmak istenen yararlarla orantılı olması durumunda izin verilmesi (Madde 8, Paragraf 3),
- Yerel yönetimlere kaynak sağlanmasında hizmet maliyetlerindeki artışların mümkün olduğunca hesaba katılması (Madde 9, Paragraf 4),
- Yeniden dağıtılacak mali kaynakların yerel makamlara tahsisinin nasıl yapılacağı konusunda, yerel yönetimlere önceden danışılması (Madde 9, Paragraf 6),
- Yapılacak mali yardımların, yerel yönetimlerin kendi politikalarını uygulama konusundaki temel özgürlüklerini mümkün olduğu ölçüde ortadan kaldırmaması (Madde 9, Paragraf 7),
- Yerel yönetimlerin haklarını savunabilmeleri için uluslararası yerel yönetim birimleriyle işbirliği yapabilmeleri, uluslararası birliklere katılabilmeleri (Madde 10, Paragraf 2 ve 3),
- Yerel yönetimlerin iç hukukta kendilerine tanınmış olan yetkileri serbestçe savunabilmek için yargı yoluna başvuru-
rabilirmeleri (madde 11),

Türkiye'nin çekince koyduğu madde ve paragraflardır. Ancak, şartın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun maddesinin verdiği yetkiye dayanarak, Bakanlar Kurulu kararıyla bütün çekincelerin kaldırılması mümkün-
dür.

T.C.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.06.01.00/ 22340-40412

03/08/2010

Konu : İşçilerin belediye veya
il genel meclisi üyeliği

(GENELGE 2010/53)

..... VALİLİĞİNE

Belediye veya il özel idaresinde çalışan daimi işçinin, işçilik görevinden ayrılmadan aynı zamanda belediye meclisi üyeliğini veya il genel meclisi üyeliğini yürütüp yürütemeyeceğine ilişkin olarak Bakanlığımız Hukuk Müşavirliğinin Danıştay'dan istişari görüş istemi neticesinde, Danıştay Birinci Dairesinden almış olduğu 18/2/2009 tarih, E:2008/1444 ve K:2009/334 sayılı kararda;

“4857 sayılı İş Kanunu ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun, belediye meclisi ve il genel meclisinin görev ve yetkilerini belirleyen hükümleri ile söz konusu meclislerin toplantı ve görüşme yapma, komisyon oluşturma, komisyon çalışmalarında görev alma, başkanlığa vekalet etme ve benzeri konuları düzenleyen hükümleri birlikte değerlendirildiğinde söz konusu kamu kuruluşlarında çalışan daimi işçilerin, işçi olmalarından kaynaklanan statüleri ile aynı tüzel kişilikteki meclis üyeliği statüleri birbirleriyle çatışmakta, dolayısıyla meclis üyesi sıfat ve yetkilerini kullanarak aynı tüzel kişilikte karar alma, denetim ve yaptırım süreçlerine katılmalarının mümkün olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, belediyede veya il özel idaresinde çalışan daimi işçinin görevinden ayrılmadan aynı belediyede meclis üyesi veya aynı il özel idaresinde il genel meclisi üyesi olarak görev yapamayacağı” şeklinde görüş ihdas edilmiştir.

Bakanlığımızın görüşü de anılan karar doğrultusunda olup, konunun iliniz özel idaresi ve iliniz dahilindeki belediyelere duyurulmasını rica ederim.

Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı

T.C.

DANIŞTAY

SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2008/1444

Karar No : 2009/334

Belediyede veya il özel idaresinde çalışan daimi işçinin, aynı belediyede meclis üyesi veya aynı il özel idaresinde il genel meclisi üyesi olarak görev yapıp yapamayacağı hususunda düşülen duraksamanın giderilmesine yönelik istişari düşünce istemine ilişkin Başbakanlığın 28.11.2008 günlü, Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü 4701 sayılı yazısının eki İçişleri Bakanlığının 5.8.2008 günlü, Hukuk Müşavirliği 11130 sayılı yazısında aynen;

“Bakanlık 1. Hukuk Müşavirliğinin değişik illerden aldığı yazılarda bir belediyede veya il özel idaresinde çalışan daimi işçinin, işçilik görevinden ayrılmadan aynı zamanda belediye meclis üyesi veya il genel meclisi üyesi üyeliğini yürütüp yürütemeyeceği sorulmaktadır.

Konu ile ilgili mevzuat incelendiğinde;

1. 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinde Büyükşehir belediye meclislerine katılacak üye sayısı, 9 uncu maddesinde, kimlerin il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliğine seçilebilecekleri; Ek 3 üncü maddesinde, kamu kurumu niteliğinde bir kuruluşta memur veya kadrolu işçi olarak çalışmakta iken bu görevinden ayrılarak Belediye Başkanı seçilmiş olup da yeniden aday olamayan veya seçilemeyenlerin eski görevlerine veya uygun eşdeğer bir göreve atanabilmeleri; 36 ncı maddesinde ise, bu Kanunda özel hüküm bulunmayan hallerde 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun ve bunların ek ve değişikliklerinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanacağı düzenlenmiştir.

2. 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11 inci maddesinde milletvekili seçilemeyecek olanlar sayma yoluyla belirlenmiştir. 18 inci maddesinde ise, işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlilerinin görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmadıkça adaylıklarını koyamayacakları ve aday gösterilemeyecekleri hükme bağlanmıştır.

3. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 12 nci maddesinde, Büyükşehir belediye meclisinin Büyükşehir belediyesinin karar organı olduğu; 28 inci maddesinde, Belediye Kanunu ve diğer ilgili Kanunların bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri ilgisine göre Büyükşehir, Büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyeleri hakkında da uygulanacağı öngörülmüştür.

4. a) 5393 sayılı Belediye Kanununun meclisin görev ve yetkilerini düzenleyen 18 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (1) bendinde, “Norm kadro çerçevesinde belediyenin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek.”, belediye meclisinin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. 20 inci maddesinde, belediye meclisinin toplantı süreleri düzenlenmiş, 24 üncü maddesinde ihtisas komisyonları kurulabilmesi öngörülmüştür. Kanunun 27 nci maddesinde, belediye başkanı ve meclis üyeleri, münhasıran kendileri, ikinci derece dahil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına katılamayacakları; 28 inci maddesinde, belediye başkanı görevi süresince ve görevinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle, meclis üyeleri ise görevleri süresince ve görevlerinin sona ermesinden

itibaren bir yıl süreyle, belediye ve bağlı kuruluşlarına karşı doğrudan doğruya veya dolaylı olarak taahhüde giremeyecekleri, komisyonculuk ve temsilcilik yapamayacakları düzenlenmiştir.

b) 5393 sayılı Kanunun meclis üyeliğinin sona ermesini düzenleyen 29 uncu maddesinde ise, "Meclis üyeliğinin sona ermesini düzenleyen 29 uncu maddesinde ise, "Meclis üyeliği, ölüm ve istifa durumunda kendiliğinden sona erer. Meclis üyeliğinden istifa dilekçesi belediye başkanlığına verilir ve başkan tarafından meclisin bilgisine sunulur. Özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya üç birleşim günü veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verilir. Belediye meclisi üyeliğine seçilme yeterliliğinin kaybedilmesi durumunda, valinin bildirmesi üzerine Danıştay tarafından üyeliğin düşmesine karar verilir." denilmektedir.

c) 32 nci maddesinde, belediye meclis başkan ve üyelerinin huzur ve izin hakları düzenlenmiş, 48 inci maddesinde belediye teşkilatında birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olacağı hükme bağlanmıştır.

5. Bu konuda 5393 sayılı Belediye Kanunundaki hükümlere benzer hükümler 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununda da mevcuttur.

a) 5302 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde il genel meclisinin il özel idaresinin karar organı olduğu; 10 uncu maddesinde, norm kadro çerçevesinde il özel idaresinin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar verebileceği düzenlenmiştir. 12 nci maddesinde, il genel meclisinin toplantı süreleri düzenlenmiş, 16 ncı maddesinde ihtisas komisyonları kurabilmesi öngörülmüştür.

b) 5302 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinde, "İl genel meclisi başkan ve üyeleri, münhasıran kendileriyle veya ikinci derece dahil kan, kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına katılamazlar.", 20 ncı maddesinde, "İl genel meclisi üyeleri, görevleri süresince ve görevlerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle il özel idaresi ve bağlı kuruluşlarına karşı doğrudan doğruya veya dolaylı olarak taahhüde giremez, komisyonculuk ve temsilcilik yapamaz.", 21 inci maddesinde, "İl genel meclisi üyeliği, ölüm ve istifa durumunda kendiliğinden sona erer. Özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya üç birleşim günü veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verilir. İl genel meclisi üyeliğine seçilme yeterliliğinin kaybedilmesi durumunda, valinin bildirmesi üzerine Danıştay tarafından üyeliğin düşmesine karar verilir." hükümlerine yer verilmiştir.

c) 24 üncü maddesinde, belediye meclis başkanı ve üyelerinin huzur ve izin hakları düzenlenmiş, 25 inci maddesinde belediye teşkilatında birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi il genel meclisinin kararıyla olacağı hükme bağlanmıştır.

6. Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin 2 nci maddesinde, "Bu Yönetmelik belediyeler ve bağlı kuruluşları ile belediye ve il özel idarelerinin üye oldukları mahalli idare birliklerinde istihdam eden memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici iş pozisyonlarında çalışanları kapsar." düzenlenmesi bulunmakta, benzer bir düzenleme İl Özel İdareleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin 2 nci maddesinde, "Bu Yönetmelik, il özel idarelerinde ve 25.6.1927 tarihli ve 1151 sayılı Bozcaada ve İmroz Kazalarının Mahalli İdareleri Hakkında Kanunda düzenlenen ilçe özel idarelerinde istihdam edilen memur, sözleşmeli personel ve sürekli işçi statüsündeki personeli kapsar." şeklinde yer almaktadır.

7. 4857 sayılı İş Kanunun 2 nci maddesinde, "Bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişiye işçi...denir."; 8 inci maddesinde, "İş sözleşmesi, bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafın (işveren) da ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşmedir. İş sözleşmesi, Kanunda aksi belirtilmedikçe, özel bir şekle tabi değildir.", 10 uncu maddesinde, "Nitelikleri bakımından en çok otuz iş günü süren işlere süreksiz iş, bundan fazla devam edenlere sürekli iş denir."; 63 üncü maddesinde, "Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok kırkbeş saattir. Aksi kararlaştırılmamışsa bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır. Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde onbir saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir. Bu halde, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir..." hükümleri bulunmaktadır.

8. 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanunun; 1 inci maddesinde, "Bu Kanun, genel bütçeye dahil daire, ...belediyelerde, özel idarelerde... sermayesinin yarısından fazlası ayrı ayrı veya birlikte Hazinece veya yukarıdaki daire, idare, kurum ve kuruluşlarca karşılanan yerlerde aylık, ücret veya ödenek almak suretiyle görev yapmış olanlar hakkında uygulanır.", 2 nci maddesinde, "Birinci madde kapsamına giren yerlerdeki görevlerinden hangi sebeple olursa olsun ayrılanlar, ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde hizmetinde bulundukları daire, idare, kurum ve kuruluşlara karşı ayrıldıkları tarihten başlayacak üç yıl süreyle, o daire, idare, kurum veya kuruluştaki görev ve faaliyet alanlarıyla ilgili konularda doğrudan doğruya veya dolaylı olarak görev ve iş alamazlar, taahhüde giremezler, komisyonculuk ve temsilcilik yapamazlar. Özel kanunlardaki yasaklayıcı hükümler saklıdır." hükümleri yer almaktadır.

Bilindiği üzere; kanunlar arasında çatışma halinde geçerli kurallar "genel kanun-özel kanun", "önceki kanun-sonraki kanun" ilişkisi içinde belirlenir. 5393 sayılı Kanun 2531 sayılı Kanuna göre hem özel kanundur, hem de daha sonra çıkmıştır. Bu nedenle, 5393 sayılı kanun hükümleri öncelikli olarak uygulanmalıdır. Ayrıca, Danıştay 1. Dairesinin 21.09.1984 gün ve Esas No:1984/224, Karar No:1984/209 sayılı kararında, il özel idaresinin ortak olduğu bir anonim şirketin genel müdürlük görevini il özel idaresine "karşı" bir görev ya da iş olarak nitelendirmeye olanak bulunmadığı gerekçesiyle "il özel idare müdürlüğü görevinden ayrılan bir kişinin, özel idarenin ortak olduğu anonim şirketin genel müdürlük görevini üstlenmesinin 2531 sayılı Kanunun 2 inci maddesindeki yasak kapsamında bulunmadığı"na karar verilmiştir.

Yukarıda sayılan mevzuat çerçevesinde değerlendirildiğinde;

1. 2972 sayılı Mahalli İdareler İle Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 9 uncu maddesinin 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11 inci maddesine ve 36 ncı maddesinin bu Kanunda özel hüküm bulunmayan hallerde, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununa gönderme yaptığı; 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununa gönderme yaptığı; 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11 inci ve 18 inci maddeleri dikkate alındığında, 2839 sayılı Kanunun 11 inci maddesi kapsamına girmeyen işçi niteliği taşıyan kamu görevlilerinin, görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmadan aday olabilecekleri; 28 Mart 2004 tarihinde yapılan Mahalli İdareler Genel Seçimler ile ilgili Yüksek Seçim Kurulunun 13.12.2003 tarih ve Karar No: 1191 nolu kararının da bu yönde olduğu,

2. 5393 sayılı Belediye Kanununun 28 inci maddesi ile 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 20 inci maddesinde düzenlenen "meclis üyelerinin görevleri süresince ve görevlerinin sona ermesinden itibaren bir yıl süreyle (il özel idarelerinde iki yıl süreyle) belediye veya il özel idaresi ve bunların bağlı kuruluşlarına karşı doğrudan doğruya veya dolaylı olarak taahhüde giremez, komisyonculuk ve temsilcilik yapamaz." hükmünün belediye veya il özel idaresi bünyesinde çalışan işçileri kapsamı konusunda tereddütler olduğu; 4857 sayılı İş Kanununa göre işçi, bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişi olarak tanımlandığı; bu kanundaki iş sözleşmesi, bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafın (işveren) da ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşme olduğu; Türk Dil Kurumu sözlüğünde taahhüdü, "Bir şey yapmayı üstüne alma, üstlenme" olarak tanımlandığı; 4857 sayılı Kanun kapsamında yapılan sözleşmenin bir taahhüt olarak değerlendirilmesi durumunda, konunun, 5393 sayılı Kanunun 28 inci maddesi ile 5302 sayılı Kanunun 20 inci maddesi kapsamında düşünülmesi gerekeceği ve bu nedenle de, belediye meclisi veya il genel meclisi üyeliği ile aynı belediyede veya il özel idaresinde işçi olarak çalışmanın bağdaşmayacağı,

3. Diğer taraftan belediye meclisinin belediyenin, il genel meclisinin il özel idaresinin karar organı olduğu; belediye ve il özel idaresi teşkilatında birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesine karar verdikleri; ayrıca, norm kadro çerçevesinde belediyenin ve il özel idaresi ile bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermede görevlerinin de bulunduğu; her iki kurumun "Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliği'nin sürekli işçi pozisyonlarında çalıştırılan personeli de kapsadığı; her ne kadar 5393 sayılı Kanunun 27 nci maddesinde "belediye başkanı ve meclis üyeleri", 5302 sayılı Kanununun 19 uncu maddesinde "il genel meclisi başkanı ve üyeleri" ..münhasıran kendileri, ikinci derece dahil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına katılamazlar." hükmü bulunsada, belediye meclisi üyeliği veya il genel meclisi üyeliği ile aynı belediyede ya da il özel idaresinde işçi olarak çalışmanın idarenin işleyişi üzerinde olumsuz etkileri olacağı,

4. Ayrıca, kadrolu işçilik sürekli bir iş olmasına rağmen, belediye meclisi üyeliği ile il genel meclisi üyeliğinin sürekli bir iş olmadığı; 5393 sayılı Kanuna ve 5302 sayılı Kanununa göre belediye meclislerinin ve il genel meclislerinin her ay beş güne kadar toplanabildiği; buna komisyon toplantılarının da ilave edilmesi durumunda, belediyede veya il özel idaresinde çalışan işçinin belediye meclisi ya da il genel meclisi üyesi olması halinde bu kişinin iş akdinden doğan yükümlölüklerinin aksayabileceği,

5. 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 18 inci maddesinde aday olarak işçilere görevlerinden ayrılma isteğinde bulunma zorunluluğu getirilmeyecek aday olan işçilerin işlerinden ayrılmasının önlendiği; ancak, bu Kanunda belediye meclisi üyeliğine seçilen işçilerin görevlerinden ayrılıp ayrılmamaları konusunda herhangi bir hüküm bulunmamakla birlikte, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyaç Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun Ek 3 üncü maddesinde, kamu kurumları ile kamu kurumu niteliğinde bir kuruluştaki memur veya kadrolu işçi olarak çalışmakta iken bu görevinden ayrılarak Belediye Başkanı seçilmiş olup da yeniden aday olmayan veya seçilemeyenlerin tekrar eski görevlerine veya eşdeğer göreve atanabileceğinin düzenlendiği,

Değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, tüm bu değerlendirmeler çerçevesinde, belediyede veya il özel idaresinde işçi olarak çalışmak ile aynı belediye ya da il özel idarelerinde meclis üyeliğinin bağdaşmayacağı; bir belediyede veya il özel idaresinde çalışan işçinin aynı belediyede ya da il özel idaresinde meclis üyesi olamayacağı değerlendirilmekle birlikte, bu konuda açık yasal bir hükmün de bulunmadığından Danıştay Başkanlığının görüşüne ihtiyaç duyulmuştur. Yapılacak işlemlerin hukuka uygunluğunun sağlanması açısından önem taşıyan ve uygulamada tereddüt yaratan konuya ilişkin Danıştay 1. Daire Başkanlığının görüşünün alınması hususunda gereğinin yapılmasını arz ederim.” denilmekte olduğundan konu incelenerek;

Gereği Görüşölüp Düşölündü:

İstem, belediyede veya il özel idaresinde çalışan daimi işçinin, aynı belediyede meclis üyesi veya aynı il özel idaresinde il genel meclisi üyesi olarak görev yapıp yapamayacağı hususunda düşölün duraksamanın giderilmesine ilişkindir.

2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 9 uncu maddesinde, “2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11 inci maddesinde belirtilen sakıncaları taşımamak şartıyla, yirmibeş yaşını dolduran her Türk vatandaşı belediye başkanlığına, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliğine seçilebilir.” hükmüne yer verilmiş, söz konusu 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11 inci maddesinde ise, milletvekili seçilemeyecek olanlar gösterilmiştir.

Bu hükömlere göre, belediye veya il özel idaresinde daimi işçi olarak çalışanlardan 2839 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen sakıncaları taşımayanlar, 25 yaşını doldurmuş ve Türk vatandaşı olmalarının dışında iş sözleşmelerinin devam edip etmediği bakılmaksızın belediye başkanlığına, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliğine adaylığını koyabilme ve seçilebilme haklarına sahiptir.

2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanununda, seçimlerde aday olabileceklerde ve seçilebileceklerde aranacak ortak nitelikler belirlendikten sonra, kamu görevlilerinden aday olabilmek için görevinden istifa etmesi zorunlu olanlar ve adaylığın kaybedilmesi veya seçilememeleri nedeniyle görevlerine iade edilmeleri zorunlu olanlar ile bu husustaki istisnalar ayrı ayrı belirtilerek hükme bağlanmıştır. Ancak, gerek 2972 sayılı Kanunda gerekse aynı Kanunun 36 ncı maddesi ile atıf yapılan 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükömleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu’nda mahalli idare seçimleri sonucu seçilen kamu görevlilerinden seçildikten sonra da eski görevlerinde devam edebileceklere ilişkin bir hükme yer verilmediği gibi il özel idaresinde veya belediyede işçi statüsünde çalışan kamu görevlilerinin seçildikten sonra bu görevleri sürdürmeye devam edebileceklerine imkan tanıyan bir istisna hükmüne de yer verilmemiştir.

Yürürlükteki mevzuatta belli bir konuda hüküm bulunmaması halinde, bu durumun istisnaya yol açacak şekilde yorumlanması suretiyle hukuki çözüme ulaşılması mümkün değildir. Bu itibarla, eğer

yasa koyucunun 2972 sayılı Kanun uyarınca seçime katılan 4857 sayılı İş Kanununa tabi olarak çalışan daimi işçilerin seçildikten sonra il genel meclisi veya belediye meclisi üyeliği görevleri yanında işçi olarak eski görevlerini de sürdürebilecekleri yönünde bir istisna tanıma iradesi olsaydı, bu hususun da Kanunda belirtilen diğer istisnalar gibi açıkça hükme bağlanmış olması gerekirdi.

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, il özel idaresinde veya belediyede işçi statüsünde çalışan kişilerin, il genel meclisi veya belediye meclisi üyeliğine adaylığını koyabilme ve seçilebilme konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamasına karşın, il özel idaresinde veya belediyede daimi işçi olarak çalışanların il genel meclisi veya belediye meclisi üyeliğine seçilmeleri durumunda, iş sözleşmeleri devam ederken meclis üyeliği görevini yürütüp yürütemeyecekleri hususunda duraksama vardır.

Anayasanın 127 nci maddesinde, "Mahalli idareler, il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunda belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir." şeklinde tanımlanmıştır.

Yerel ve ortak ihtiyaçların özerklik ilkesi ve demokratik yaşam biçimine uygun olarak karşılanması amacıyla halk oyuyla oluşturulan ve kamu tüzel kişiliğinin karar organı olan belediye meclisi ve il genel meclisinin, demokratik hukuk devleti ilkesine uygun, tarafsızlıkla görev yapmaları esas olup sübjektif takdir ve tercihlere açılım sağlayacak veya hizmet götürecek kesimler arasında karar organının tarafsızlığı bakımından kuşkulara yol açabilecek yapılandırmalardan arındırılmaları gerekmektedir.

5216 sayılı Büyükşehir belediye Kanununun 12 nci maddesinde, Büyükşehir belediye meclisinin, Büyükşehir belediyesinin, 5393 sayılı Belediye Kanununun 17 nci maddesinde de, belediye meclisinin, belediyenin karar organı olduğu; 5216 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde, meclisin her ayın ikinci haftası, 5393 sayılı Kanunun 20 nci maddesinde de, meclisin her ayın ilk haftası önceden kararlaştırılan günde toplanacağı, 5216 sayılı Kanunun 15 inci ve 5393 sayılı Kanunun 24 üncü maddelerinde, belediye meclisi üyeleri arasından seçilecek kişilerden oluşan ihtisas komisyonları kurulabileceği, 5216 sayılı Kanunun 16 ncı ve 5393 sayılı Kanunun 33 üncü maddelerinde, belediye meclisinin kendi üyeleri arasından seçeceği belli sayıda kişinin encümenlerde yer alacağı; 5216 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde, büyükşehir belediye başkanının, 5393 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde de belediye başkanının belediye idaresinin başı ve tüzel kişiliğin temsilcisi olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlerin yanında 5393 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde belediye meclisinin, personelin performans ölçütlerini görüşerek karara bağlamak, bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, belediyenin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek gibi görev ve yetkilerinin bulunduğu, 25 nci maddesinde, belediye başkanınca meclise sunulan önceki yıla ait faaliyet raporu nedeniyle belli sayıda üyenin yetersizlik kararı verebileceği ve kararın Danıştayca uygun görülmesi halinde belediye başkanının başkanlıktan düşeceği, ayrıca üyelerin belediye başkanı hakkında gensoru önergesi verebileceği ve önergenin karara bağlanmasında yetersizlik kararı verilmesiyle ilgili hükümlerin uygulanacağı, 27 nci maddesinde, belediye başkanlarının ve meclis üyelerinin, münhasıran kendileri, ikinci derece dahil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına katılamayacağı hükümlerine yer verilmiş, 5216 sayılı Kanunun 28 inci maddesinde ise, Belediye Kanunu ve diğer ilgili Kanunların bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin ilgisine göre büyükşehir, büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyeleri hakkında da uygulanacağı belirtilmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 9 uncu maddesinde, il genel meclisinin il özel idaresinin karar organı, 29 uncu maddesinde, valinin, il özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğin temsilcisi olduğu hüküm altına alınmış, Kanunun, il genel meclisinin görev ve yetkileri, toplantı zamanları ve süreleri, ihtisas komisyonları kurulması, komisyonların çalışmaları, il encümeninin seçilmesi, başkan ve meclis üyelerinin görüşmelere katılamayacağı konularını düzenleyen pek çok hüküm 5393 sayılı Kanundaki hükümlere paralellik arz etmektedir.

4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinde, bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişiye işçi, işçi çalıştıran gerçek veya tüzel kişiye yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara işveren deneceği, 63 üncü maddesinde de, genel bakımdan çalışma süresinin haftada en çok kırkbeş saat olduğu,

aksi kararlaştırılmamışsa bu sürenin haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Belediyede veya il özel idaresinde çalışan daimi işçinin işverenin, belediye veya il özel idaresi tüzel kişiliği olduğu, belediye başkanının veya valinin, ilgili idarenin başı ve tüzel kişiliğin temsilcisi olarak işveren sıfatıyla hareket edeceği ve kurumda çalışan işçinin, işinde gereği gibi çalışıp çalışmadığı, işine devam edip etmediği, işyerindeki tutum ve davranışları gibi birçok konuda işverenin denetim ve gözetimi altında olacağı, gerektiğinde işverenin, bu kişiye Kanundan kaynaklanan çeşitli yaptırımları uygulayabileceği olağandır.

İl genel meclisinin veya belediye meclisinin, ilgili tüzel kişiliğin karar organı olarak söz konusu tüzel kişiliğin mali konulardaki iş ve işlemlerini denetlediği, belediye başkanının başkanlıktan düşürülmesine kadar uzanan yetkilerle donatıldığı, personelin performans ölçütlerini karara bağlamak, sürekli işçilere ait norm kadroların ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek gibi tüzel kişilikte çalışan işçileri doğrudan ilgilendiren bazı görev ve yetkilerinin bulunduğu dikkate alındığında, işçinin çalıştığı tüzel kişilikte aynı zamanda meclis üyesi olarak görev yapması halinde, işveren gibi hareket etmesine imkan sağlayacak bir statüye kavuşabileceği, işverenin işçi üzerindeki denetim ve yaptırım yetkilerinin kısmen de olsa kullanılamaz hale gelebileceği, işçinin işvereni denetleyebilmesi gibi iş hayatının olağan akışına aykırı bir durumla karşılaşılabilmesi ve en önemlisi, il genel meclisi veya belediye meclisi üyesi olarak üstlenilen kamu görevinin yerine getirilmesinde tarafsızlık ilkesinin zedelenebileceği açıktır.

Öte yandan, belediye ve il genel meclisinin belirli toplantı süreleri olduğu, meclis üyelerinin aynı zamanda encümenlerde ve ihtisas komisyonlarında görev aldıkları, bu oluşumların da belirli zamanlarda toplandıkları göz önünde alındığında, daimi işçinin meclis üyesi olması halinde, hem iş akdinden doğan yükümlülüklerini, hem de meclis çalışmalarına katılma yükümlülüğünü aksatabileceği, yoğun çalışma gerektiren meclis üyeliği görevini aksatmasının meclisin işleyişini olumsuz etkileyebileceği, kaldı ki, meclis çalışmalarının hızlı ve verimli yürütülebilmesi için meclis üyelerinin toplantılara katılımları konusunda Kanunun öngördüğü kurallar dikkate alındığında, meclislerin daimi işçileri ilgilendiren kadroların ihdası, iptali ve değiştirilmesi, performans ölçütlerinin belirlenmesi ve denetim gibi hususları görüşeceği toplantılara işçi olan meclis üyelerinin katılamayacağı, bu durumun da meclisin çalışma düzenine zarar verebileceği de kaçınılmazdır.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, 4857 sayılı İş Kanunu ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5302 sayılı İl İdare Kanunu'nun, belediye meclisi ve il genel meclisinin görev ve yetkilerini belirleyen hükümleri ile söz konusu meclislerin toplantı ve görüşme yapma, komisyon oluşturma, komisyon çalışmalarında görev alma, başkanlığa vekalet etme ve benzeri konuları düzenleyen hükümleri birlikte değerlendirildiğinde söz konusu kamu kurumlarında çalışan daimi işçilerin, işçi olmalarından kaynaklanan statüleri ile aynı tüzel kişilikteki meclis üyeliği statüleri birbirleriyle çatışmakta, dolayısıyla meclis üyesi sıfat ve yetkilerini kullanarak aynı tüzel kişilikte karar alma, denetim ve yaptırım süreçlerine katılmalarının mümkün olmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, belediyede veya il özel idaresinde çalışan daimi işçinin görevinden ayrılmadan aynı belediyede meclis üyesi veya aynı il özel idaresinde il genel meclisi üyesi olarak görev yapamayacağı görüşüyle dosyanın Danıştay Başkanlığına sunulmasına 18.2.2009 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye